

Leo Tanner

RADUJ SE, MARIJO

Jedan pozdrav mijenja svjetsku povijest

Biblijska razmatranja 25 otajstava krunice

Naslov originala:
Leo Tanner
FREU DICH, MARIA
Ein Gruß verändert die Weltgeschichte
Biblische Betrachtungen der 25 Geheimnisse des Rosenkranzes
WeG Verlag 2024
Leo Tanner
RADUJ SE, MARIJO
Jedan pozdrav mijenja svjetsku povijest
Biblijska razmatranja 25 otajstava krunice
S njemačkoga preveo i priredio Pavao Madžarević

Sadržaj

Uvod

Radosna otajstva

Isus, koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela

Isus, koga si, Djevice, Elizabeti u pohode nosila

Isus, koga si, Djevice, rodila

Isus, koga si, Djevice, u hramu prikazala

Isus, koga si, Djevice, u Hramu našla

Otajstva svjetla

Isus, koji je na rijeci Jordanu kršten bio

Isus, koji se na svadbi u Kani objavio

Isus, koji nam je kraljevstvo Božje navijestio i na obraćenje nas pozvao

Isus, koji se na gori preobrazio i svoju nam slavu objavio

Isus, koji nam se u otajstvu Euharistije darovao

Žalosna otajstva

Isus, koji se za nas krvlju znojio

Isus, koji je za nas bičevan bio

Isus, koji je za nas trnjem okrunjen bio

Isus, koji je za nas teški križ nosio

Isus, koji za nas na križu raspet bio.

Slavna otajstva

Isus, koji je od mrtvih uskrsnuo

Isus, koji je na nebo uzašao

Isus, koji nam je Duha Svetoga poslao

Isus, koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo

Isus, koji je tebe, >Djevice, na nebu okrunio

Otajstva utjehe

Isus, koji vlada kao Kralj

Isus, koji živi i djeluje u svojoj Crkvi
Isus, koji će ponovno doći u slavi
Isus, koji će suditi žive i mrtve
Isus, koji će sve dovršiti

Zaključna riječ – S Marijom živjeti za Isusa

Bilješke, literatura, slike

Uvod

Drage čitateljice, dragi čitatelji,

Mjesec misija u listopadu 2022. slavili smo na temu: *Bit ćete mi svjedoci (Dj 1,8)*. Materijal, poslan za tu prigodu župnim zajednicama ovaj puta nisu predstavljali zemlju, nego osobu, naime Pauline Jaricot. Ona je bila osnivačica Svjetskog dana misija i dana 22. svibnja 2022. proglašena je blaženom. Sve do tog vremena nisam ju poznavao. Ali što sam zatim o njoj čuo, duboko me se dojmilo.

Paulina Jaricot

Paulina Jaricot rodila se 22. srpnja 1799. kao kći bogatoga proizvođača svile u Lyonu. Ako 17-godišnjakinja imala je jedno duboko iskustvo Božje ljubavi. Pod dojmom jedne propovijedi prodala je svoj nakit i utržak darovala siromašnima i bolesnima. Zatim je čitav svoj život posvetila zapostavljenome pučanstvu i misijama.

Započelo je s time da ju je jedan svećenički brat zamolio da skuplja za misije. Tako se ona obraćala svojim poznanicima i radnicama u radnji svoga oca i molila ih da tjedno za misije daju jednu kovanicu (*su*). Jedan *su* vrijedio je kao danas otprilike 40 centi. A toliko je zacijelo mogao svatko dati. Istodobno je Paulina informirala u jednom časopisu koji je sama izdavala, koliko je dobra skupljenim novcem u dalekim zemljama učinjeno. Preko pisama misionarā diljem svijeta mogla je uvijek iznova izvijestiti o nečem novom i napetom.

Iz ove inicijative nastala je jedna misijska udruga, čiji članovi su se obvezali izmoliti svaki dan jednu molitvu za misije i tjedno dati jedan *su*. Darivatelji su se sastajali tjedno u grupama po dese da bi darovali svoje kovanice i razmijenili novosti iz misija. Svaki član jedne grupe od njih deset tražio je ponovno deset članova za jednu novu grupu. Pokret se brzo širio. Tako je nastala prva socijalna mreža za misionare, koja se brzo proširila i tri godine kasnije (1822.) dovela do osnivanja Djela za širenje vjere, kasnije označena kao *Missio*.

Paulina je znala, misije trebaju ne samo materijalne darivatelje, nego i molitelje. Bila je uvjerena da je molitva životno važna za svakog čovjeka, svejedno radi li puno ili malo: 5 minuta dnevno, to bi zacijelo mogli svi. Ako bi svatko dnevno izmolio samo jednu deseticu krunice, ali zajedno s drugih 14, koji isto tako mole po jednu deseticu, bio bi to svakoga dana jedan psaltir koji je tada obuhvaćao radosna, žalosna i slavna otajstva krunice. Ovaj zajednički psaltir nazvan je i RUŽA(RIJ). Godine 1826. osnovala je *Živu krunicu*. Članovi žive krunice mole i razmatraju svakodnevno dodijeljeno im otajstvo krunice. Svaka osoba odabire vrijeme za molitvu slobodno prema svojim mogućnostima. Pauline je otajstva krunice mijenjala svaki mjesec.

I ova druga ideja bila je genijalna: Milijuni ljudi su surađivali. Budući da je svaki član pridobivao daljnje molitelje, molitvena je zajednica brzo rasla. Unutar nekoliko godina molilo je 15 % tadašnjeg stanovništva Francuske živu krunicu. Sve do njezine smrti 1862. samo u Francuskoj ovome molitvenom pokretu Žive krunice pripadalo je oko dva i pol milijuna ljudi, diljem svijeta i daleko više. Pauline je o samoj sebi skromno govorila: „Ja sam bila samo žigica koja je raspirila vatru.“ Ali vatra je buktjela, neprojeni su sudjelovali darivajući i moleći. U misijama je bilo moguće sagraditi brojne crkve, škole i bolnice, školovati svećenike i katehete, djelatno pomagati najsiromašnijima među siromasima.

Konkretan poziv

Dirnut ovom idejom propovijedao sam na Misijsku nedjelju 2022 o Paulini Jaricot i također spomenuo ideju Žive krunice. Pozvao sam slušatelje da sudjeluju pri osnivanju RUŽE. Spontano se odmah nakon bogoslužja sva radosna javila jedna mlada žena i majka. To je zatim dovelo do osnivanja Žive krunice iz različitih obitelji i članova župne zajednice.

Za Paulinu nije bilo važno samo moljenje dotičnog otajstva nego i razmatranje. Tako su se raširili mnogi spisi koji su produblivali razmatranja otajstava krunice i unaprjeđivali duhovni život. Ovi spisi objavljuju duhovno Paulinino iskustvo: „Meditiranje otajstava svete

krunice oslobodila je moj razum od svih taštih razmišljanja ljudske mudrosti i uvjerila me u ovu istinu: da spasenje univerzuma leži samo u poznavanju i razmišljanju otajstava života i smrti jednoga Boga koji je iz ljubavi prema ljudima postao čovjek i žrtva.“ Sestra Marie-Monique piše o Paulini: „Ona ih (otajstva krunice) gleda, razmatra, živi. Jer krunica je aktualizirana povijest Gospodinova života i života njegove Majke, onaj zgusnuti prikaz povijesti spasenja, ona je sažetak Evandjelja.“¹

Na razmatranje otajstava krunice poziva i Marija u Međugorju: „Moja ljubljena djeco, molite krunicu i razmatrajte otajstva krunice jer i vi u svome životu prolazite kroz radosti i patnje. Na ovaj način pretvorit ćete ova otajstva u svoj život...“ (Poruka od 25. rujna 2019.).

Kod osnivanja Žive krunice bile su mi važne dvije stvari: Nisam htio samo pozvati na molitvu, nego i na razmatranje krunice. Zatim sam htio RUŽU proširiti na 25 desetki. To znači, uz dosadašnjih 15 desetki razmatrati i otajstva svjetla, koje je Papa Ivan Pavao II. Uveo u listopadu 2002. i otajstva utjehe, koja se spominju i u katoličkim molitvenicima i pjesmaricama (br. 4, odlomak 8). Istodobno sam postao svjestan poziva da uz svako od 25 otajstava napišem i jedno razmatranje, što se, evo, u ovoj knjizi i dogodilo.

Kako (u kojem stavu) moliti krunicu?

Krunica je po svome podrijetlu biblijski orijentirana molitva Kristu. Romano Guardini (1855. do 1968.) piše u vezi s molitvom krunice: Ova molitva znači boravljenje u Marijinu životnom djelokrugu čiji je sadržaj Krist.“ Papa Ivan Pavao II. Piše 2002. u Apostolskoj pobudnici *Rosarium Virginis Mariae – Krunica Blažene Djevice Marije* između ostalog: „Krunica uvodi u srž kršćanskog života.“

Kod molitve krunice najprije se prije svega časti Presveto Trojstvo. U *Očenašu* se molimo Bogu Ocu. U *Zdravo Marijo* ponavljamo riječi iz

---

¹ Citirano prema: Paulina Jaricot (1799.-1862.) Biografija „Majke Svjetskih misija“ (Biographie der „Mutter der Weltmission“) Catherine Masson, str. 287/292. Edition Missio, Be+Be-Verlag Heiligenkreuz

Božjih usta, koje je anđeo Gabrijel upravio Mariji i Duhom nadahnut Elizabetin pozdrav Mariji, Blagoslovljena. Svaku deseticu (10 Ave Maria) zaključujemo doksologijom, časteći Presveto Trojstvo: *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu ...*

Kod molitve krunice se ne radi o tome da razmišljamo riječ po riječ, to bi bilo potpuno preopterećenje i samo bi uzrokovalo stres. Krunica kao jednostavna molitva ponavljanja može nam pomoći da se oslobodi duh. Uz to je korisno držati u ruci blagoslovljenu krunicu i prstima prebirati deset Zdravomarija. Tako krunica može pomoći opuštanju, dubljem uranjanju u razmatrano otajstvo.

Temeljni oblik molitve krunice sastoji se u *razmatranju* središnjih otajstava kršćanske vjere. Kao što je Marija uvodila Isusa u život i u židovsku vjeru, tako hoće i nas uzeti u naručje i uvesti u otajstva života svoga sina. Jer Marija je Isusa, svoga sina, doživljavala tako intenzivno, kao nitko drugi. Ona je sada s njime u slavi. Stoga ime jedinstveno blago iskustva i poznaje dubine Božji otajstava spasenja. U ovo spasonosno gledanje hoće ona i nas uvesti.

U svakoj desetici razmatramo jedan vidik ili otajstvo iz Isusova ili Marijina života. *Radosna otajstva* govore o navještenju anđela Mariji, Marijinu posjetu Elizabeti, Isusovu rođenju, Isusovu prikazanju u Hramu i nalaženju Isusa u Hramu. U *otajstvima svjetla* razmatramo Isusovo krštenje na Jordanu, njegovo prvo čudo na svadbi u Kani, njegovo naviještanje, preobraženje na gori Taboru i ustanovu Presvete Euharistije. U *žalostnim otajstvima* radi se o Isusovoj borbi muke u Getsemanskome vrtu, bičevanju, krunjenju trnovom krunom, nošenju križa i razapinjanju. *Slavna otajstva* upućuju na Isusovo uskrsnuće, njegovo uzašašće, slanje Duha Svetoga na Duhove, Marijino uznesenje u nebo i njezino krunjenje za Kraljicu neba. *Otajstva utjehe* razmatraju sadašnje spasonosno djelovanje Isusa Krista, koji vlada kao Kralj, živi i djeluje u Crkvi. Ova otajstva svraćaju pogled na ponovni dolazak Isusa Krista u slavi koji će sve suditi i dovršiti.

Krunicu možemo moliti i ka jedan *oblik molitve i prošnje* u posebnim nevoljama i nakanama. Jedan dobar način moljenja

krunice sastoji se u tome da kod svake desetice molimo za određene ljude i situacije. To pojačava i naš odnos s njima.

Čašćenjem Marije kao nebeske Zaštitnice i Zagovornice krunica je postala i stvarnom molitvom Mariji. Preko Marijinih ukazanja u Lurdu i Fatimi krunica je dobila jedno izrazito marijansko usmjerenje. Moleći krunicu povezujemo se s Marijom, Majkom Božjom u njezinoj nakani za ljude i svijet. Podupiremo njezino poslanje koje ona ima sada za Crkvu i svijet.

Postoje različite mogućnosti zaključivanja molitve krunice. Katkada se dodaju i druge molitve (primjerice za pokojne, nakane opće Crkve ...). Krunicu se u pravilu završava znakom križa, nadovezujući zagovornu prošnju Mariji: *S dragim sinom neka Djeva Mari blagoslov nam dostoji se dati. Amen.*

Raduj se, Marijo!

Slika na naslovnoj stranici knjige pokazuje pozdrav anđela Gabrijela Mariji – u grčkom izvornom tekstu *chaire kecharitomene*, što doslovce znači: „Raduj se, Marijo, ti si skroz naskroz puna milosti.“ U hrvatskome prijevodu: *Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom (Lk 1,28)*. U Zdravomariji molimo: *Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom.*

Ovaj pozdrav je snažan! Mijenja čitavu povijest svijeta, jer time započinje Božje utjelovljenje, otkupljenje, povratak kući čovječanstva i svega stvorenja. *Raduj se, Marijo ...* Ona se na tu riječ najprije smete i stade razmišljati, a zatim se otvara čudesnom Božjem planu i njezin je život postao silno velikim blagoslovom sve do danas.

Kao što se Bog tada obratio Mariji, tako se danas obraća i nama, tebi i meni, posve osobno: Raduj se, Marijana, Petre (kako god se ti zvao): Hoću te obdariti. Tebi pripada moja ljubav. Ne trebaš me se bojati. Tebe hoću vidjeti sretna i preko tebe hoću usrećivati druge. Daruj mi svoj potpuni Da! I nećeš se do u vječnost pokajati!“

Sadržajne napomene uz knjigu

Pojedina razmatranja otajstava imaju uvijek istu strukturu. Najprije se razlažu biblijski tekstovi, koji se odnose na otajstvo. Zatim slijedi općenito biblijsko i teološko razmatranje, koje nam može pomoći da otajstvo bolje razumijemo.

Poticaji za razmatranje hoće nam pomoći da pojedine konkretne vidike iz otajstva provedemo u svome životu. U pravilu je korisno, uvijek prebirati i produbiti samo jedan vidik, i to tako dugo dok nas iznutra hrani. Na kraju dolazi molitva Isusu ili Mariji, koja sažima otajstvo. Prošnje, koje proizlaze iz otajstva ili su općenite, zaokružuju razmatranje otajstva.

Formalne napomene

Citati Pisma uzeti su iz Jeruzalemske Biblije (KS) i napisani su u *kurzivu*. Isto tako pojedine riječi koje želimo istaknuti ili pak liturgijske molitve. Navodi izvora biblijskih tekstova navedenih na početku svakog otajstva kasnije su kod sljedeće meditacije izostavljeni.

U tekstu ove knjige zamjenice za Trojedinog Boga uvijek su pisanje velikim početnim slovom ukazujući da se radi o Bogu, o velikome TI, o velikoj LJUBAVI našega života.

Ovo vrijedi i za događaje povijesti spasenja. Zato sam, koliko god je to moguće, pisati u prezentu, budući da Isus u Duhu Svetom živi sada i djeluje dalje u svome djelu spasenja. Stoga su i tekstovi Pisma (koliko je to moguće) uprisutnjeni, što je uvijek prepoznatljivo kad glagol nije napisan kurzivom.

Pomoć i zahvalnost

Mnogi su pridonijeli ovoj knjizi. Od srca im zahvaljujem. Vrijedne pozadinske informacije i duhovne poticaje dobio sam prije svega iz knjige „Tajna krunice (Geheimnis des Rosenkranzes)“ Petera Dyckhoffa. Ovamo spadaju i različite male molitvene pomoći.

Posebnu zahvalnost dugujem đakonu Urbanu Camenzindu za njegove teološke i duhovne poticaje, kao i Anni Ruchti i Trudi Schnetzer za njihov redakcijski rad.

Želja

Paulinina nakana bila je da Bog postane sve više određujuća stvarnost u našem životu. Da bi se ovo moglo kod nas dogoditi, potrebna je naša usredotočenost na Boga, ekskluzivno vrijeme za njega. U tome nam može pomoći meditativna (razmatrajuća) molitva krunice. Ovom knjigom pozivam sve da započnu s jednom deseticom i zatim se daju dalje voditi Duhom Svetim. Neka na blažena Paulina i Bogorodica Marija dublje uvedu u otajstvo Božje ljubavi.

Leo Tanner

RADOSNA OTAJSTVA

1.

Isus, koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela

Tekst Pisma: 1,26-38

U šestome mjesecu posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče: „Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!“ Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče: „Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegova, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijek i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.“ Nato će Marija anđelu: „Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?“ Anđeo joj odgovori: „Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj začne sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!“ Nato Marija reče: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ I anđeo otiđe od nje.

Dopunski tekst: Mt 1,18-25

Razmatranje

Bog vidi nevolju svijeta. Ona dopire do njegova srca. Ljubav čini prvi korak. Zato nam Bog šalje svoga Sina. Isus napušta slavu neba i postaje čovjekom da s nama podijeli sve ljudsko! Da, još više: On dolazi u naš svijet i u naš život da nas otkupi i ozdravi (spasi). Koje li

nedokučive ljubavi! Događajem utjelovljenja ulazi Bog u povijest, postaje vidljiv i dodirljiv.

Ne samo Matejevo, nego i Lukino Evanđelje govore o tome da je Marija primila Isusa od *Duha Svetoga*, dakle od samoga Boga. Za Crkvu vjerujućih ovo je od samoga početka pripadalo u sigurnost srži vjere, da Isus nije proizišao iz veze muža i žene, nego da ga je Bog kao drugoga Adama stvorio iz Marije i u Mariji. Ovdje je sam Bog na nov način zahvatio u materiju: On svojom moći stvara novo. Da Isus nema zemaljskog oca, svjedoči o njegovu božanskom podrijetlu. Istodobno je on uistinu sin jedne ljudske majke i tako uistinu čovjek, pravi Čovjek. Isus se po Mariji povezuje s prethodni m ljudskim naraštajima. Ona mu omogućuje da se rodi i razvije kao čovjek.

Time biva također razumljivo, zbog čega je Isus pravi Bog i pravi Čovjek, kao što je tvrdio Kalcedonski sabor (451.). On je od Duha Svetoga primio božansku, od Marije pak ljudsku narav. Stvarno čudo Božjeg utjelovljenja u Isusu iz Nazareta sastoji se u sjedinjenju božanske s ljudskom naravi. Isus je tako u svojoj osobi od Boga izdjelovani *novi Početak, Početak novog stvorenja*. Za ovaj novi početak Bog treba Mariju.

Marija, milosti puna i sačuvana od svake ljage grijeha, potpuno je otvorena za ono što Bog s njom namjerava. Spremna je na jedinstven način surađivati na otkupljenju čovječanstva. *Anđeo uđe k njoj i reče: Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom*. Marija se na ovaj anđelov pozdrav smete (uplaši), jer je oslovljena kao Blagoslovljena. Ona je s čitavim narodom očekivala obećanog Otkupitelja. Sluti li možda kod ovoga anđelova pozdrava da je od Boga izabrana za nešto neshvatljivo (štoviše, za Majku njegova Sina)?

Dok Marija razmišlja, *kakav bi to pozdrav mogao biti*, anđeo nastavlja: *Evo, začet ćeš i roditi S i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvati će se Sin Svevišnjega ...* Time anđeo postavlja Mariji najljepše pitanje. Koje je Bog ikada postavio jednom čovjeku, naime: Jesi li spremna postati Majkom Sina Božjega? Što tu Bog od Marije traži?

Marija osjeća, ovdje se radi o nečem nečuveno velikom. Sve majke i očevi znaju: Dijete donosi promjenu u život. Njezin odgovor ima posljedice. Ona pritom postaje svjesna svoje životne situacije. Naviru strahovi i pitanja: Što će biti od mog zvanja, što će misliti drugi ako očekujem vanbračno dijete? Kako će reagirati majka kad čuje da sam trudna? Što ću joj reći ako bude pitala za oca? Ta ne mogu reći da je dijete od Duha Svetoga! Kako će drugi u selu o meni govoriti? Hoće li me izbaciti?

Još nešto zaokuplja Mariju, jer ona je zaručena. Zaruke su u Židova bile pravno obvezujući korak. Ona time već pripada Josipu. Sada se pita: Kako će Josip reagirati? Može li me razumjeti? Hoće li me napustiti kad vidi da očekujem dijete koje nije od njega? Hoću li izgubiti njegovu ljubav? Marija mora strahovati čak i za svoj život, jer prema tadašnjem židovskom zakonu može biti kamenovana jer dobiva dijete koje nije od njezina zaručnika.

Marija se pita: Što će biti od moga života ako kažem Da Božjem pozivu? Možda je zaokupljena i jednim drugim strahom: Neću li biti preopterećena? Mogu li ja to uopće? Mogu li biti majka *Svevišnjega*, Majka Sina Božjega, ja, 15-godišnja djevojka?

Marija se mora sada odlučiti. Ona se potpuno upušta u Boga pitajući Kako: *Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?* Marija, gledajući intelektualno, anđelov odgovor ne shvaća – *Duh Sveti sići će na te, i sila će te Svevišnjega osjeniti ...* Kako će to biti i kako će se dalje odvijati? Ali zatim čuje, kako anđeo govori: *A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona, u starosti svojoj, začne sina. I njoj, nerotkinjom prozvanom, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće.*

Marija sluti: Ako je Bog kod Elizabete učinio čudo, onda to može učiniti i kod mene. I zato na najljepše pitanje odgovara najljepšim odgovorom: *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi.* Marija govori Da. Pristaje: Spremna sam zatrudnjeti i time postati majka. Nešto što život jednoga čovjeka neopozivo (nepovratno) mijenja. Marija govori da jednome putu, o kojemu ne zna kamo vodi. Ona vjeruje i potpuno se prepušta Bogu.

Svojim Da postaje Marija potpuno prožeta Duhom Svetim koji se sada u njoj utjelovio. Tako može Isus u njezinu tijelu zadobiti ljudski lik. Marija postaje *Blagoslovljena*. Iz nje zrače svjetlo i božanski sjaj. Ljudi mogu sada biti dodirnuti puninom Boga koji se u njoj nastanio.

Poticaji za razmišljanje

Marija je sebi svoj život zamišljala drukčije ... Ali Bog je u njezin život zahvatio svojim posebnim planom. Marija je oslovljiva, otvorena i prijemljiva za to. Ima hrabrosti potpuno se upustiti u ono što Bog s njom namjerava. U njoj Božji plan i volja ne nailaze ni na najmanji otpor. Bog čezne za time da postane čovjekom, da nas otkupi. Kao Mariju želi Bog svakoga čovjeka u srcu osloviti i preko njega na jedan nov način ući u svijet. I pritom respektira našu slobodu. Mami nas, ali ne primorava. Čeka na moj Da (pristanak) za poslanje, za zadaću koju je za mene pripremio. Pritom može i od mene tražiti nešto veliko, nešto meni nezamislivo.

Kao Marija smijem i ja Bogu postavljati pitanja. Ne razumijem uvijek odmah što Bog sa mnom namjerava. Ako me primjerice šalje k ljudima, koji mi ne leže, ili na mene tovari teret za koji ja mislim da ga ne mogu nositi, tada sam pozvan, kao Marija, prihvatiti ovo kao Božji izazov. Jer on me ne preopterećuje, nego mi dariva svoju milost da iznutra u tome rastem.

Što trenutačno doživljavam kao Božji izazov?

Marija ne na svoj izazov primila trostruko Božje obećanje. Prvo: „Ti nisi sama: Ja stojim iza tebe svom svojom moći i ljubavlju. Ti ni ljudski nisi na ovome putu sama. Pogledaj, i kod Elizabete se dogodilo nešto nevjerovatno. Dat ću ti da imaš uza se ljude koji će ti pomoći.“

Drugo: *Duh Sveti sići će na te*. Bit će ti darovana Božja snaga. Ova snaga će ti pomoći da izdržiš sve poteškoće. Duh Sveti će te osposobiti za sve što te očekuje.

Treće: *Ta Bogu ništa nije nemoguće*. Bog poznaje puteve i mogućnosti o kojima ti nemaš nikakva pojma. Misli na to: Bog može pomoći Josipu da razumije, tako da te ne napusti. On te može

osloboditi tvojih strahova. Može ti pomoći pronaći dobra rješenja za prividno nemoguće životne situacije. Nikada nemoj zaboraviti: Bog je dobar i on s tobom uvijek namjerava dobro. On može i hoće puno bolje pobrinuti za tebe, za tvoju obitelj, za tvoju zadaću, samo ako sve ovo povjeriš njegovu vodstvu.

Marija se odlučuje vjerovati, pouzdati se. Ona računa s ovom novom snagom koja joj je obećana i govori Da: „Neka mi bude onako kako ti želiš. Spremna sam. Hoću ići potpuno tvojim putevima i prihvatiti tvoj plan.“

Marija nije razočarana. S njom je svim putevima išla Božja snaga. Bog ju je osposobio za sve što ju očekuje. Tako Marija svojim životom svjedoči da se u Boga može pouzdati.

Svaki čovjek je u Duhu Svetom pozvan na jednu određenu zadaću u Crkvi i svijetu. Ako se, kao Marija, potpuno upustim u to, tada smijem čuti Božje obećanje: *Gospodin, svemogući Bog, komu ništa nije nemoguće, je sa mnom i daje mi na sve izazove obećanje: Duh Sveti sići će na tebe i sila Svevišnjega će te osjeniti.* Tako Božji izazovi ne preopterećuju.

Gdje sam pozvan vjerovati Božjim obećanjima? Čime Bog hoće osnažiti moje povjerenje?

Marijin Da donio je neizmjerni blagoslov čitavome svijetu! I Božja milost preko nje djeluje sve do danas. Sve ovo ne bi bilo moguće da Marija nije izrekla Da Božjemu planu za svoj život.

Molim Duha Svetoga da mi pokaže gdje se mogu više otvoriti Bogu, bližnjima, svijetu ili samomu sebi. I gdje bih još puno dublje trebalo dopustiti da se dogodi ono što hoće Bog a ne ja, gdje bih sve sam morao učiniti ili već znao što bi za mene bilo najbolje.

Molitva

Marijo, ti kao i svaki čovjek imaš predodžbe i želje o svom životu. Iznenađena si kad ti se Bog po anđelu obraća i govori o djetetu, o Sinu Svevišnjega kojega trebaš primiti (začeti). Te se plašiš nezamisliva

povjerenja, koje nebeski Otac ima prema tebi, jer ti želi povjeriti svoga ljubljenog Sina.

Ti si otvorena, pažljivo slušaš i postavljaš pitanja. Ali zatim se smiono i potpuno odlučuješ za Božji plan i put: *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!* Ovim Da započinje utjelovljenje Boga, put otkupljenja.

Hvala, Marijo, za tvoj Da, koji me hrabri da i ja kaže Da Božjemu planu sa mnom. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da prepoznamo Božji plan, da se poput Marije potpunim povjerenjem otvorimo Božjemu planu i potpuno se upustimo u njegove planove s nama, također ondje gdje to ne razumijemo.

Prošnje

ZA želju da čujemo Božji glas u srcu, spremnost ostaviti vlastite planove i predodžbe i smiono poći Božjim putem.

Za duha slušanja i ljubavi za sve odgovorne u Crkvi, da bi se poput Marije poslušno upustiti u tvoju riječ.

Za sve trudnice, za srdačan Da njihovu djetetu. Blagoslovi i zaštiti njih i njihovo dijete u majčinu tijelu.

Za tvoj blagoslov, tvoju snagu, ljubav i milost za roditelje i njihovu djecu.

Za sve žene, koje su pobacile svoje dijete: Za ozdravljenje njihovih dubokih rana, oprostjenje i pomirenje s njihovim djetetom.

Za zaštitu i sigurnost za svu školsku djecu i mlade ljude u izobrazbi.

2.

Isus, koga si, Djevice, Elizabeti u pohode nosila

Tekst Pisma: 1,39-56

Tih dana usta Marija i pohiti u Gorje, u grad Judin. Uđe u Zaharijinu kuću i pozdravi Elizabetu. Čim Elizabeta začu Marijin pozdrav, zaigra joj čedo u utrobi. I napuni se Elizabeta Duha Svetoga i povika iz svega glasa: „Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega? Gledaj samo! Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvojega, zaigra mi od radosti čedo u utrobi. Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!“

Tada Marija reče: „Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo! Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje. Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene. Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne. Prihvati Izraela, slugu svoga, kako obeća ocima našim: spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka.“ Marija osta s Elizabetom oko tri mjeseca, a onda se vrati kući.

Razmatranje

Prije nego Marija daje svoj pristanak onome što joj Bog daje govoriti preko anđela Gabrijela, anđeo joj napominje da je Bog i na

Elizabeti učinio nešto čudesno. Potaknuta ovom napomenom osjeća se Marija primoranom posjetiti svoju rođakinju. Tako Marija (djevojka od oko 14 do 16 godina) govori svojoj obitelji da hoće poći u Jeruzalem (Ain Karin) k svojoj rođakinji. Nimalo smiona prošnja, ali budući da je u skladu s voljom Božjom, u njoj djeluje i Božja snaga i ona smije poći. Sva radosna ide Marija, vjerojatno s jednom grupom žena hodočasnica u Judeju, tri dana hoda. Dok žene u Jeruzalemu obavljaju (ispunjuju) svoje zavjete, Marija odlazi dalje do malog mjesta kod Jeruzalema, gdje njezina rođakinja Elizabeta i Zaharija stanuju.

Zaharija otvara Mariji vrata u čudu što Marija zna za stanje njegove žene. Nato ulazi Marija k Elizabeti i govori: Šalom – mir tebi. *Čim Elizabeta začu Marijin pozdrav, zaigra joj čedo u utrobi. I napuni se Elizabeta Duha Svetoga.* Elizabeta osjeća kako se na ovaj pozdrav dijete u njezinu tijelu miče i interpretira ovaj pokret kao klicanje zbog djeteta koje Marija pod svojim srcem nosi. I Elizabeta *povika iz svega glasa: Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje! Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega?*

Duh Božji inspirira Elizabetu i ona prepoznaje da Marija u sebi nosi dijete i da u ovome djetetu k njoj dolazi sam njezin Gospodin. Time priznaje i svoje jedinstveno dostojanstvo *Majke njezina Gospodina.* Elizabeta postaje tako prva Marijina štovateljica. Zatim Elizabeta dopunja: *Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!* Presretna je Marija jer je povjerovala Božjem obećanju da Božji Duh u njoj začinje dijete *koje će biti sveto i zvati se Sin Božji.*

Sada iz njezina srca teče Magnificat, Hvalospjev i klicanje Božjem djelovanju: *Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo!* Marija čini Gospodina velikim. Ona želi da Gospodin bude u njezinu životu velik. Ne plaši se da bi Gospodin mogao biti konkurent u njezinu životu i svojom veličinom mogao uzeti nešto od njezina životna prostora. Ona zna, kad je Bog velik, tada smo veliki i mi ljudi. Naš se život tada širi, postaje uzvišen i velik. Zato

Marija sva radosna slavi Božje djelovanje. Proročki prepoznaje da će ju temeljem ovog Božjeg djelovanja *svi naraštaji nazivati blaženom*.

Drugi dio Magnificata je kao pletivo satkano iz niti (riječi) Staroga zavjeta. Ono pokazuje da Marija u Božjoj riječi živi i da je Božjom riječju prožeta. Tako su njezine misli, misli Božje i njezine riječi prožete božanskim svjetlom. Tako ona reflektira o Božjem spasenjskom djelovanju u povijesti svoga naroda. Pritom joj pada na pamet da je Bog – skriven doduše zemaljskim očima – aktivno na djelu: On se *smilova, ... učini ... zbací ... uzvisi ... napuni dobrima ...* Bog djeluje i danas.

Ipak treba razmisliti: *Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje*. Strah Gospodnji nije strah pred Bogom. Strah Gospodnji znači prepoznati (shvatiti) s kime imam posla. Terezija Avilska nazivala je Isusa svojim „Prijateljem“ i „Vaše Veličanstvo“. On je Stvoritelj, Svemogućí. Ja sam njegovo stvorenje i ovisim o njemu. Strah Božji (Gospodnji) je početak mudrosti (*usp. Ps 111,10*). Bog nas u svome strahu privlači na svoje srce i čini da hoćemo iz ljubavi vršiti njegovu volju.

Marija ostaje kod Elizabete. Za Mariju je ovo vrijeme kod nje ne samo posao, potpora i podrška Elizabeti u poodmakloj trudnoći, nego i jedna velika blagodat. Jer ona, koja je izabrana da postane Majka Mesije, treba za pounutarnjenje ove nove stvarnosti samo tišinu, povučenost i vjerničku okolinu.

Marija zna da će pri svome povratku kući biti u četvrtom mjesecu trudnoće. Ali ona za to ne mari, jer prepoznaje da Bog ovo sada od nje hoće. *Marija osta s Elizabetom oko tri mjeseca, a onda se vrati kući*.

Poticaji za razmišljanje

Marija je od anđela Gabrijela primila poruku da je Bog kod Elizabete izdjelovao jedno čudo i da pod svojim srcem nosi dijete. Nalazi se u šestom mjesecu trudnoće. Ova poruka ju usrećuje i stavlja u pokret. Ona polazi na put i *hita* k Elizabeti. Polet, oduševljenje i radost pokazuje ova žurba. Kako je to kod nas? Trebam li ili ipak ne trebam ...? I za nas je važno odmah učiniti ono što nam Duh stavlja na

srce. On nam za to dariva potrebnu snagu, daje nam radost a često i polet činiti ono što može oduševiti i povući druge.

U zbornoj molitvi Pohoda BDM (31. svibnja) Crkva moli: *Svemogući vjekovječni Bože, ti si nadahnuo Blaženu Djevicu Mariju, dok je nosila tvoga Sina, da pohodi Elizabetu. Daj da budemo poslušni poticajima tvoga Duha te s Djevicom sveudilj tebe veličamo.*

Pazim li na ? Duha Svetoga i slijedim li ih? Mogu zamoliti Mariju da mi u tome pomogne.

Kad Marija dolazi k Elizabeti, pozdravljaju se ne samo dvije trudne žene, nego i oba dječaka, koje one pod svojim srcima nose. Mali Ivan zaigra od radosti. Kamo god dođe, Isus donosi radost. Smijem sebi posvijestiti da od krštenja u sebi nosim Isusa. On preko mene susreće moje bližnje. Hoće preko mene dati bližnjima iskusiti Božju blizinu, njegovu sreću i njegovu ljubav. Što se mijenja u mom ponašanju kada s ovom sviješću prilazim ljudima?

Marija prepoznaje dublje značenje svoga pohoda Elizabeti. Ona ostaje s njom da joj bude pri ruci. Marija zna, vratiti se natrag kući može za nju biti teško. Susjedi mogu o njoj govoriti, što na njoj primjećuju (njezinu trudnoću) i to javiti Josipu, njezinu zaručniku. Kakve će to posljedice imati? Ali Marija se pouzdaje. Ona zna da se Božja volja *sada* sastoji u tome da ostane s Elizabetom i tako vjeruje da će se On pobrinuti i za njezin povratak. Ona to zatim smije i iskusiti, jer Božji se anđeo javlja Josipu u snu i tumači mu. Nato Josip uzima Mariju k sebi.

Ako se upustimo u Boga, on nas tada korak po korak vodi tajanstvenim i istodobno čudesnim putem. Ako uvijek hrabro učinimo sljedeći korak, smjeti ćemo iskusiti kako se sva malo pomalo i sve više i više okreće na dobro. Što ovo znači za moju situaciju? Što još sprječava moje povjerenje u Boga i u njegove planove sa mnom? Strahovi i brige o sutra i prekосуtra?

Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina! Bog će svoja obećanja, koja nas u svojoj riječi dariva

ispuniti posvuda ondje, gdje se kao Marija vjernički u njih upustimo. Tada ćemo iskusiti da je Bog realnost i da vjerno djeluje u skladu sa svojim obećanjima. Tada ćemo kao Marija zbog toga klicati: *Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju*. Sretni, štoviše blaženi su svi oni koji kao Marija iskusuju svemoć Božje ljubavi.

Poznajem li ovu radost zbog Božjeg djelovanja? Tada mogu i ja sada s Marijom moliti: *Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju* i konkretno mu zahvaliti za doživljeno vodstvo.

Štovanje svetih znači: Bog je konkretan. On djeluje u ljudima i preko ljudi. Mi ovo priznajemo i štujemo ono što je Bog u ljudima i preko ljudi izdjelovao i još i dalje djeluje. Kad štujemo svece, mi veličamo Njegovu veličinu i Njegovo djelovanje u ovome svijetu. To nam pokazuje molitva sljedećega Predslovlja: *Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi, Gospodine, sveti Oče, svemogućí vječni Bože. Tebe slavi zbor svetih. Njihova zaslužena nagrada proslava je tvoje milosti: njihov život nam je primjer, njihov zagovor pomoć, zajedništvo s njima izvor pravoga bratstva. Mnogovrsno nam svjedočenje Svetih pomaže u životnoj borbi, dok s njima ne postignemo neuveli vijenac slave. I stoga ...*

Što vrijedi za svete, vrijedi na poseban način i za Mariju. Ona govori: *Odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom*. Marija navodi razlog za to: *Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je Ime njegovo*. Marija ukazuje na Božje djelovanje i svetost. Pravo, Duhom izdjelovano štovanje Marije uvijek je hvalospjev nepojmljivoj ljubavi, milosrđu i milosti Božjoj.

Častim (Štujem)li Mariju? Kako? Isus živi duboko povezan sa svojom Majkom i ljubi ju od srca. Kako Isus želi da o njegovoj Majci razmišljamo (mislimo) i s njom kao njegovom Majkom postupamo? Isus se sigurno raduje, kad dođemo k njemu i pitamo: „Koji odnos želiš da imam prema tvojoj Majci?“ Zadaća je Duha Svetoga pokazati nam koje mjesto u našem životu treba imati Isusova Majka i koje milosti nam on po Mariji hoće dati. Jesam li iznutra spreman dopustiti da s obzirom na ovo budem dalje vođen?

Molitva

Marijo, ti si se sva radosna upustila u poticaj Duha Svetoga i posjetila Elizabetu. U susretu s njom bilo ti je potvrđeno da si već primila (začela) Isusa. Bog je vjeran i čudesan! To te ispunja velikim klicanjem zbog Božjeg djelovanja. Kad ti postaje jasno da Elizabeta treba pomoć podršku i ti u tome prepoznaješ Božju volju da joj sada pomogneš, ostaješ s Elizabetom ne zadajući si brige o budućnosti. Marijo, izmoli mi milost da kao ti vjerujem Božjem obećanju i na njegov se uvijek novi poziv upustim bez promišljanja. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... za odvažnost da pod vodstvo Duha Svetoga u svim situacijama tražimo, prepoznamo i smiono se u njega upustimo.

Prošnje

Daj nam otvorenosti, odvažnosti i poslušno srce, kako ne bismo ostali pri onome sada, nego kao Marija otvorili se tebi i tvojim putevima.

Daruj nam susrete, koji će nas, ravnani Duhom Svetim, ojačati u vjeri i ispuniti radošću.

Otvori nam oči i srca da bismo nevolju bližnjih prepoznali i uz njih djelatno stali.

Uzdrmaj (potresi) moćnike ovoga svijeta i pomози do proboja onima koji se zalažu za mir i pravednost svijetu.

Za sve ljude koji traže, da te nađu i da im pokažeš put do ispunjena života.

Ispuni nas Duhom Svetim, da bismo tvoju Radosnu vijest radosno i u ljubavi prenosili našim bližnjima.

Pošalji duha molitve u naše zajednice i daj nam izrasti u vjerničku zajednicu punu ljubavi.

Ispuni papu, biskupe i sve svećenike, sve žene i muškarce u službi Crkve snagom vjere i odvažnosti, kako bi radosno naviještali Evandjelje.

Pomozi nama i svim ljudima uzajamno priznati dobro i jedni druge bez predrasuda prihvaćati.

3.

Isus, koga si, Djevice, rodila

Tekst Pisma: 2,1-20

U one dane izađe naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. Bijaše to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Sirijom. Svi su išli na popis, svaki u svoj grad. Tako i Josip, budući da je bio iz doma i loze Davidove, uziđe iz Galileje, iz grada Nazareta, u Judeju – u grad Davidov, koji se zove Betlehem – da se podvrgne popisu zajedno sa svojom zaručnicom Marijom koja bijaše trudna. I dok se bili ondje, navršilo joj se vrijeme da rodi. I porodi sina svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jasle jer za njih nije bilo mjesta u svratištu.

A u tom kraju bijahu pastiri: pod vedrim su nebom čuvali noćnu stražu kod svojih stada. Anđeo im Gospodnji pristupi i slava ih Gospodnja obasja! Silno se prestrašiše. No anđeo im reče: „Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama.“ I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: „Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!“ Čim anđeli otiđoše od njih na nebo, pastiri stanu poticati jedni druge: „Hajdemo dakle do Betlehema. Pogledajmo što se to dogodilo, događaj koji nam obznani Gospodin.“

I pohite te pronađu Mariju, Josipa i novorođenče gdje leži u jaslama. Pošto sve pogledaše, ispriповijediše što im bijaše rečeno o tom djetetu. A svi koji su to čuli divili se tome što su im pripovijedali pastiri. Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu. Pastiri se zatim vratiše slaveći i hvaleći Boga za sve što su čuli i vidjeli kako im je bilo rečeno.

Dopunski tekst: Mt 2,1-18

Razmatranje

Zbog čega je Bog u Mariji postao čovjekom? Odgovor u Velikome Vjerovanju glasi: *Radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao je s nebesa i utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice i postao čovjekom.* Sam Bog dolazi k čovjeku, ne čovjek k Bogu. Pokreće ga Božja vlastita ljubav. On preuzima inicijativu i postaje aktivan. Bog veličinu svoje ljubavi objavljuje tako, da sebe čini apsolutno malenim: Bog postaje čovjekom, beba, ovisan o ljudskoj skrbi! Nezamislivo, a ipak istinito!

Zamisli si: Negdje u Africi postoji jedna gomila mrava kod koje vlada kaos, jer mravi jedni drugima otežavaju život. I sada ti dođe pomisao da ovim malim jadnim mravima pomogneš. Još više, ti želiš ovim malim mravima pokazati da ih voliš jednako kao i svoju vlastitu djecu. I da bi mravi vjerovali tvojoj ljubavi, spreman si sam postati mrav.

„Ludi! Nemoguće! To ne postoji!“ Za ljude je to stvarno luda i nemoguća ideja. Ali Bog je u svojoj ljubavi prema nama ljudima to učinio: Dolazi k nama u svome vlastitom Sinu kao bespomoćno, maleno dijete. Isus je napustio blaženstvo neba da se nama približi.

Božje postajanje čovjekom naziva se i inkarnacija a znači utjelovljenje Boga (od latinskoga *caro*, tijelo): Tako postaje Bog konačno, vremenski, konkretno u jednoj osobi. U Isusu iz Nazareta Bog je svojoj neizmjerljivoj ljubavi dao lik jedne konkretne, zemaljske egzistencije. Po Duhu Svetom Bog je postao činjenica u povijesti i dio njegova stvorenja.

Na Božić sažima Crkva u zbornoj molitvi otajstvo svetkovine, razlog zašto Bog postaje čovjekom, ovako: *Bože, divno si saznao čovječje dostojanstvo, a još divnije ga obnovio: udijeli nam dioništvo u božanstvu svoga Sina, koji je rođenjem uzeo našu ljudsku narav. A u trećem Predslovlju Božića: U (Kristu našem Gospodinu) danas zablista otajstvena razmjena spasenja: tvoja se vječna Riječ rodila kao smrtan čovjek, a mi, smrtni ljudi, zauvijek smo počašćeni, jer u Kristu primamo božanski život.*

Bog je već napravio plan prije svega stvaranja da se sjedini s čovjekom. I da čovjek nije grijehom postao smrtan i potreban otkupljenja, Bog bi postao čovjekom, jer je njegova ljubav od samoga početka predvidjela jedinstvo biti s ljudima. Isus Krist je po svojoj naravi Bog. On je jedinorođeni Božji Sin od vječnosti. Po svome utjelovljenju prima on od Marije ljudsku narav. Mi ljudi primamo po Isusu Kristu udio na njegovoj božanskoj naravi (*usp. 2 Pt 1,4*) a time po njegovoj milosti udio na njegovu božanskom životu po kojem možemo postati jedno s njim. Ovaj nezasluzivi dar primamo na krštenju po kojemu postajemo *njegova* djeca.

Čudo Božjeg utjelovljenja događa se u jednoj konkretnoj, povijesnoj situaciji. Sljedeći naredbu cara Augusta Josip s Marijom koja je u visokom stadiju trudnoće polazi na put *u Judeju – u grad Davidov, koji se zove Betlehem*. Zabrinut traži Josip mjesto za Mariju jer vidi da predstoji rođenje djeteta. Svraštita su prepuna. Josip bude sa svojom trudnom ženom odbijen. Konačno nalazi jednu staju određenju za stoku. Ondje Marija porodi *sina svoga ... povi ga i položi u jasl*.

Jedna prljava staja postaje mjestom rođenja Sina Božjega. Neshvatljivo! Uzvišeni Bog čini sebe tako siromašnim da mu društvo čine životinje vol, magarac i ovce. Vječni Očev Sin, koga nebesa ne mogu obuhvatiti, leži u jaslama za životinje. Koje li boli za Mariju, *Sina Svevišnjega (Lk 1,32)*, čijemu *kraljevstvu neće biti kraja (Lk 1,33)*, morati roditi ovdje na ovome siromašnom i hladnom mjestu. Istodobno je Marija presretna zbog djeteta koje je donijela na svijet.

Sada ga smije držati u svome naručju i obujmiti svom svojom majčinskom ljubavi.

Nad ovom mračnom stajom otvara se nebo. Pastirima se ukazuje anđeo i govori: *Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin. I evo vam znaka: naći ćete novorođenče povijeno gdje leži u jaslama.“ I odjednom se anđelu pridruži silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: „Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!*

Pastiri smjesta kreću do Betlehema i pronadju Mariju, Josipa i novorođenče gdje leži u jaslama. Pripovijedaju što im je rečeno o ovome djetetu. Ispunja ih veliko divljenje. Marija sve ove događaje pohranjuje i prebire u svome srcu. Pastiri se zatim vraćaju natrag k svojim stadima slaveći i hvaleći Boga.

Uskoro iza toga dolaze mudraci (zvjezdoznanci) s Istoka, koji su već mjesecima slijedili zvijezdu koja najavljuje rođenje jednoga kraljevskog djeteta. Ova zvijezda vodi ih do ove staje. *Ugledaju dijete s Marijom, majkom njegovom, padnu ničice i poklone mu se. Otvore zatim svoje blago i prinesu mu darove: zlato, tamjan i smirnu (Mt 2,11-12).*

A pošto oni otiđoše, gle, anđeo se Gospodnji u snu javi Josipu: Ustani, reče, uzmi dijete i njegovu majku te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne reknem, jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi (Mt 2,13). Puni tjeskobe moraju Josip i Marija strahovati za svoje dijete i usred noći bježati u nesigurnu budućnost.

Poticaji za razmišljanje

Marija se divi čudu Božjeg utjelovljenja koje se dogodilo u njezinu tijelu. I pastiri se dive i slave Boga za njegovo djelovanje. Mudraci s istoka (takozvani kraljevi) padaju ničice pred djetetom i klanjaju mu se. Tako i austrijski skladatelj i katedralni orguljaš Anton Bruckner (1824.-1896.) nakon mise polnoćke kleči pred jaslama. U rano jutro nalazi sakristan Antona Brucknera još uvijek udubljena u razmatranje božićnog otajstva. Pita ga: *Maestro, što ste radili svu noć?*“ Bruckner

odgovori: „Uvijek iznova sam ponavljao: postao je čovjekom ... Postao je čovjekom ... I nisam se mogao dovoljno nadiviti.“

Divim li se i ja ovoj suludoj Božjoj ljubavi? Klanjam li se u djetetu Isusu Bogu koji se utjelovio (u čovjeku).

Papa Lav Veliki je u jednoj božićnoj propovijedi rekao: „Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo i kad si postao dionikom božanske naravi, ne vraćaj se grješnim životom na prijašnju podlost!“ Kao kćeri i sinovi Božji mi u sebi nosimo nerazorivo (neuništivo) božansko dostojanstvo. To znači: Svejedno kako moj život sada izgleda: ja sam dragocjen čovjek, jer sam dijete Božje, Božja kći i sin. To je Božja istina o mome životu.

Ova me istina hoće osposobiti da živim kao novi čovjek. Zato pitanje: Odakle uzimam hranu za svoj identitet, za svoje razumijevanje sebe? Možda sam slušao obezvrjeđujuće (omalovažavajuće) riječi koje su me u najdubljoj dubini povrijedile i obeshrabrile. „Ne živi ispod razine svoga dostojanstva!“ znači: Ne dopusti da ti drugi, koji brzo imaju spremne obezvrjeđujuće riječi, govore tko si! Prestani davati pozornost i vjeru negativnim sudovima i mišljenjima o tebi. Umjesto toga hrani svoj najnutarniji identitet polazeći od Boga. Jer samo nebeski Otac zna tko ti si (i tko smo svi mi): neizmjereno dragocjen i ljubljen.

On mi govori: „T si moje dijete, moja ljubljena kći, moj ljubljeni sin. Gledam na tebe pun ljubavi. Radujem se tebi i hoću te svakoga dana nanovo obdariti svojom ljubavlju!“ Mogu li se tomu radovati i ovo zahvalno primiti?

Radost i bol su kod rođenja za majku najtješnje međusobno povezani. Oboje je Marija u svome srcu krajnje duboko osjetila. Za nju je bilo bolno da u svratištu za njezino dijete nije bilo mjesta. Bila je odbijena i morala ostati vani. Odbijanje boli, kod nas također!

Gdje sam doživio odbijanje? Doživljavam li i sada odbijanje? Zbog čega? Kako s time postupam? Isus se solidarizira s mojim odbijanjem i nosi zajedno sa mnom moju bol.

Danas nebeski Otac želi svratište za svoga Sina Isusa u srcima ljudi. Jer: *Da se Krist i tisuću puta rodi u Betlehemu a ne i u tebi ti ostaješ zauvijek izgubljen* (Angelus Silesius, 1642.-1677.).

Pitam se: Koje i kakvo svratište nudim za rođenje djeteta Isusa u meni? Trudim li se svoje srce držati čistim, dostojno jednoga Kralja? Stješnjujem li ga mnogim svjetovnim stvarima koje su se još tako čvrsto ukorijenile u mome srcu i zauzimaju toliko mjesta? Smije li Isus biti neograničeni Gospodar moga srca i u meni vladati?

U neugodnim okolnostima u jednoj staji za životinje došao je Bog na ovaj svijet. U tami našega života i svijeta čujemo glas sjajnih anđela: *Ne bojte se! Evo javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod! Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj – Krist, Gospodin.* Mi pjevamo puni radosti u božićnim pjesmama: *Krist, Spasitelj je tu!*

Radujem li se Božjem utjelovljenju? Njegovoj osobnoj ljubavi prema meni i prema svim ljudima? Vjerujem li u to da trebamo otkupljenje od zla i da nas samo Isus može spasiti od zla?

Kratko nakon Isusova rođenja morala je Sveta Obitelj bježati u Egipat. Kako su se osjećali? Koje strahove su morali izdržati? I danas su milijuni ljudi u bijegu i traže u jednoj stranoj zemlji, daleko od zavičaja, azil.

Kako ih susrećem?

Čudo Božjeg utjelovljenja na zapadu se slavi od 336 godine 25. prosinca. Rimski biskup odredio je da 25. prosinca bude svetkovina Kristova rođenja, jer je car Aurelije godine 274. 25. prosinca uveo kao blagdan za Sol Invictus (nepobijeđeno, nepobjedivo sunce).

Za kršćane je ipak jasno: Sunce nije Bog, nego od Boga stvoreno. Stvarna tama nije noć, nego zlo i grijeh, koji razaraju (uništavaju) život ljudi. Tu nam je sam Bog pritekao u pomoć u svome Sinu Isusu Kristu. U njemu se pojavilo pravo Sunce. Tako je iz poganskoga postao crkveni blagdan, rođenje pravoga i nepobjedivog Sunca u Božjemu sinu koji se utjelovio i postao čovjekom.

Kako slavimo Božić? Što je meni (nama) važno?

Molitva

Marijo, ti si u poodmakloj trudnoći pošla s Josipom u Betlehem. Ondje je došlo vrijeme da rodiš. Budući da u svratištu nije bilo mjesta, dijete se rađa u jednoj staji. Usred siromaštva staje ispunja te radost zbog božanskog djeteta. Pastiri dolaze i pripovijedaju da su anđeli puni radosti ovo dijete u pelenama navijestili kao Spasitelja svijeta. Zatim dolaze mudraci, padaju pred djetetom na koljena, klanjaju se i donose darove. Kratko iza toga budi jedan anđeo u snu Josipa i naređuje mu da odmah bježi u Egipat, jer Herod hoće ubiti dijete.

Marijo, ti doživljavaš uspone i padove, usrećujuća iskustva, ali i bol i strah. Pomozi mi, ne dopustiti da me odbijanja i razočaranja prignječe, učine potištenim i obeshrabre. Pomozi mi prepoznati znakove Božje prisutnosti, radovati im se i čvrsto ih se držati. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da prepoznamo Isusa kao božanskog Spasitelja, da ga primimo u svoj život, da mu se poklonimo i njemu ali i ljudima služimo.

Prošnje

Da svi ljudi prepoznaju Isusa kao Spasitelja i otkupitelja te ga zahvalno i radosno prime.

Ispuni sve ljude radošću zbog rođenja božanskog djeteta i pokaži im duboko usrećujući smisao ovoga blagdana.

Za milost da kao Marija sve teško i nerazumljivo u srcu sačuvamo i o tome razmišljamo.

Za sve koji već dugo žele dijete: Da se njihova želja za djetetom ispuni.

Za obitelji, koje očekuju dijete, da mogu reći potpuni Da svomu djetetu, i ako nije zdravo i ne odgovara njihovim predodžbama.

Smiluj se svoj djeci, koja su zlouporabljena kao djeca-vojnici i ozdravi njihove nutarnje rane.

Za ljude, koji moraju bježati iz svoje domovine, da budu s ljubavlju prihvaćeni i pronađu svoj novi zavičaj.

Isuse, došao si da svome narodu doneseš mir: Daj da se uskoro okončaju svi sukobi. Sjeti se svih koji su odvedeni i diljem svijeta izloženi opasnostima.

Ispuni Crkvu duhom milosrđa, da bi svi ljudi koji traže pomoć u njoj pronašli prihvaćanje i susretljivost.

Pomozi nama ranjenima i usamljenim ljudima dati prihvaćanje i cijenjenje.

Daruj svim ljudima koji se osjećaju preopterećenima, svoj mir, mudrost i jasnoću.

Prihvati svu pobačenu djecu ovoga svijeta u svoje ljubeće srce i daj im iskusiti nebeske radosti.

Ozdravi rane ženā koje su svoje dijete pobacile i daruj im oprostjenje i pomirenje sa samima sobom i s pobačenim djetetom.

4.

Isus, koga si, Djevice, u Hramu prikazala

Tekst Pisma: 2,21-40

Kad se navršilo osam dana da bude obrezan, nadjenuše mu ime Isus, kako ga je bio prozvao anđeo prije njegova začeća. Kad se zatim po Mojsijevu Zakonu navršiše dani njihova čišćenja, poniješe ga u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu – kao što piše u Zakonu Gospodnjem: Svako muško prvorođenče neka se posveti Gospodinu! – i da prinesu žrtvu kako je rečeno u Zakonu Gospodnjem: dvije grlice ili dva golubića.

Živio tada u Jeruzalemu čovjek po imenu Šimun. Taj čovjek, pravedan i bogobožan, iščekivaše Utjehu Izraelovu i Duh Sveti bijaše na njemu. Objavio mu Duh Sveti da neće vidjeti smrti dok ne vidi Pomazanika Gospodnjega. Ponukan od Duha, dođe u Hram. I kad roditelji uniješe dijete Isusa da obave što o njemu propisuje Zakon, primi ga on u naručje, blagoslovi Boga i reče: „Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si priprazio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga.“ Otac njegov i majka divili se što se to o njemu govori. Šimun ih blagoslovi i reče

Mariji, majci njegovoj: „Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu - da se razotkriju namisli mnogih srdaca!

A bijaše neka proročica Ana, kći Penuelova, iz plemena Ašerova, žena veoma odmakla u godinama. Nakon djevojaštva živjela je s mužem sedam godina, a sama kao udovica do osamdeset i četvrte. Nije napuštala Hrama, nego je postovima i molitvama danju i noću služila Bogu. Upravo u taj čas nadođe. Hvalila je Boga i svima koji iščekivahu otkupljenje Jeruzalema pripovijedala o djetetu.

Kad obaviše sve po Zakonu Gospodnjem, vratiše se u Galileju, u svoj grad Nazaret. A dijete je raslo, jačalo i napunjalo se mudrosti i milost je Božja bila na njemu.

Razmatranje

Rođenje u bijednim okolnostima jasno pokazuje koliko Isus s nama dijeli naš ljudski život, siromaštvo i bespomoćnost. Sada se prikazanjem u Hramu u središte stavlja njegovo pripadanje Bogu.

Poslušno donose Marija i Josip svoje dijete na obrezanje i daju mu ime *Isus*. Isus znači: *Bog spasava, Jahve je Spasitelj*. U Matejevu Evanđelju ovo se Ime shvaća kao opisivanje mesijanskog poslanja: *On će spasiti narod svoj od grijeha njegovih (Mt 1,21)*.

Četrdeset dana nakon rođenja prinose Marija i Josip poslušno žrtvu očišćenja. Zbog toga odlaze s Isusom u jeruzalemski Hram, na mjesto Božje prisutnosti. Time donosi Marija svoje dijete onomu od koga ga je primila. Time pokazuje da dijete ne pripada njoj, nego Bogu. *Jer svako muško prvorođenče neka se posveti Gospodinu!* To znači biti posvećen *Gospodinu*. Jer sve pripada Bogu, prema uvjerenju Izraela stvar se pravo uporabljuje tek onda kad se prije uporabe zahvali Bogu. Tako se svako jelo kojemu ne prethodi zahvalna molitva, smatra krađom Božjega vlasništva.

Božje vlasništvo su na poseban način prvorođenci. U Starom zavjetu pleme Levijevo izabrano je za posebnu službu Božju, za hramsku službu, kao predstavnik svakog muškog prvorođenca. Svi drugi su morali za profani život biti otkupljeni žrtvom. Budući da su

Marija i Josip siromašni ljudi, oni ne mogu žrtvovati (prikazati) ovcu, nego samo prinijeti žrtvu siromaha, jedan par golubića (*usp. Lev 12,8*). S Isusom sada u Hram dolazi Mesija i ondje susreće svoj narod. K tome je Šimun ponukan Duhom Svetim doveden u Hram. Vjerni molitelj Šimun, u međuvremenu starac, nikada nije izgubio nadu naočigled prividno nedjelatna i ravnodušna čekanja Boga. Njemu je nagoviješteno da neće umrijeti dok ne vidi Mesiju.

U trenutku, kad Marija i Josip svoje dijete donose u Hram, objavljuje mu Duh Sveti u ovoj 40 dana staroj bebi dolazećeg Gospodina svijeta. Tako on uzima dijete u naručje i slavi Boga: *Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripremio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga*. On sada zna: PO ovom će djetetu sve postati dobro! To ga napunja dubokim mirom. On slavi Boga i može sada mirno (utješeno) umrijeti. U sjećanju na ovaj događaj moli Crkva svake večeri u Povečerju ovaj Hvalospjev starca Šimuna.

Ali ipak neće sve biti mirno, jer *ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan – a i tebi će samoj mač probosti dušu – da se razotkriju namisli mnogih srdaca!* Šimun gleda proročki unaprijed i vidi: Dijete u kojemu dolazi spasenje Božje, neće naići na nepodijeljeno prihvaćanje. Ono će biti i do danas ostaje znak osporavanja i odluke. Marija ljubi Isusa svim srcem, ali nosi sa sobom i bol odbijanja i protivljenja. Najdublje biva probodena ovim mačem boli, kad s Isusom ide njegovim križnim putem i sa svojim umirućim sinom supati pod njegovim križem.

Mariji, Josipu i Šimunu pridružuje se i 84-godišnja Ana, žena, koja već dugo u Hramu služi Bogu *postovima i molitvama danju i noću*. Ona je kao mlada žena izgubila svoga muža, ali zbog toga ipak nije bila ogorčena. Nije se više udavala, nego slijedi poziv – zastupajući sve ljude koji ovo ne čine – slavi Boga u Hramu, zahvaljuje i posti. Time je ona predstavnicom mnogih starih žena, koje si uzimaju vremena za molitvu i prostodušno stoje uz svoju vjeru. One su često ismijavane, a ipak su iznutra najmlađe, jer njihov stav i njihov čin imaju najviše

budućnost. Ana, ispunjena Duhom Svetim, postaje proročicom i govori o otkupljenju, koje je darovano po ovome djetetu.

Poticaji za razmišljanje

Marija i Josip ne raspravljaju i ne pitaju o smislu (ili besmislu) Zakona. Oni prema Zakonu prinose žrtveni dar. Tako su poslušni volji nebeskog Oca, koji se tada pokazao u ispunjenju Mojsijeva Zakona. Danas se volja Božja objavljuje u poticajima Duha Svetoga, u savjesti, u uputama Biblije, u Božjim zapovijedima i u nauku Crkve.

Pokušavam li u svemu prepoznati volju nebeskog Oca i biti joj poslušan? Gdje mi to teško pada? Gdje se moram potruditi da u volji Božjoj prepoznam smisao?

Dijete, koje je Marija rodila, ne pripada njoj niti njezinu mužu Josipu. Ono pripada Bogu. Kad roditelji donose djecu na krštenje, oni svoje dijete svjesno predaju Bogu. Time izražavaju: Dijete ne pripada nama, ono nam je samo povjereno. Ono je postalo dijete Božje i treba slijediti Božji poziv.

Pjesnik Khalil Gibran piše: „Vaša djeca nisu vaša djeca. Ona su sinovi i kćeri čežnje života za samima sobom. Dolaze preko vas (po vama), ali ne od vas. I premda su s vama, ipak ne pripadaju vama. Vi im smijete dati vašu ljubav, ali ne i vaše misli, jer ona imaju svoje vlastite misli...“

Roditelji služe životu djeteta umjesto Boga. Djeca su im dana na posudbu i povjerena za određeno vrijeme da ih prate u život. To znači investirati vlastito srce i istodobno uvijek iznova ostaviti i predati. Prava ljubav ne zadržava grčevito. Ona ostavlja slobodnim, čak se i sama može povući, može vlastite želje i predodžbe ostaviti, žrtvovati ... Prava ljubav nikada ne mimoilazi žrtvu, predanje.

Žrtva može biti puno toga. To može biti vrijeme koje darujem nekom teškom čovjeku; suzdržavanje od negativnih riječi i neljubaznih sudova koje bih najradije rekao. Žrtva znači ostaviti, položiti u Božje ruke: Ja mogu žrtvovati svoje planove, svoje predodžbe, svoje sudove

o drugim ljudima, svoje brige, svoje strahove, svoja predbacivanja, svoje nepovjerenje, svoje sumnjičave misli ...

Gdje sam nešto čvrsto zadržao za sebe? Što želim ostaviti, predati i (moći) potpuno prepustiti Bogu?

Žrtva ima još i druge dimenzije. Jer kao kršćani mi više ne pripadamo samima sebi. *Ili zar ne znate? ... Vi niste svoji. Jer kupljeni ste otkupninom (1 Kor 6,19-20)*. Stvarna se žrtva ne sastoji u tome da dadnemo nešto, nego same sebe (*usp. Rim 12,1-2*). Sve sam primio od Boga i zato sve, onako kako to on želi, trebam predati njemu, njemu staviti na raspolaganje. U konačnici se radi o tome da moje htjeti-određivati umire. Jesam li na to spreman?

Šimun vidi svojim zemaljskim očima malu bebu kao i tisuće drugih. Ali objavom po Duhu Svetom prepoznaje da je ovo dijete za nas i za sve ljude koji mu se otvaraju *svjetlo i slava*.

Mogu moliti za svjetlo Duha Svetoga da bih s radošću prepoznao da će po ovome djetetu sve za nas biti krasno i čudesno. Radujem li se ovoj božanskoj utjesi?

Na Isusu se dijete duhovi – tada i danas! *On će biti znak osporavan*. Tko vjerno stoji uza nj, tko ga prizna, iskusit će kao i Marija odbijanje i bol (*mač u vlastitoj duši*).

Poznajem li takvo odbijanje i takvu bol i u svome životu? Gdje sam u opasnosti da se ponašam neutralno i sebe primoram na jasnu odluku, na jasan stav za Isusa?

Ana svojim ranim trpljenjem nije postala ogorčena. Ona ne traži sama nove puteve, nego pita Boga što on od nje želi, koji plan on ima za nju? I zatim daje Bogu smion i velikodušan odgovor, služeći njemu i ljudima danonoćno u Hramu.

Gdje sam katkada u opasnosti da postanem ogorčen? Gdje tražim svoja vlastita rješenja? Tražim li Božju milost u razočaranjima svoga života? Želim li kao Ana dati smion i velikodušan odgovor?

Molitva

Marijo, poslušno si pošla u Hram i prikazala Isusa, svoga sina nebeskom Ocu. Time si ostavila sve predodžbe, želje i očekivanja s obzirom na svoga sina. Tvoje prikazanje Isusa u Hramu je kao nagovještaj žrtve, koje će tvoje maleno dijete 30 godina kasnije prikazati na Golgoti na križu i koje ćeš ti ustrajući pod križem zajedno s njim nositi.

Marijo, pomози mi ostaviti kad sam u opasnosti da se čvrsto držim svojih očekivanja. Pomози mi ostati vjeran Isusu i istini, i onda kad mi to donosi odbijanje i bol. Marijo, izmoli mi hrabrost i jakost dopustiti da se moja ljubav pročisti kako bi postao još iskreniji i sposoban više ljubiti. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da prepoznamo Svjetlo, spasenje, Isusa i nepodijeljena srca se za njega odlučimo.

Prošnje

Jačaj našu spremnost na žrtvu, pomози nam ostaviti vlastite predodžbe, pitati za volju Božju i u skladu s njom djelovati.

Daj da naše crkve postanu mjesta klanjanja, slavljenja i zahvaljivanja za tvoja obećanja.

Za sve koji su kao redovnici i redovnice u jednoj duhovnoj zajednici ili kao svećenici i đakoni svoj život posvetili tebi: Daruj im radost u tebi i snagu za njihovo služenje.

Za mlade sestre i braću u zajednicama posvećenog života: Učvrsti njihovu ljubav prema tebi i daj da se ne obeshrabre u svim nesigurnostima za budućnost.

Za mlade žene i muževe: da postanu svjesni poziva u nasljedovanje Isusa i budu spremni podrediti svoj život Evanđelju.

Za naše obitelji: Nastani se u njihovoj sredini i pomози da mladi ljudi čuju tvoj poziv na život u braku, u svećeničkom i redovničkom staležu i kao Marija velikodušno te nasljeđuju.

Za djecu i mlade: Prati ih svojim blagoslovom i pomози im pronaći svoje mjesto u životu.

Daj nam prepoznati gdje ljudi u našoj blizini doživljavaju poteškoće i pokaži nam kako im na pravi način možemo pomoći.

Učvrsti one bez posla u povjerenju u tvoju brigu i daj im iskusiti tvoju blizinu i pomoć.

Daj političarima spoznaju i snagu, zauzimati se za pravednost i podršku i potporu obiteljima.

Svima nama pomози da svjesni odgovornosti koristimo naša zemaljska dobra i nauči nas dijeliti, posebno s ljudima koji su sve izgubili ratom i katastrofama.

5.

Isus, koga si, Djevice, u Hramu našla

Tekst Pisma: 2,41-52

Njegovi su roditelji svake godine o blagdanu Pashe išli u Jeruzalem. Kad mu bijaše dvanaest godina, uziđoše po običaju blagdanskome. Kad su minuli ti dani, vraćahu se oni, a dječak Isus osta u Jeruzalemu, a da nisu znali njegovi roditelji. Uvjereni da je među suputnicima, odoše dan hoda, a onda ga stanu tražiti među rodbinom i znancima. I kad ga ne nađu, vrate se u Jeruzalem tražeći ga. Nakon tri dana nađoše ga u Hramu gdje sjedi posred učitelja, sluša ih i pita. Svi koji ga slušahu bijahu zaneseni razumnošću i odgovorima njegovim. Kad ga ugledaše, zapanjiše se, a majka mu njegova reče: „Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.“ A on im reče: „Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?“ Oni ne razumješe riječi koju im reče.

I siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan. A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu. A Isus napredovaše u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi.

Razmatranje

Kao vjerni Židovi odlaze Isusovi roditelji zajedno s rodbinom i znanjcima svake godine *o blagdanu Pashe išli u Jeruzalem*. Isus je s *dvanaest godina* prema Zakonu postao punoljetan i odlazi zajedno sa svojim roditeljima. Od Galileje do Jeruzalema moraju hodočasnici prijeći dnevno po 40 kilometara na brdovitu putu, kako bi u tri dana prispjeli u Jeruzalem. U ovo vrijeme u Jeruzalemu živi oko pedeset tisuća stanovnika. U vrijeme hodočašća pridružuje im se još oko pedeset tisuća osoba. Blagdan s tisućama hodočasnika traje nekoliko dana. Obitelj ostaje do kraja blagdana. Zatim se roditelji s jednom grupom hodočasnika vraćaju natrag kući. Ali Isus ostaje u Hramu ne govoreći ništa a da to nisu primijetili njegovi roditelji.

Roditelji vjeruju Isusu. Muškarci i žene hodočastili su u pravilu odvojeno. Djeca mogu ići s jednim od roditelja. Stoga su Marija i Josip zacijelo mislili da je i mladi Isus s jednim od njih na putu. Ali nakon prvoga dana hoda ustanovljuju da ni je ni s jednim od njih. Ne nalaze ga ni kod rodbine i znanaca.

Tada se Marija i Josip puni straha vraćaju natrag u Jeruzalem. Jako zabrinuti zbog svoga izgubljenog djeteta. Tri dana ga očajni traže. Tako ih obuzima strah mnogih roditelja svijeta koji su zabrinuti za svoju djecu.

Ali Isus čini se za to ne mari. Opušteno raspravlja u vanjskom predvorju Hrama priznatim učiteljima. *Svi koji ga slušahu bijahu zaneseni razumnošću i odgovorima njegovim*. Očito je u njemu Božja mudrost.

Nakon *tri* dana nalaze njegovi roditelji Isusa u Hramu. Zbog toga su kao prvo radosni, ali i zabrinuti. Bol roditelja postaje prepoznatljiva u pitanju punu predbacivanja njegove majke:

Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili. Isus se na ovo pitanje svoje majke ne ispričava. On odgovara protupitanjem. Ovo je prva Isusova izgovorena riječ: *Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?*

Otac u aramejskom znači i Podrijetlo. Čovjekovo podrijetlo je kod Boga a ne kod tjelesnih (bioloških) roditelja. Tako Isus u biti-kod-svog-

zemaljskog-Oca na svoga nebeskog *Oca s kojim mora biti*. Njegov je Otac Bog i njega on kao Sin ima slijediti.

S ovim božanskim *moram* objavljuje Isus svoje nutarnje odvajanje od roditeljskog doma. Na jedan duboko važan (presudan), bolan način doživljavaju Marija i Josip da Isus stoji pod jednim većim zahtjevom. ZA Isusa više nisu mjerodavni roditelji sa svojim očekivanjima, nego samo i jedino njegov nebeski Otac. Tako Isus uvodi u jedan posebni odnos s Bogom, u jedan odnos, koji sa sobom može donijeti i nerazumljivu krutost i bolna razdvajanja. Marija i Josip ne razumiju Isusovu tajanstvenu riječ. O Mariji stoji: *A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu*. Marija o tome razmišlja i strpljivo čeka dok u njezino srce ne dođe svjetlo. Jednom će to moći razumjeti.

Dijete, koje prihvaćeno s toliko radosti i slavljenja Boga, sada znači pustiti ga da svjesno ide svojim putem. Tako postaje očito da Sinu Božjemu ne možemo propisivati njegov put i da se on ne treba prilagođivati našim očekivanjima, premda se pritom u nama javlja bolni *Zašto*. U ovaj Isusov suverenitet također spada da on *siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše poslušan* svojim roditeljima. Tako u sljedećim skrovitim godinama u Nazaretu raste i produbljuje se povezanost Isusova srca s njegovom majkom.

Poticaji za razmišljanje

Život Svete Obitelji obilježen je uzajamnom strahopoštovanjem i ljubavlju. Ipak ni Sveta obitelj nije pošteđena poteškoća. Tri dana Josip i Marija nisu znali gdje je Isus. Žive u strahu da su povjerenoga im Sina Božjega izgubili. Koje li boli! Pritom su ipak vjerovali Isusu i ostavili ga slobodna. Je li on zloupotrijebio njihovo povjerenje? Je su li roditelji nešto učinili krivo? Ne! Procesi razvoja i sazrijevanja mogu dovesti do bolnoga i mučnog *Zašto*, a da nitko ne bude kriv.

Franjevac Richard Rohr piše u vezi s procesom odvajanja: „Moguće je to označiti kao nužno odvajanje, kao lom, da bi se razvile veće životne perspektive, umjesto da se bude usredotočen samo na to da se ispune željeni snovi, koje su majka i otac u nas polagali. Znači

li to da se mora učiniti prostorni odmak od roditelja i obitelji? Ne bezuvjetno (premda to povremeno može biti korisno). Ali u svakom slučaju mora se duhovno, psihološki od njih rasti; mora se steći kritičan odmak od njihovih vrijednosti i otkriti svoje vlastite vrijednosti. One ne moraju nužno biti suprotne od njihovih, ali ne moraju biti ni njihove, samo zato jer su to vrijednosti roditelja. To je nuždan korak do postajanja odraslim.“²

Mogu li prihvatiti da patnje i strahovi kod roditelja mogu biti a da nitko za to nije kriv?

Danas ima puno obitelji s poteškoćama i teškim problemima. Razvoji u naše vrijeme pooštavaju generacijske sukobe. Marija i Josip iskusi krutu sudbinu mnogih roditelja, koju njihova djeca katkada više ne razumiju. Roditeljima i djeci može međusobno biti vrlo teško i jedni drugima mogu nanositi bol.

Marija i Josip zacijelo bi željeli da im je Isus rekao da želi još neko vrijeme ostati u Hramu. Ali o tome nema ni riječi ... I na njihovo bolno pitanje – „*Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.* – ne dolazi do isprike. Naprotiv! Njegov odgovor zvuči kao predbacivanje: *Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?*

Kako su Marija i Josip mogli reagirati? Kao bih ja reagirao u sličnim situacijama? Što mogu učiniti ako Isusa i njegovo ponašanje ne razumijem?

Ako nešto ne razumijemo, možemo ovo potisnuti, možemo se protiv toga pobuniti i okriviti ljude, Boga ili okolnosti. Marija i Josip ne razumiju Isusa i nikoga ne okrivljuju. Oni ni ne pitaju dalje. Marija ipak njegove riječi i njegovo ponašanje uzima k srcu i o njima razmišlja. Uzima si vremena i strpljivo čeka dok u njezino srce ne dođe svjetlo. Mi pak hoćemo odmah sve razumjeti. Mučimo sebe i svoje bližnje pitanjima jer mislimo da sve – i to odmah – moramo razumjeti. Ali

---

² Richard Rohr: „Vizija jednog novog svijeta, Propovijed na Gori Isusa iz Nazareta, Herder 1996, str. 148/149

uvijek će biti događaja, koje ne razumijemo, ili ćemo ih moći razumjeti tek kasnije, katkada tek u vječnosti.

Imam li takvih bolnih Zašto? Mogu li i hoću li ih ostaviti. Mogu Mariju i Josipa zamoliti da mi pomognu s ljubavlju i predano, prihvatiti događaje, gdje ponašanje bližnjih ili pripuštanja i vodstvo nebeskog Oca ne mogu razumjeti. Ovo s povjerenjem da nebeski Otac zna zašto i čemu? (*usp. Iv 16,13*).

Marija i Josip traže Isusa kojega su izgubili. I ja mogu imati osjećaj da sam Isusa izgubio iz vida ili iz srca. Odnos prema njemu mi se na neki način izgubio ili je oslabio. Što učiniti? Marija i Josip polažu sve na to da dijete ponovno nađu.

A ja? Je li mi svejedno ili polažem sve na to da Isusa ponovno nađem te obnovim i produbim odnos s njim?

Molitva

Marijo, ti si sva radosna pošla u na pashalnu svečanost Jeruzalem da proslaviš punoljetnost svoga sina Isusa. I tada na povratku kući otkrivaš da Isus nije tu. To te ispunja velikom boli i strahom. Nalaziš ga nakon tri dana tjeskobna traženja. Ali radost što se ponovno vidite smućena je bolju neshvaćanja. Ti prihvaćaš ovu bol i vjeruješ da će ti Bog u svoje vrijeme dati shvatiti smisao.

Marijo, često mi vlastita djeca ili drugi ljudi mogu svojim ponašanjem nanijeti bol. Najradije bih tada dao maha svojoj ljutnji. Ali ti si šutjela i to prihvatila. Izmoli mi strpljivost i pomози mi prihvatiti bol i ljutnju i tiho izdržati. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da ne prestanu tražiti izgubljene ljude i da ne ostanu visjeti na svome Zašto, i da ne postanu zbog toga ogorčeni.

Prošnje

Za majke i očeve, kojima njihova djeca zadaju velike brige.

Za svu djecu, koja su se odvojila od svojih roditelja i pošla krivim putevima.

Za djecu koja moraju odrastati bez roditeljske ljubavi i zaštićenosti.

Za obitelji, u kojima je kontakt između roditelja i djece narušen.

Za roditelje koji su izgubili dijete suicidom za utjehu i ozdravljenje ove duboke rane.

Za sve obitelji, koje se osjećaju preopterećene. Daj im snage stati jedni uz druge i zajedno izdržati svoje izazove.

Za djecu i mlade ljude, koji nemaju obitelji: daruj im ljude, koji će stati uz njih hrabreći ih, da bi mogli pronaći svoj vlastiti put.

Za obitelji koji žive u četvrtima bijede velikih gradova: Daruj im snage, skupa u solidarnosti izdržati svoju svakodnevicu.

Za obitelji u bijegu i za sve obitelji, koje su rastrgane ratom i nasiljem: da ponovno pronađu jedni druge i u svojoj teškoj situaciji iskuse pomoć.

Za posvađane obitelji: da ponovno postanu svjesni svoga pripadanja jednih drugima i potraže put do pomirenja.

Da Marija bude vjerna pratiteljica i voditeljica svih koji sa strahom i bolju traže svoje bližnje.

Za utjehu svima, koji su izgubili čovjeka razdvajanjem, neuspjehom u braku ili smrću.

Daruj obiteljima milost uzajamna razumijevanja. Sačuvaj i umnoži u njima ljubav i uzajamno strahopoštovanje.

Svijetla otajstva

1.

Isus, koji je na rijeci Jordanu bio kršten

Tekst Pisma: Mt 3,1-2.5-7.11.13-4,1

U one dane pojavi se Ivan Krstitelj propovijedajući u Judejskoj pustinji: „Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!“...

Grnuo k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanska. Primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu ispovijedajući svoje grijeh. Kad ugleda mnoge farizeje i saduceje gdje mu dolaze na krštenje, reče im: „Leglo gujinje! Tko li vas je samo upozorio da bježite od skore srdžbe?“

„Ja vas, istina, krstim vodom na obraćenje, ali onaj koji za mnom dolazi jači je od mene. Ja nisam dostojan obuće mu nositi. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.“

Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan Ivanu da ga on krsti. Ivan ga odvrćaše: „Ti mene treba da krstiš, a ti da k meni dolaziš?“ Ali mu

Isus odgovori: „Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!“ Tada mu popusti. Odmah nakon krštenja izađe Isus iz vode. I gle! Otvoriše se nebesa i ugleda Duha Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na nj. (17) I eto glasa s neba: „Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!“

Duh tada odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskuša.

Dopunski tekstovi: Mk 1,9-12; Lk 3,21-22; Iv 1,29-34

Razmatranje

Ivan Krstitelj je prepoznao Isusa već u majčinoj utrobi, kad je Marija pohodila njegovu majku Elizabetu. Sada on kao odrasli nastupa u pustinji i poziva ljude na obraćenje. Iznutra dodirnut Božjom snagom koja iz njega govori, silno mnoštvo dolazi k njemu u pustinju, ispovijedaju *svoje grijeh*e i primaju krštenje u znak *obraćenja*. Ivan pritom ukazuje na Dolazećega koji je toliko uzvišen da on nije dostojan *obuće mu nositi*. Danas bismo rekli da nije dostojan očistiti mu cipele. Ovaj Dolazeći će *krstiti Duhom Svetim i ognjem*. Time Ivan najavljuje bitan cilj Isusova poslanja.

A zatim ovaj Dolazeći stoji odjednom pred njim i želi se od njega *dati krstiti*. Ivan je zbunjen, jer je Isus veći i on bi morao biti kršten od Isusa. Opire se. Ali na Isusovu riječ *Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!* – pristaje Ivan na poslušnost Bogu i krsti Isusa.

Premda bez grijeha, Isus se ovim korakom svrstava među grješne ljude i postaje jedno s njima. Istodobno daje Isus jasnim znakom krštenja svoj Da planu spasenja nebeskog Oca. On je kao Božji Jaganjac spreman ispuniti svoje poslanje.

Isus je do sada živio skromno i neupadljivo u Nazaretu zajedno sa svojom majkom Marijom i radio svojim rukama. Činio je to premda je vječni Božji Sin, *Bog od Boga, Svjetlo od Svjetla, pravi Bog od pravoga Boga (Veliko Vjerovanje)*. *Kod krštenja na Jordanu tri znaka objavljuju Isusa kao Sina Božjega: Prvi Otvara se nebo.*

Otvoreno nebo pokazuje da su u Isusu dokinute granice između Boga i čovjeka. Drugo: Na Isusa se *poput goluba* vidljivo spušta *Duh Sveti*. I treće: Nebeski Otac govori: *Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina.*

Duh Sveti uranja Isusa u ocean ljubavi njegova Oca. Tim je je Isus (svojim čovječtvom) uzet u jednu novu dimenziju odnosa s nebeskim Ocem. Isus sada živi kao ljubljani Sin, potpuno usmjeren na svoga Oca, i polazeći od Oca. Njegova je radost Oca upoznati i ljubiti. Ova ukorijenjenost u srcu njegova Oca čini ga imunim protiv svih manipulativnih pokušaja ljudi koji ga hoće upregnuti za svoje interese i ideje. Zato on ne mari za to što drugi o njemu misle i govore.

Nakon krštenja preuzima Duh opipljivo vodstvo u Isusovu životu. Najprije ga *Duh odvede u pustinju da ga đavao iskuša*. Otuda se Isus *pun Duha Svetoga ... vrati u Galileju (Lk 4,1a.14).*

Poticaji za razmišljanje

Isusovo krštenje pokazuje što je na krštenju darovano nama. Krštenjem čovjek uranja u bivstvovanje, u život Isusa Krista i s njime se neopozivo povezuje. Jedna usporedba: Ako se jednu granu ucijepi (nakalemi) na jedno drugo stablo. Čim se ovo dogodi, počinje ova grana hraniti se životnim sokom stabla i iz njega živjeti. Tako čovjek, usred zemaljskog života, krštenjem počinje živjeti jednim novim životom, životom Isusa Krista.

U krštenju primam čudesni novi identitet: *Gledajte, koliku nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo i jesmo (1 Iv 3,1)*. Ja sam Božje ljubljeno dijete i ostajem zauvijek ljubljani! Ljudi mogu moj život izgaziti i uvući me u prljavštinu, ali ja u Bogu imam nerazorivo dostojanstvo. Papa Leon Veliki u jednoj je propovijedi rekao: „Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo i kad si postao dionikom božanske naravi, ne vraćaj se grješnim životom na prijašnju podlost!“

Djeca kao potvrdu traže uvijek pogled svojih roditelja. A ja? Tražim li pogled nebeskog Oca? Ako sam svjestan njegova ljubećeg pogleda, ja mogu u srcu čuti: „Ti si moje dijete, moja ljubljani kći, moj izabrani sin. Potpuno stojim iza tebe. Gledam na tebe pun ljubavi. Radujem ti se i hoću te svaki dana nanovo obdariti svojom ljubavlju!“

Živim li iz ove ljubavi, iz ovoga dostojanstva?

Na krštenju je izbrisan istočni grijeh. Ja sam Božjom milošću, milošću posvećujućom u najnutarnijoj jezgri postao dobar, spašen i svet. Više nisam prikovan na prošlost. Polazeći od najnutarnije nutrine moga bića mogu postati spašen, u mjeri moga obraćenja. Tako mogu svaki dan svjesno posegnuti za prilikom da rastem u ljubavi. Mogu sada, posebno pak na moj rođendan, zahvaliti za svoj život u ovome prolaznom svijetu. Još više mogu zahvaliti za svoje krštenje, po kojemu sam oslobođen istočnoga grijeha i uzet u vječni Isusov život

Živjeti iz krštenja znači s Kristom umrijeti i s Kristom uskrsnuti, da bismo hodili *u novosti života (Rim 6,3-4)*. Misli se umrijeti egoizmu, samovolji, potpuno se podvrgnuti Bogu, služiti Božjemu planu. To čini Ivan. On se osjeća nevrjednim krstiti Isusa. Ali ne ustrajava u tome, nego umire svojim predodžbama budući da Isus govori: *Pusti sada!* Upusti se u veći Božji plan spasenja.

Upusti se u veći plan spasenja, govori Isus i meni. Jer krštenjem sam primio udio na Isusovom proročkom, svećeničkom i kraljevskom poslanju. Isus hoće svojim Tijelom kojemu ja pripadam po krštenju, djelovati proročki, svećenički i kraljevski i nastaviti svoje djelo. Kojega li dostojanstva!

Radujem li se tomu? Gdje sam pozvan umrijeti svojim predodžbama i svojoj samovolji da bih *hodio u novosti života*, služio većem, Božjem planu?

Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni. I svi smo jednim Duhom napojeni (1 Kor 12,13). Krštenjem smo po Duhu Svetom uzeti u jednu novu mrežu odnosa, u Tijelo Isusa Krista, u Božju obitelj, u Crkvu. Krštenjem dobivam jednu novu obitelj. Ovdje na zemlji darovani su mi nova braća i sestre, ali ja imam sestre i braću i u nebu, kamo pripadaju sveci!

Jesam li zahvalan za svoju zemaljsku i nebesku obitelj? Ljubim li ju? Prema kojim nebeskim članovima obitelji (svetima) gajim poseban kontakt? Kako me oni podupiru i hrabre?

Molitva

Isuse, ti si slijedio nutarnji poziv i pošao k Ivanu. Ondje si u znaku krštenja rekao Da planu nebeskog Oca i postao jedno s nama grješnim ljudima. Iza toga tvoj te je Otac potpuno uronio u svoju ljubav, potvrdio te kao svoga ljubljenog Sina i pomazao Duhom Sveti m za tvoje poslanje. Poslušno si slijedio vodstvo Duha u pustinju da zatim ispunjen snagom Duha započneš svoje javno djelovanje. Isuse, zahvaljujem ti što si me krštenjem uzeo u svoj život, svoju ljubav i svoje poslanje. U tebi i po tebi postao sam ljubljena kći, ljubljeni sin nebeskog Oca. Hvala za ovo nerazorivo dostojanstvo! Zahvalan i radostan hoću svaki dan živjeti iz ovoga dostojanstva i ljubavi. Amen.

Molimo za nas, za naše bližnje, za Crkvu, za sve krštene u svim denominacijama ... da radosno i zahvalno prihvatimo čudesan dar krštenja i iz njega živimo.

Prošnje

Daruj mi radost zbog moga krštenja i zbog moga novog identiteta djeteta Božjeg.

Ti si me u Crkvi primio u jednu veliku obitelj vjere, kojoj pripadaju svi sveti u nebu. Daruj mi radost zbog moje braće i sestara u vjeri.

Ti si meni i svim udovima Crkve darovao udio na proročkome, svećeničkome i kraljevskom poslanju. Daj da ovo poslanje radosno živim.

Rasvjetli i vodi sve ljude koji traže da bi upoznali tebe i radost svoga vlastitog identiteta.

Jačaj našu vjeru i našu ljubav da bismo zahvalno i radosno živjeli u zajednici s našom braćom i sestrama u vjeri i druge ljude vodili k tebi.

Za sve koji su ranjeni u svome dostojanstvu: Daj da te nađu. Ozdravi njihove rane, daj da iskuse prihvaćenost od tebe i drugih ljudi.

Pošalji svoga Svetoga Duha mladim ljudima, da te nađu, prepoznaju svoj poziv i kao ljubljene sinovi i kćeri radosno prenose tvoju poruku.

2.

Isus, koji se na svadbi u Kani objavio

Tekst Pisma: Iv 2,1-12:

Trećeg dana bijaše svadba u Kani Galilejskoj. Bila ondje Isusova majka. Na svadbu bijaše pozvan i Isus i njegovi učenici. Kad ponesta vina, Isusu će njegova majka: „Vina nemaju.“ Kaže joj Isus: „Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas!“ Nato će njegova mati poslužiteljima: „Što god vam rekne, učinite!“ A bijaše ondje Židovima za čišćenje šest kamenih posuda od po dvije do tri mjere. Kaže Isus poslužiteljima: „Napunite posude vodom!“ I napune ih do vrha. Tada im reče: „Zagrabite sada i nosite ravnateljju stola.“ Oni odnesu. Kad okusi vodu što posta vinom, a nije znao odakle je – znale su slugе koje zagrabiše vodu – ravnatelj stola pozove zaručnika (10) i kaže mu:

„Svaki čovjek stavlja na stol najprije dobro vino, a kad se ponapiju, gore. Ti si čuvao dobro vino sve do sada.“ Tako, u Kani Galilejskoj, učini Isus prvo znamenje i objavi svoju slavu te povjerovalaše u njega njegovi učenici. Nakon toga siđe sa svojom majkom, s braćom i sa svojim učenicima u Kafarnaum. Ondje ostadoše nekoliko dana.

Razmatranje

Ivan Mariju u Evanđelju nikada ne naziva Marija, nego uvijek *Isusova majka*. Time Ivan u središte stavlja odnos Marije prema njezinu sinu Isusu: Ona je rodila Isusa i odrastajućem djetetu kao majka u svemu stajala na raspolaganju. U 30 skrovitih godina Isus je učio od svoje majke i ona od svoga božanskog sina. Ona zna da je on došao na svijet da ljudima donese mesijansku poruku i s time povezanu radost.

Tako Isus čini svoje prvo znamenje na jednoj svadbi. Nije to slučajno, jer Isus nije došao samo da ponovno uspostavi red stvaranja, nego da ga dovede do cilja, do dovršenja. Zato je ova svadba, svečanost koja je potpuno usmjerena na život i radost. Najprije to radost i ljubav novozaručenih jednoga prema drugomu. Zatim radost čitave obitelji, koja se nada da će iz ovoga saveza proizići novi život i tako biti osiguran (zajamčen) opstanak obitelji. Ali ova je radost na ljudskoj razini ugrožena budući da im je ponestalo vina.

Sada Marija postaje aktivna. Ona je budna žena. Primjećuje nedostatak vina i priopćuje svome ljubljenom sinu: *Vina nemaju*. Njemu prepušta da učini što hoće, ali s potpunim povjerenjem računa s time da će se on zauzeti. Isus nato odgovara: *Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas!* Ovaj Isusov odgovor čini se kao odbijanje Marije i kao odbacivanje njezine prošnje. Ipak, pogledajmo bolje.

Dva puta označuje Isus svoju Majku u Ivanovu Evanđelju kao *ženu*; ovdje i pod križem: *Ženo, evo ti sina!* (Iv 19,26). Ivan ovdje vjerojatno misli na prvi izričaj o ženi u Bibliji u takozvanoj radosnoj vijesti (prvom Evanđelju) nakon pada u grijeh: *Neprijateljstvo ja zamećem između (zmije, đavla) i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu*

satirati, a ti ćeš mu vrebati petu (Post 3,15). I Ivanovo Otkrivenje govori u jednoj proročkoj viziji o ženi: *I znamenje veliko pokaza se na nebu: Žena odjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi vijenac od dvanaest zvijezda. Trudna, više u porođajnim bolima i mukama rađanja (Otk 12,1-2).* Kad se Isus ovdje obraća svojoj ljubljenoj Majci sa *Ženo*, onda ovo nema nikakve veze s odbijanjem. *Žena* upućuje više na univerzalno značenje Marije u Božjem planu spasenja.

Još nije došao moj čas! Isus time, kao kod drugih upućenih mu prošnji, ostaje ponajprije prividno na distanci, ali ih ipak ispunja. Zašto? Isus ne želi djelovati iz sebe. On uvijek najprije pita za volju svoga Oca i čini svoje djelovanje ovisnim o Ocu. Tako je njegova pomoć ne samo ljudsko služenje u ljubavi, nego Božja volja. *Još nije došao moj čas!* Isusov čas dolazi prema Ivanovu Evanđelju kod Posljednje večere kad ne pretvara vodu u vino, nego vino u svoju Krv. Isusov čas se dovršava kod razapinjanja, gdje Isus sa svojim ljubavlju koja se na smrt predaje sklapa jedan novi i vječni savez.

Budući da Marija vjeruje, da će njezin sin zahvatiti, govori poslužiteljima: *Što god vam rekne, učinite!* Isus vidi šest velikih kamenih posuda za vodu i govori poslužiteljima: *Napunite posude vodom!* Ovaj nalog ljudski gledano nema nikakva smisla, jer problem nije bila voda, nego nedostatak vina. Poslužitelji su mogli nalog odbiti i reći: „Kakva li besmislena naloga!“ Osim toga nije nimalo lak posao napuniti ove posude od kojih svaka zaprima oko 100 litara. To znači puno puta otići do seoskog zdenca, izvući vodu i teške kante s vodom nositi natrag, i tako opetovano.

Na temelju Marijinih riječi poslužitelji slušaju. Napunjavu posude *do vrha*. Ova velikodušna poslušnost oslobađa put za prvo Isusovo čudo. Ali ovamo spada i jedan drugi korak poslušnosti. Jer sada Isus govori poslužiteljima: *Zagrabite sada i nosite ravnateljju stola.* Ponovno bez ikakva smisla. Jednu kutlaču vode donijeti nadstojniku stola, koji je u stresu zbog nedostatka vina, može izazvati srdžbu i dovesti do oštra prigovora (ukora); jer je voda tek između grabljenja i kušanja nadstojnika stola postala vino.

Poslužitelji ipak slijede Isusov napatuk. Ovaj drugi korak poslušna upuštanja u Isusovu riječ omogućuje čudo.

Ali sada se nadstojnik stola, koji je odgovoran za svečani objed i za vino, osjeća u svojoj časti pravo uvrijeđen ili se jednostavno čudi tomu, jer je sada na stolu daleko bolje vino od onoga s početka slavlja. Ipak za svu svadbenu zajednicu slavlje sa 600 litara najboljeg vina se nastavlja. Tako Isus na temelju vjere svoje Majke i poslušnosti poslužitelja objavljuje *svoju slavu*. Time on upućuje na veliki cilj stvorenja, na svadbenu gozbu Jaganjčevu.

Poticaji za razmišljanje

600 litara najboljega vina pokazuje, da Isus hoće darovati sveobuhvatnu radost svečanosti (slavlja). Isus pritom u vidu nema samo ljudsku radost, nego još više mesijansku radost svoga Duha: *Ovo vam rekoh da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna (Iv 15,11)*. Svi njegovi učenici i učenice trebaju *u sebi imati njegovu radost u punini (Iv 17,13b)*. Isus hoće donijeti radost, ljudsku radost i duhovnu radost.

Mogu se pitati: Gdje mogu danas donijeti radost?

Do duhovne radosti pomažu dva koraka: Prvi korak: Kao Marija ljubiti ljude i postati svjestan njihove situacije. Ova ljubav vodi k tomu da vidimo nevolje (potrebe) ovih ljudi i da ih s potpunim povjerenjem dovedemo k Isusu. Drugi korak: Marija hrabri poslužitelje, da se s punim povjerenjem i potpunom angažiranošću upuste u Isusa: *Što god vam trkne, učinite!*

Isusovi napatci mogu katkada zvučati staromodno, neuvjerljivi, nejasni, na neki način sputavajući ... Tako primjerice kod Luke govori Isus: *Dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju (Lk 6,27-28)*. Činiti dobro svojim protivnicima i neprijateljima, blagoslivljati ih i za njih moliti protivi se našim uvrijeđenim osjećajima. Ali ako to jednom učinimo, iskusit ćemo Božje djelovanje.

U objavu Isusove *slave* i u iskustvo njegova zahvaćanja spada s naše strane poslušno, velikodušno upuštanje u Isusovu riječ, čak i kad ona ljudski gledano nema nikakva smisla. Tako djeluju poslužitelji. Oni napunjavu posude s vodom ne do polovice, nego do vrha.

Pitam se: Gdje sam pozvan s novom vjerom i velikodušnim srcem živjeti jedno takvo predanje? Koga mogu ohrabriti da s potpunim povjerenjem čini ono što Isus u svojoj riječi govori?

Premda se Marija Isusu obraća s povjerenjem, čini se da je njegova reakcija kao odbijanje: *Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas!* Ali Marija ne da da njezino povjerenje u njezina sina Isusa bude poljuljano. Ona ustrajno i dalje vjeruje.

Koliko je moja molitva ustrajna i puna povjerenja? Sveta Monika je molila 30 godina za obraćenje svoga sina Augustina. Isus je češće hrabrio na ustrajnu molitvu, recimo u prisposdobi o bezbožnome sudcu i udovici: *Isus im kaza i prisposdobu kako valja svagda moliti i nikada ne sustati (Lk 18,1-8).*

Vjerujem li i molim li i dalje premda se na moju molitvu prividno ništa ne mijenja?

Što god vam rekne, učinite! Ovo je posljednja riječ koja nam je od Marije sačuvana. Marija svojom majčinskom ljubavlju potpuno podupire poslanje svoga sina. Ona hoće posvuda su-pomagati, da se njegovi planovi ispune, da njegovo kraljevstvo raste do proslave Oca i do našega spasenja. Danas također!

Molitva

Marijo, ti si s Isusom i njegovim učenicima bila pozvana na jednu svadbu. Pažljivo opažaš da ponestaje vina i da je svečanost slavlja u opasnosti. Upozoravaš Isusa na nevolju. Premda on prividno odbijajuće reagira, ti ipak vjeruješ i pouzdaješ se. Hrabriš sluge da učine sve što on bude rekao. Sluge se daju zaraziti tvojom vjerom, predano pune posude s vodom do vrha i s potpunim povjerenjem donose nadstojniku stola, koji diveći se kuša najbolje vino. Tako si

svojim čvrstim držanjem uz Isusa i svojim ohrabrenjem slugu omogućila prvo Isusovo čudo.

Marijo, ti i danas hoćeš omogućiti čuda svoga sina Isusa. Pomozi mi, čitavim srcem vjerovati Isusovim riječima i potpunim predanjem živjeti prema njegovim riječima. Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da živimo iz radosti Duha, da pažljivo opažamo nevolju (potrebe) ljudi i s time puni povjerenje idemo k Isusu.

Prošnje

Ispuni sve bračne drugove svojom ljubavlju. Pomozi im da uvijek iznova prilaze jedno drugomu, da jedno drugome prašta i da gaje zajedničku molitvu.

Za bračne drugove, koji se nalaze u jednoj krizi: Obnovi u njima milost sakramenta ženidbe. Daj im nanovo kušati vino ljubavi, nanovo se uzajamno prihvaćati i jedno drugo cijeniti.

Vodi sve koji se spremaju na brak dobrim putem i blagoslovi ih.

Za sve ljude, koji čeznu za partnerom, koji će ih uzeti ozbiljno, kojemu će vjerovati i s kojim će moći dijeliti život u ljubavi: Pokaži im puteve do ispunjena života.

Stani uz djecu i bračne drugove, koji u obitelji trpe od posljedica alkohola i drugih opijata; daj im iskusiti tvoju blizinu i pomoć i ozdravi njihova slomljena srca.

Zapali u našim srcima radost svoga Duha. Kako ne bismo težili za svjetovnim radostima, nego tebe u srcu iskusili kao našu radost i naš mir.

3.

Isus, koji nam je kraljevstvo Božje navijestio i na obraćenje nas pozvao

Tekst Pisma: Mk 1,14-15; Mt 4,18-24:

A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!“ (Mk 1,14-15)

Prolazeći uz Galilejsko more, ugleda dva brata, Šimuna zvanog Petar i brata mu Andriju, gdje bacaju mrežu u more; bijahu ribari. I kaže im: „Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!“ Oni brzo ostave mreže i pođu za njim. Pošavši odande, ugleda druga dva brata, Jakova Zebedejeva i brata mu Ivana: u lađi su sa Zebedejem, ocem

svojim, krpali mreže. Pozva i njih. Oni brzo ostave lađu i oca te pođu za njim.

I obilazio je Isus svom Galilejom naučavajući po njihovim sinagogama, propovijedajući Evanđelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu. I glas se o njemu pronese svom Sirijom. I donosili su mu sve koji bolovahu od najrazličitijih bolesti i patnja – opsjednute, mjesečare, uzete – i on ih ozdravljашe. (Mt 4,18-24)

Razmatranje

Na početku svoga javnog nastupa najavljuje Isus dolazak Božjeg kraljevskog gospodstva (Kraljevstvo Božje): *Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!*

Ispunilo se vrijeme znači: Dugo iščekivano vrijeme je sada tu. Sada se po Bogu događa jedna temeljna novost. A u čemu se ta novost sastoji? *Približilo se kraljevstvo Božje.*

Kraljevstvo Božje znači da Bog vlada kao kralj. Bog hoće svojom ljubavlju, svojim mirom, svojom radošću ispuniti srca ljudi i sve njihove odnose. Božja ljubav hoće utjecati na nas. Božje kraljevstvo ne znači nikakvo geografsko područje, nikakvo političko kraljevstvo, nego jedno duhovno područje. Ono započinje u čovjekovu srcu, ispunja čitavo njegovo biće i slijeva se u sve njegove odnose. Tako se ljudi počinju mijenjati a slijedom toga mijenjaju se i situacije i strukture.

Ovo Božje kraljevstvo se *približilo, na dohvat je ruke.* Ono je Ovdje i Sada već tu. Mogu za njim posegnuti ili ne posegnuti. To znači: Nitko u Božjem kraljevstvu ne živi automatski.

Zato Isus poziva da se za Božje kraljevstvo odlučimo. *Obratite se.* Radi se o tome da napustimo kraljevstvo svijeta, gdje vladaju egoizam, strah, novac, laž, nepomirljivost, uvrjede, krutost, predrasude, oholost... i uđemo u Božje kraljevstvo gdje vlada Bog, a time ljubav, istina, pravednost, radost, mir ... Ovo obraćenje sadrži jedan sveobuhvatan proces nutarnjega ozdravljenja i transformacije, kraljevstvo koje korak po korak raste.

Obratite se znači prema grčkoj riječi: promijenite svoje mišljenje, svoj stav, napustite uobičajeno, razmišljajte kako razmišlja Bog. U vidu trebamo imati nevidljivo Božje djelovanje i na njemu graditi sve razmišljanje, govorenje i djelovanje. Svijet i sve u njemu trebamo gledati i prosuđivati Isusovim očima.

Pod *vjerujte Evanđelju!* Misli se na dobru, radosnu, oslobađajuću vijest o Bogu da je gospodstvo Kralja svijeta sto posto ljubav. Obraćanje se sastoji ponajprije u tome da svoje gledanje o Bogu promijenimo tako da On u svim situacijama za nas postane ono za čime treba najviše težiti (ono najpoželjnije⁹). Iz ovoga promijenjenog gledanja proizlazi kao posljedica odluka da Njemu u svemu vjerujemo, u njega se u svemu pouzdamo, da idemo njegovim putevima i njemu dopustimo da djeluje. S ovom odlukom ulazimo u Božje kraljevstvo.

Gdje ljudi žive u Božjem kraljevstvu tu sve započinje ozdravljati i biti dobro i to u onolikoj mjeri koliko se mi ljudi njegovu djelovanju otvorimo. Isus ozdravlja i danas *bolesti i trpljenja*. Čitav naš život treba ozdraviti. Zato kod Isusa u središtu ne stoje tjelesna ozdravljenja, nego želja da ljudi svoj život potpuno otvore ljubavi njegova Oca. Isusova ozdravljenja pokazuju da Božja ljubav hoće svima pomoći, sada. To je *sadašnja dimenzija* Božjega kraljevstva.

Ono što je Bog u Isusu započeo, on će i dovršiti. Ova *buduća dimenzija* Božjega kraljevstva ispunit će se jednim presudnim *dogadjem na kraju svijeta (Mt 13,49)* Kristovim ponovnim dolaskom. Povijest će tada biti završena. Dogodit će se jedno novo nebo i jedna nova zemlja (*usp. 2 Pt 3,13; Otk 21,1*). *Tada će Bog sve ozdraviti* otrti svaku suzu s naših očiju. *Tada više neće biti ni smrti ni tuge, ni boli ni jaku* (*usp. Otk 21,4*). Tada će zavladatai neopisiva sreća kojoj neće biti kraja (*usp. 1 Kor 2,9*).

Isus traži ljude, koji će navijestiti prisutnost i djelotvornost Božjega kraljevstva. Zato Isus poziva Petra i Andriju a potom Jakova i Ivana: *Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!* Ali oni moraju za to ostaviti svoje *mreže*, to znači svoj dosadašnji model života, svoje predodžbe i nasljeđujući Isusa naviještati i svjedočiti Evanđelje o Božjem kraljevstvu. Poslanje koje se nastavlja sve do danas.

Poticaji za razmišljanje

Obratite se i vjerujte Evanđelju! U Božje kraljevstvo dospijevamo samo obraćenjem i vjerom. Sada je u mojoj ruci hoću li u Božje kraljevstvo ući i otvoriti se Božjem djelovanju ili ne. Ja odlučujem hoću li živjeti u skladu s voljom Božjom ili-ili pod Egom i strahom. Ja odlučujem pod kojim i kakvim utjecajem (kojom vlasti) hoću oblikovati svoj život. Ako mnome određuju i u meni vladaju moja karijera, moja priznatost, moj uspjeh, moj žiro račun, moje zadovoljstvo, moje brige i strahovi ..., ja tada živim u kraljevstvu svijeta.

Tko pak ulazi u Božje kraljevstvo, poziva Boga da zauzme prijestolje njegova srca i da Njegovi utjecaji budu važeći, da On vlada. Tada u mome životu više neće vladati moje častohleplje, moja oholost, moja osjetljivost, moja volja, moje raspoloženje, moja bojažljivost, moj kukavičluk, moja komotnost, moj ugled, moji interesi i planovi, nego On, Gospodin i Svemogući! Kad se to dogodi, nebeski Otac će me blagosloviti i obdariti nebeskim darovima.

Tko ili što u meni vlada? I: U kojem kraljevstvu želim živjeti?

Odluka za život u Božjem kraljevstvu mora biti načelno jednom donesena a zatim u svakodnevicu u svakoj situaciji obnavljana i produbljivana. Tada ono novo počinje rasti iznutra kao što govori Isus: *S kraljevstvom nebeskim je kao kad čovjek posije sjeme na svojoj njivi (Mt 4,26)*. Božje kraljevstvo raste organski, kao biljka, korak po korak. Božja ljubav započinje mijenjati moj život. Kako?

Ja se manje brinem za vlastiti imidž, primjerice: Prihvaćaju li me drugi? Potvrđuju me, dive mi se ili se bore protiv mene? Sposobnost uživanja u druge ljude raste.

Njihove brige i nevolje me pogađaju i ja nosim s njim njihovo trpljenje. I mogu se iskreno radovati njihovu uspjehu.

Postoji manje zahtjeva i očekivanja, a zato više zauzetosti i radosti nad životom. Optužbe i predbacivanja bližnjima i okolnostima postaju manje, i sve više i više prestaju. Samosažaljenje jenjava.

Zahvalnost prema Bogu i bližnjima raste. Životna radost postaje sve veća.

Unatoč olujama života raste nutarnja sigurnost, da sam nošen Bogom i u njemu zaštićen. Njemu vjerujem da razumije više o mojim strahovima i brigama od mene.

Što više živim prema Božjem vodstvu, to više sazrijevaju ovi stavovi kao plodovi. Želim li to?

Isus nas u Očenašu uči moliti: *dođi kraljevstvo tvoje*, jer želi da svi ljudi iskuse blagoslove Božjeg kraljevstva. Tko moli *dođi kraljevstvo tvoje*, priznaje: promjena je moguća i to u meni i preko mene u svijetu! Svojim upuštanjem u nebeskoga Oca može on i hoće djelovati u svijet. *Dođi kraljevstvo tvoje* je i proglas, angažirana prošnja u vidljivi i nevidljivi svijet: „Ti vladaj, ti na nama djeluj, ti djeluj u nama i preko nas na spasenje svih.“

Gdje sam pozvan ovu angažiranu prošnju izreći, učiniti? Gdje i kako mogu su-pomagati i druge u tome podupirati?

Molitva

Isuse, tvoja goruća nakana je Božje kraljevstvo. Ti želiš da ljubav tvoga Oca i njegov božanski poredak utječu posvuda i na sve. Zato si neumorno navješćivao Božje kraljevstvo i proglašavao njegovu prisutnost. U nebrojenim ozdravljenjima i oslobađanjima pokazao si da je Božje kraljevstvo prisutno u i djelotvorno u tebi.

Hvala, Isuse, da i danas djeluješ posvuda ondje gdje se ljudi tvome djelovanju otvore. Pomozi mi otvarati se sve više i više tvome kraljevstvu, tvome utjecaju, tvome gospodstvu i druge hrabriti na to i u tome ih podupirati. Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za našu i sve Crkve ... da se sve više i više otvorimo Božjoj volji i njegovu djelovanju i da njegovo sadašnje djelovanje riječju i djelom svjedočimo.

Prošnje

Opremi navjestitelje Božjega kraljevstva svojim Duhom i svojom vlašću tako da ljudi budu dodirnuti, da bolesni ozdrave a vezani zlim duhom da se oslobode.

Ispuni sve laike, svećenike, biskupe, redovnike i redovnice, misionare svojim Svetim Duhom da bi snažno navijestili tvoje Evanđelje i potvrdi njihovu zauzetost znacima i čudesima.

Pomozi nama prihvatiti tvoj poziv na život u Božjem kraljevstvu i svakodnevno ga obnavljati.

Dodirne sve mlade svojim Svetim Duhom, da bi u svojoj potrazi za smislom života pronašli i prihvatili tebe kao svoga Otkupitelja.

Jačaj svojim Duhom sve osobe koje poučavaju da djecu i mlade poučavaju ljubavlju i sposobnošću uživanja (uživljeno).

Rasvijetli odgovorne u politici i znanosti da bi dostojanstvo života od samoga početka do prirodne smrti prepoznali i za njega se zauzimali.

Daj da svi, koji su zlostavljani iskuse pomoć, utjehu i ozdravljenje.

Daj da ljudi, koji su iz religioznih, političkih ili rasističkih razloga progonjeni, iskuse tvoju blizinu i snagu i stavi uz njih ljude koji će ih podupirati.

Uspravi sve koji su zahvaćeni depresijama i više ne vide ni svjetla ni nade, daj im s potpunim povjerenjem očekivati kraj tunela.

Pomozi nama da ljude s tjelesnim ili duševnim ograničenjima s ljubavlju njegujemo pokažemo im njihovu pravu vrijednost i dostojanstvo.

Ti si nam darovao ovo divno stvorenje: Daj nam tvoju slavu u stvorenju prepoznati, hvaliti i slaviti.

4.

Isus, koji se na gori preobrazio i svoju nam slavu objavio

Tekst Pisma: Mt 17,1-9; 2 Pt 1,16-19:

Nakon šest dana uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana, brata njegovu, te ih povede na goru visoku, u osamu, i preobrazi se pred njima. I zasja mu lice kao sunce, a haljine mu postadoše bijele kao svjetlost. I gle: ukazaše im se Mojsije i Ilija te razgovarahu s njime. A Petar prihvati i reče Isusu: „Gospodine, dobro nam je ovdje biti. Ako hoćeš, načinit ću ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji

jednu.“ Dok je on još govorio, gle, svijetao ih oblak zasjeni, a glas iz oblaka govoraše: „Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!“ Čuvši glas, učenici padoše licem na zemlju i silno se prestrašiše. Pristupi k njima Isus, dotakne ih i reče: „Ustanite, ne bojte se!“ Podigoše oči, ali ne vidješe nikoga doli Isusa sama. Dok su silazili s gore, zapovjedi im Isus: „Nikomu ne kazujte viđenje dok Sin Čovječji od mrtvih ne uskrsne.“ (Mt 17,1-9).

Ta nismo vam navijestili snagu i Dolazak Gospodina našega Isusa Krista slijedeći izmudrene priče, nego kao očevici njegova veličanstva. Od Oca je doista primio čast i slavu kad mu ono od uzvišene Slave doprije ovaj glas: Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, u njemu mi sva milina! Taj glas, koji s neba dopiraše, čusmo mi koji bijasmo s njime na Svetoj gori.

Tako nam je potvrđena proročka riječ te dobro činite što uza nju prijanjate kao uza svjetiljku što svijetli na mrklu mjestu – dok Dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima vašim. (2 Pt 1,16-19).

Dopunski tekstovi: Mk 9,2-8; Lk 9,28-36

Razmatranje

Isus je nagovijestio svoju muku i smrt, ali i svoje uskrsnuće. To zbunjuje apostole i zadaje im strah. Isus tada otvara jedan novi obzor. Izabire visoku goru kao simbol blizine s Bogom i istodobno simbol povučenosti i osame.

Šest dana nakon prvog nagovještaja muke uzima Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana, brata njegova, te ih povede na goru visoku, u osamu. Sada se Isus na nekoliko trenutaka pokazuje onakvim kakav uistinu jest: I preobrazi se pred njima. I zasja mu lice kao sunce, a haljine mu postadoše bijele kao svjetlost. Isusova vlastita slava sjaji kao sunce. Čitavo njegovo biće je preplavljeno svjetlom, sjajnom ljepotom.

Sada se neočekivano pred njihovim očima *ukazaše im se Mojsije i Ilija te razgovarahu s njime*. Mojsije i Ilija su dva važna lika u povijesti naroda Izraela. Obojica predstavljaju Božju ljubav prema njegovu narodu i Božje hrvanje za njegov narod. Mojsije je posredovao (prenosio) izvornu objavu Božju i njegovu božansku volju. Ilija je poslan da nevjerni narod vrati natrag k Bogu. Isus se ukazuje zajedno s njima i time pokazuje da će on dovršiti Mojsijevo i Ilijino poslanje.

Petar je tolik zahvaćen Isusovom ljepotom, da bi rado zadržao ovu slavu: *Gospodine, dobro nam je ovdje biti. Ako hoćeš, načinit ću ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu*. Ali Isusovu slavu, koja se objavljuje na gori Taboru, nije moguće čvrsto zadržati u ovome zemaljskom, osjetnome svijetu.

Sada su apostoli još dublje dodirnuti Božjom prisutnošću. Iz sjajna oblaka, znaka Božje prisutnosti jedan *glas govoraše: Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!* Izrael je do sada slušao Mojsija i Iliju. Sada trebaju *slušati* samoga Isusa. Kao kod krštenja na Jordanu potvrđuje nebeski Otac Isusa kao svoga ljubljenog *Sina*.

Ovaj *sjajan oblak* i moćan glas potresaju apostole: Oni *padoše licem na zemlju i silno se prestrašiše*. Usred ovoga straha pristupa k njima Isus, dotiče ih (uzima za ruku) i govori: *Ustanite, ne bojte se!* Na Isusovoj ruci silaze učenici tada s gore u zemaljsku realnost života.

Ovo iskustvo Tabora pokazuje tko je Isus stvarno i za svu vječnost! Slava, ljepota i snaga njegova božanstva skrivena je u ovome zemaljskom svijetu (*usp. Fil 2,7*). Ovdje ju Isus objavljuje trojici apostola, da bi oni u Getsemanskom vrtu, kad ga zadesi trpljenje, ne bi zbog toga zbunili. Desetljećima poslije sjećat će se Petar iskustva Tabora i dati zajednici dijela na njemu: *Taj glas, koji s neba dopiraše, čusmo mi koji bijasmo s njime na Svetoj gori. Tako nam je potvrđena proročka riječ, te dobro činite što uza nju prijanjate kao uza svjetiljku što svijetli na mrklu mjestu – dok Dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima vašim (2 Pt 1,16-19)*.

Poticaji za razmišljanje

Kad smo ispunjeni Božjom ljubavlju i zahvaćeni njegovom ljepotom, govorimo kao Petar: „Lijepo je tako. Neka tako uvijek ostane. Daj nam sagraditi tri sjenice.“ Ali ni mi ne možemo jedno takvo iskustvo s tako usrećujućim osjećajima čvrsto zadržati. Ipak nam znanje o Isusovoj vječnoj slavi proširuje obzor i oduzima strah. Zato možemo jedno takvo iskustvo zadržati kao dragocjenu, nutarnje blago.

Ovo se daje usporediti s ljudima koji su imali pozitivne doživljaje bliske smrti: Mnogi izvješćuju da je na njih sišlo čudesno svjetlo i neka sjajna osoba. Da je to bilo tako lijepo da se više nisu htjeli vratiti natrag u ovaj život. Ovo je iskustvo promijenilo njihovo gledanje o životu i umiranju. I oni se sada više ne boje smrti.

Jedan musliman, koji živi u jednoj muslimanskoj zemlji, vidio je Isusa. U muslimanskim zemljama muslimane koji postaju kršćanima, se progone i oni mogu prema učenju islama biti ubijeni. Tako se jedan musliman, kršćanin koji se takvim i javno priznaje, našao u velikoj životnoj opasnosti. Ovaj musliman, koji je vidio Isusa dolazi k jednom svećeniku i hoće se pun radosti krstiti. Svećenik oklijeva, pripovijeda mu o svim opasnostima koji mu zbog toga predstoje. Ali musliman ne popušta: On svojim krštenjem želi pripadati Isusu i svjedočiti za Isusa, čak i pod cijenu vlastitog života. Kad ga svećenik i dalje od toga odgovara i predlaže da ga krsti u tajnosti, musliman odgovara: „Pitam se: Jeste li vi stvarno vidjeli Isusa?“

Kakav pogled ljubavi, kakvu moć i slavu je ovaj musliman vidio, da mu je Isus Krist vrijedan svega, čak i smrti?

Ne znamo što svakome pojedinom od nas još predstoji. Mi možemo još doživjeti bolne situacije. Možemo se osjećati napuštenima od Boga i svijeta. Tada nas takva iskustva Tabora hrabre da se odlučno čvrsto držimo Božje riječi znajući da je svako trpljenje prolaz u čudesnu slavu.

Tako Poslanica Hebrejima hrabri: ... *Zato i mi, okruženi tolikim oblakom svjedoka, odložimo svaki teret i grijeh koji nas sapinje te postojano trčimo u borbu koja je pred nama! Uprimo pogled u*

Početnika i Dovršitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što stajaše pred njim podnese križ, prezrevši sramotu, te sjedi zdesna prijestolja Božjega /Heb 12,1-2). A Pavao: Smatram, uistinu: sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama (Rim 8,18). S ovim obzorom pred očima možemo križ, odbijanje radi Isusa, progonstvo, poniženje, neuspjeh i umiranje u svijetu bolje prihvatiti i izdržati. Možemo hrabrije i odlučnije zauzeti se za Isusa i pravednost.

Živim li s pogledom na ovaj obzor vječnosti? Za što me ovaj pogled osposobljava, ohrabruje i jača s obzirom na predstojeću vječnu *slavu*?

Glas iz oblaka je govorio: *Ovo je Sin moj, Ljubljeni, u njemu mi sva milina. Slušajte ga!* Isus ima sve u svojoj ruci, sadašnju situaciju također. Ali što ja slušam? Slušam li sve moguće glasove u svijetu, koji zadaju strah? Ili slušam njega, koji mi u svim situacijama hoće dati svjetlo, okrepju, utjehu i snagu?

Isus silazi s gore preobraženja da pođe u Jeruzalem i ondje umre. Kao apostoli u Evanđelju *dotakne ih i reče: Ustanite, ne bojte se!* Vjerujem li da me Isus u situacijama pred kojima uzmičem i koje od mene sve traže, dotiče? Vjerujem li da me gotovo jača, čini hrabrim i odvažnim da izdržimo? Koja situacija je sada za mene posebno teška?

Molitva

Isuse, na gori Tabori pokazao si se onakvim kakav uistinu i u čitavoj vječnosti jesi: Sjajan kao sunce, pun sjaja, moći i slave. Tme si Petra, Jakova i Ivana ojačao i pripravio da nas tvoje ponižavajuće razapinjanje ne zbuni.

I mene hoćeš ovim iskustvom Tabora u vjeri ojačati, kako u svim događajima svoga života čuo ne glasove svijeta koji utjeruju strah, nego tebe. Kao apostole dotičeš i mene i govoriš mi osobno: *Ustani, ne boj se!* Puno hvala za to. Amen.

Molimo za nas, za naše bližnje, za Crkvu ... da nas bolne i teške situacije pogled na vječnu slavu ojačaju i pomognu nam ono bolno moći bolje izdržati.

Prošnje

Pomozi nama i čitavoj Crkvi u svim situacijama slušati Isusa, tvoga ljubljenog Sina i slijediti ga.

Daruj svim ljudima koji su u potrazi za istinom, jedno iskustvo Tabora, koje će proširiti njihove obzore i dati im da rastu u vjernosti prema tebi, Isuse.

Duše Sveti, vodi sve ljude iz tame besmisla u svjetlo Isusa Krista.

Oslobodi ljude od fiksne ideje, da moraju sve činiti sami i ohrabri ih da, posebno u teškim situacijama posebnu za tvojim dodirrom.

Za sve kršćanske Crkve i grupe, da traže tvoje puteve do jedinstva i idu njima s potpunim pouzdanjem da bi svijet uzvjerovao.

Ohrabri nas, naše ukućane, rodbinu i bližnje, koji su neizlječivo bolesni i bez nade, pripovijedati o tvojoj slavi i ljubavi, koju će poslije smrti s tobom iskusiti.

Utješi roditelje, koji tuguju za svojim pokojnim djetetom i daj im od njihove okoline iskusiti potporu, udioništvo i razumijevanje.

5.

Isus, koji nam se u Euharistiji darovao

Tekst Pisma: Lk 22,19-20; 1 Kor 11,23-29; Iv 6,51.55-57:

I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: „Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen.“ Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći: „Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva“ (Lk 22,19-20).

Doista, ja od Gospodina primih što vama predadoh: Gospodin Isus one noći kad bijaše predan uze kruh, zahvalivši razlomi i reče: „Ovo je tijelo moje – za vas. Ovo činite meni na spomen.“ Tako i čašu po večeri govoreći: „Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi. Ovo činite kad god pijete, meni na spomen.“ Doista, kad god jedete ovaj kruh i pijete čašu, smrt Gospodnju navješćujete dok on ne dođe. Stoga, tko god jede kruh ili pije čašu Gospodnju nedostojno, bit će krivac tijela i krvi Gospodnje. Neka se dakle svatko ispita pa tada od kruha jede i iz čaše pije. Jer tko jede i pije, sud sebi jede i pije ako ne razlikuje Tijela (1 Kor 11,23-29).

Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek. Kruh koji ću ja dati tijelo je moje – za život svijeta ... Tijelo je moje jelo istinsko, krv je moja piće istinsko. Tko jede moje tijelo i pije moju krv, u meni ostaje i ja u njemu. Kao što je mene poslao živi Otac i ja živim po Ocu, tako i onaj koji mene blaguje živjet će po meni (Iv 6,51.55-57).

Dopunski tekstovi: Mk 14,17-25; Mt 26,20-29; Dj 2,43-47.

Razmatranje

Nekoga pozvati na objed znači: „Želim imati zajedništvo s tobom. Važan si mi. Vrijedan si mi dragocjen. Jedi i pij, radujem se ako ti jelo prija i čini dobro.“ Jelom hoćemo svojim gostima darovati našu ljubav, da im bude dobro i da živnu. Isus to čini u svakom euharistijskom slavlju. On je zato *sišao s neba* da nam donese Božju ljubav. Ovom nas ljubavlju hrani: *Kao što je mene poslao živi Otac, i ja živim po Ocu, tako i onaj koji mene blaguje, živjet će po meni (Iv 6,51.57).* Što znači ovo „mene blaguje“?

Jedna legenda pripovijeda o pelikanu, koji živi u zemlji u kojoj vlada velika nevolja gladi. Njegova mladunčad traži svaki dan svoju hranu. U svojoj velikoj nevolji razdire pelikan kljunom svoje grudi i daje mladunčadi da piju njegovu krv. Tako on spašava svoje mlade od smrti gladi. Oni mogu nakon nevolje gladi puni snage letjeti u život. Ali pelikan ipak umire (ugiba). On je svoju krv, svoj život predao za

svoju mladunčad. Jer *veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje (Iv 15,13).*

Kao što je pelikan svoje mlade nahranio svojom vlastitom krvlju, tako nas Isus u euharistijskome slavlju hrani svojim predanjem, da bismo, njime nahranjeni, hranili druge: *Kao što sam ja ljubio vas, tako i vi ljubite jedni druge (Iv 13,34).*

Ključ – uprisutnjenje i zahvalnost

Glavni ključ za razumijevanje Euharistije leži u *uprisutnjenju*. Biblijsko značenje *spomen-čina* govori da je prošli događaj prisutan i sada djelotvoran, učinkovit. To znači: Ono što se dogodilo tada na Posljednjoj večeri i na križu, sada je prisutno u znaku kruha i vina.

Na Posljednjoj večeri je Isus bio domaćin, danas je on to u svećeniku. Isus nas je na križu otkupio. Njegova otkupiteljska smrt na križu uprisutnjena je i djelotvorna u euharistijskome slavlju. Na t upućuje i Ivan. Prema njegovu (Ivanovu) računanju vremena umire Isus na križu dan prije Pashe, upravo u ono vrijeme kad se u Hramu klalo tisuće janjaca. Zato piše Pavao: *Žrtvovan je Krist, Pasha naša (1 Kor 5,7)*. Krist Sin Božji žrtveni je Jaganjac čijom Krvlju *nađosmo (zadobismo) vječno otkupljenje (Heb 9,12).*

Najstarije ime za ovo slavlje jest *lomljenje kruha*. Danas česta oznaka jest *sveta Misa*. U Prvoj Crkvi govorilo se gotovo isključivo o *Euharistiji*. Euharistija znači reći hvala, zahvaljivanje. *Zahvaljivanje* je daljnji ključ za razumijevanje Euharistije. Na to se poziva liturgija kad nakon pretvorbe na poziv *Tajna vjere ODGOVARAMO: Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo.*

Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo: Najprije zahvaljujemo za početak univerzalnog otkupljenja koje se u Isusu Kristu već dogodilo.

Tvoje uskrsnuće slavimo: Zahvaljujemo za ozdravljujuće (spasonosno) i oslobađajuće djelovanje Isusa Krista u sadašnjosti.

Tvoj slavni dolazak iščekujemo: Čekamo dok Gospodin dođe u slavu da dovrši otkupljenje i svoju zaručnicu Crkvu uvede u vječno

slavlje ljubavi: *Blago onima koji su pozvani na svadbenu gozbu Jaganjčevu (Otk 19,9).*

Obred kao put preobrazbe

Središte slavlja je takozvana pretvorba, ali ne samo euharistijskih darova, nego pretvorba svih koji suslave. Radi se o transformaciji! Da bi se ovo moglo dogoditi, potrebna je kao naš, stav čistoća srca i otvoren, prijemljiv duh. K tomu i dostojno slavljena Euharistija i dobro tumačenje Božje riječi.

Odlučuje je, da su nam srca u bogoslužju kod glavne osobe, kod Gospodina. Radi se o susretu s njim, koji nas susreće u svome Tijelu i Krvi, u svojoj riječi, ali i u okupljenoj braći i sestrama u vjeri.

Put preobrazbe euharistijskog slavlja može se podijeliti u četiri etape:

1. *Uvodni obredi:* Isus nas prima i pomiruje nas međusobno i s Bogom.

2. *Služba riječi:* Isus govori nama i i mi se u njega upuštamo.

3. *Euharistijska služba:* Isus nas uzima u svoje predanje Ocu, dariva nam, svoju ljubav, hrani nas i preobražava.

4. *Završni obredi:* Isus nas blagoslivlja i otpušta

Važno je da u ovaj susret sa sobom donesemo nešto što On treba preobraziti. Mi u ovome slavlju primamo Kristovo Tijelo, da bismo jedni za druge postali vidljivije i opipljivije Isusovo Tijelo i ljudi u nama susreli Isusa i njegovu ljubav.

Poticaji za razmišljanje

Klara, četverogodišnja djevojčica, ide redovito sa svojom majkom na euharistijsko slavlje. Jednom se nakon pričesti priljubi uz svoju majku i kaže joj: „Znam da je Isus sada s tobom. Želim mu biti što je moguće bliže.“ Budući da majka vidi koliko njezina malena kći za Isusom čezne, odlazi s njom župniku i pita ga je li moguće da ona već sada može primiti posvećeni kruh. Župnik tada upita Klaru: „Hoćeš li

stvarno da Isus već sada dođe k tebi?“ Ona odgovori: „Ne! On je taj koji hoće doći k meni!“

Što u meni izaziva ovaj Klarin odgovor? Vjerujem li da Isus čezne za mnom, da me obdari svojom ljubavlju? Vjerujem li da se Isus raduje, ako ja iz ljubavi prema njemu odlazim na bogoslužje čak i kad primijetim da za to nemam volje?

Kad kod izvješća o ustanovi „Euharistije (pretvorba)“ svećenik govori: *Ovo je moje tijelo koje će se za vas predati. – Ovo je kalež moje krvi novoga i vječnoga saveza koja će se proliti za vas i za sve ljude na otpuštenje grijeha ...* Isusovo predanje života, njegova žrtva na križu postaje prisutna. Jedna starica koja teško hoda na pitanje zašto svaki dan odlazi u crkvu, odgovara: „Da bih izdržala dan.“ Ona je čula da se svoje žrtve može povezati s Isusovom žrtvom. I ona je to iskusila toliko snažno da svakodnevno ide ne samo na pričest nego i da trpljenje drugih ljudi unese u Kristovu žrtvu. To pomaže ne samo njoj da preživi, nego i drugima.

U tom smislu možemo kod *priprave darova* Isusu Kristu na oltar položiti ljude (i same sebe), nakane... Isto tako mogu kod *pretvorbe* pred Isusa staviti bolesne ljude, članove obitelji, prijatelje, teške odnose i situacije, ljude u nevolji (potrebi) ... da bi On sada djelovao otkupljujuće i ozdravljjujuće.

„Idem na pričest“, govorimo. Ali zapravo ne uzimam ja Isus u sebe. Isus uzima mene u sebe, u kolanje njegove preobitne ljubavi. Cilj pričesti s Isusom sastoji se u tome da sve više postanemo jedno s Isusovom ljubavi prema svim ljudima i međusobno. U pričesti se radi o sjedinjenju s njegovom voljom, da i nas pokreće ono što pokreće njega. Što pokreće Isusa s obzirom na moga partnera, moju djecu, na radnome mjestu, u župnoj zajednici, u svijetu ... Njegove misli trebaju postati moje misli, njegovi osjećaji moji osjećaji, njegove riječi trebaju postati moje riječi.

Tako mogu nakon primanja svete pričesti dopustiti Isusu da u meni djeluje i moliti: „Isuse, ispuni me svojom vjerom, svojom

odvažnošću, svojom velikodušnošću, svojom dobrotom, svojim žarom, svojim mirom u neuspjehu i promašaju ... Isuse, poveži me svojom ljubavlju sa ...“

Kome želi Isus danas preko mene dati iskusiti svoju ljubav?

Najranija pisana predaja o euharistijskome slavlju u Prvoj poslanici Korinćanima donosi do izražaja temu „dostojno primanje pričesti“ na jednoj specijalnoj pozadini. Jer tada se euharistijsko slavlje povezivalo sa zajedničkim blagovanjem. Pavao govori: Ako bogati dobivaju puno za jelo a siromasi gotovo ništa, onda to nema nikakve veze s Gospodinovom gozdom. Jer Euharistija je slavlje novoga biti-zajedno i biti-jedni-za-druge. On piše: *Neka se dakle svatko ispita pa tada od kruha jede i iz čaše pije. Jer tko jede i pije, sud sebi jede i pije ako ne razlikuje Tijela (1 Kor 11,28-29).*

Gospodinovo Tijelo znači s jedne strane euharistijski kruh, s druge pak strane okupljenu zajednicu. I u jednome i u drugom se radi o pravome Tijelu Kristovu. Pavao govori: *Ako Isusa u Euharistiji i Isusa u zajednici* ne častimo, griješimo i na sebe privlačimo sud.

Na obećan je: *Tijelo Kristovo* govoreći *Amen* primamo svetu pričest. Ovaj *Amen* znači: Vjerujem da primam Isusa Krista osobno. Ja pripadam njegovu Tijelu, Crkvi i hoću živjeti prema njegovim uputama i iz njegove ljubavi.

Dostojno se pričestiti znači htjeti živjeti s Isusom, i onako kako živi Isus. Stoga, je u svjesnu proturječju (u nekoj teškoj stvari) prema Isusu i njegovim naputcima (teški grijeh), ne može se pričestiti. Tko svetu pričest prima nedostojno, vrijeđa Isusa i škodi samomu sebi.

Isus hoće u Euharistiji sve nahraniti zajedništvom vjernika, članove njegova Tijela, svojom riječju, koja se čita i u propovijedi produbljuje, svojom žrtvom na križu, koja je za sve uprisutnjena i djelotvorna i po pričesti, pa i po duhovnoj pričesti.

U kojem stavu primam Isusa u svetoj pričesti?

Molitva

Isuse, u svakoj Euharistiji smijemo nebeskom Ocu prinijeti tvoje djelo otkupljenja i njemu se osobno otvoriti. Ti nas prihvaćaš takve kakvi jesmo i sa svime što nas pokreće (muči). Smijemo ti prinijeti sve i svakoga. Ti nam govoriš, hoćeš nas preobraziti, otkupiti, ozdraviti i nahraniti. Ti nas u svakoj Euharistiji uzimaš u svoju žrtvu na križu, u snagu tvoga uskrsnuća koje sve čini novo i u kolanju tvoje preplavljujuće ljubavi.

Hvala za ovaj čudesni dar tvoje ljubavi! Daj mi Euharistiju slaviti tako da me preobraziš i tako nanovo ispuniš svojom ljubavlju da ljudi u meni susretnu tebe. Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da čudesni dar Euharistije sve bolje razumijemo i sa zahvalnošću, predanjem i radošću Euharistiju suslavimo, kako bi preko nas milost Isusova otkupljenja doprla do mnogih ljudi.

Prošnje

Daruj Božjem narodu veliku ljubav prema Euharistiji i daj im iskusiti svu puninu snage (okrjepe), ozdravljenja i otkupiteljske snage, koju želi uvijek iznova darovati.

Daruj nam živu vjeru da bismo svoje osobne nakane, i nevolje (potrebe) svojih bližnjih s punim povjerenjem u euharistijskom slavlju stavljali na oltar.

Ispuni svećenike i čitav Božji narod Duhom Svetim da bi Euharistiju slavili s velikom ljubavi i pritom se nanovo ojačali za svoje poslanje u Crkvi i svijetu.

Pomozi nam primati te s velikim strahopoštovanjem i ljubavlju.

Vodi različite kršćanske Crkve Duhom Svetim, da bi rasli u ljubavi i spoznaji istine, i uskoro mogli zajedno Euharistiju slaviti.

Žalosna otajstva

1.

Isus, koji se za nas krvlju znojio

Tekst Pisma: Mk 14,32-42:

I dođu u predio imenom Getsemani. I kaže Isus svojim učenicima: „Sjednite ovdje dok se ne pomolim.“ I povede sa sobom Petra, Jakova i Ivana. Spopade ga užas i tjeskoba pa im reče: „Duša mi je nasmrt žalosna! Ostanite ovdje i bdijte!“ Ode malo dalje i rušeći se na zemlju molio je da ga, ako je moguće, mimoide ovaj čas. Govoraše: „Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!“

I dođe, nađe ih pozaspale pa reče Petru: „Šimune, spavaš? Jedan sat nisi mogao probdjeti? Bdijte i molite da ne padnete u napast. Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo.“ Opet ode i pomoli se istim riječima. Ponovno dođe i nađe ih pozaspale. Oči im se sklapale i nisu znali što da mu odgovore.

Dođe i treći put i reče im: Samo spavajte i počivajte! Gotovo je! Dođe čas! Evo, predaje se Sin Čovječji u ruke grešničke! Ustanite, hajdemo! Evo, izdajica se moj približio!

Dopunski tekstovi: Mt 26,36-46; Lk 22,39-46

Razmatranje

Nakon slavlja Posljednje večere dolazi Isus sa svojim učenicima u Getsemanski vrt. Na početku svoga djelovanja moli Isus rano izjutra za jasnoću svoga puta (*usp. Mk 1,35*), sada u noći u Getsemanskom vrtu moli za dovršenje svoga zemaljskog puta. Vidi da ga čega muka i razapinjanje. *Spopade ga užas i tjeskoba*. Potresa ga tjeskoba i on počinje biti obeshrabren. *Duša mi je nasmrt žalosna!* I moli svoje učenike: *Ostanite ovdje i bdijte!* (*Mk 14,33-34*).

Zatim se baca na zemlju i moli: *Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali, ne što ja hoću nego što hoćeš ti!* (*Mk 14,36*). Ova molitva pokazuje što ga u ovoj velikoj nevolji iznutra muči (pokreće). Isus Boga, svoga ljubljenog Oca i sada naziva *Abba*. Ni najveća patnja ni najokrutnija sudbina ne može ga odvratiti od uvjerenja da Bog jest i ostaje njegov ljubljeni Otac. Ovaj Otac je svemogući Bog, kojemu je *sve moguće*. Njegova moć ne poznaje

granice. Ništa što se na zemlji događa, bilo ne znam kako mračno i nerazumljivo, ne može opovrgnuti Božju moć i ljubav.

Otkloni čašu ovu od mene! Ovo izražava njegovo prirodno, spontano, ljudsko osjećanje. On ne želi trpjeti. I to govori. Ali važnije od ovoga Isusu je volja njegova Oca kojoj je potpuno podređen. *Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!*

Isus se hrve sa samim sobom. Traži potporu svojih prijatelja. Ali oni spavaju. To ga još više potresa. On se hrve za svoj život i trpi nevjerovatne duševne boli, a njegovi prijatelji spavaju. Ostavljaju ga u njegovoj nevolji sama. Njegova samoća postaje to veća.

U ovom hrvanju može učenicima pomoći samo molitva da ostanu jaki i ne posumnjaju u Isusa i u Boga. Zato Isus govori učenicima: *Bdijte i molite da ne padnete u napast (Mk 14,38).*

Njegovo hrvanje u molitvi se nastavlja. Tri puta moli istim riječima. Obuzima ga užas i tjeskoba. On zna da mora ići ovim putem do kraja. Zato *u svome strahu moli još usrdnije. Nutarnja borba sa sobom postaje još intenzivnija. Isus ne osjeća samo vlastiti strah. On na sebe uzima i izdržava sve naše strahove. Hrve se i hrve sve do kraja. Pritom njegov znoj postaje ... kao kaplje krvi (usp. Lk 22,44).*

Kad se Isus vraća od molitve, učenici i dalje spavaju. Ali uz njega stoji njegov nebeski Otac. *A ukaza mu se anđeo s neba, koji ga ohrabri (Lk 22,43).*

Svojim Da volji svoga Oca nakon ove duge borbe u molitvi, na njega silazi Božja snaga. Tako Isus na kraju molitve stoji tu uspravno i s Očevom snagom ide ususret onome što dolazi: *Ustanite, hajdemo! Evo, izdajica se moj približio (Mk 14,42).* Ova snaga pomaže Isusu izdržati sukobe, poniženja i muke. Pritom gleda na spasenje, koje će njegov Otac izdjelovati njegovom mukom i smrću. Učenici pak koji su spavali, bivaju Isusovim uhićenjem iznenađeni. *I svi ga ostaviše i pobjegoše (Mk 14,50).*

Poticaji za razmišljanje

U mnogim teškim situacijama našega života potreban je jedan dulji put dok pronađemo jedan iskren i dragovoljan Da volji Božjoj. I

Isus se na Maslinskoj gori teško hrvao za prihvaćanje volje svoga Oca: *Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali, ne što ja hoću nego što hoćeš ti (Mk 1436).*

Ova Isusova molitva pokazuje nutarnju napetost do koje nas može dovesti Božja volja. Postoji jedna volja u nama koja ne želi prihvatiti neugodnost, teškoću i ono što boli, koja se buni i govori: „Uzmi ovu čašu od mene. Ne mogu.“ Naši se osjećaji bune. A postoji volja puna predanja, najdublja čežnja u nama, koja je spremna i govori: „Ali ne što ja hoću, što meni trenutačno odgovara, nego neka se dogodi tvoja dublja volja spasiti.“

Franjo Saleški piše: „Nemoguće je spriječiti da niže područje naše duše mrmlja i ljuti se. Ne treba za to mariti, nego treba dati važnost višem području naše duše i svim srcem prihvatiti ono što Bog hoće ili što on daje da se dogodi, kao što je postupio Isus u svome smrtnom strahu.“ Franjo Saleški nas poziva gledati na ovo „više područje“, na herojsko područje naše duše, na spremnost sličnu Isusovoj.

Isus je na Maslinskoj gori molio tri puta. Tri puta ovdje ne znači broj, nego: molio je tako dugo dok je svomu predstojećem trpljenju mogao reći Da. Isus je u ustrajnoj molitvi stekao jasnoću o svome putu i mogao je potpuno pristati uz Očevu volju. Ovim teško izvojevanim pristankom – ne ranije – dobiva On Božju snagu da izdrži trpljenje. Pritom se ne usredotočuje na trpljenje. On prihvaća križ, kao prolaz imajući u vidu vječnu slavu. Isus, kao što piše Poslanica Hebrejima, *umjesto radosti što stajao pred njim podnese križ, prezrevši sramotu, te sjedi zdesna prijestolja Božjega (Heb 12,2).*

Gdje se ja hrvem za pozitivni Da bolnoj volji Božjoj? Što mi pomaže reći Da nepromjenjivoj volji Božjoj? Imam li kao Isus pred očima vječnu nagradu?

Isus je u usamljenim, bolnim i punim tjeskobe trenutcima u Getsemanskom vrtu pobijedio strah. Ne tako da je straha nestalo, nego gledajući na svoga Oca i potpuno se sjedinivši s Očevom voljom.

I kod mene se može pojaviti strah i pokušati me svladati. Ali s pogledom na Isusa Krista u meni i na njegovu snagu, ja mogu

nadvladati strah. Nadvladati, ali ne tako da osjećaji straha nestanu, nego unatoč nutarnjoj nesigurnosti i strahu čineći i odvažne (hrabre) korake i djelujući. Tako Isus na kraju molitve govori: *Ustanite! Hajdemo! Evo, izdajica se moj približio (Mk 14,42)*. Smijem računati s Isusovom riječju: *U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet (Iv 16,33)*.

Koji strahovi me hoće pokriti? Koji se strahovi u meni javljaju toliko da mi zastiru pogled na Božju slavu? Gdje sam u opasnosti da podlegnem strahovima i kukavički pobjegnem? Gdje naginjem tomu da izbjegnem poteškoće, neugodnosti, odgovornost ... umjesto da se izložim situaciji? Što mi može pomoći da unatoč nadolazećega straha vršim volju Božju?

Isus je u svojoj nevolji punoj straha ostao sam. Uza nj nije stajao ni jedan čovjek. Ali uz njega je bio njegov Otac. Jesam li svjestan da će Isus stajati uz me i onda kad me svi ljudi napuste?

Poznajem li ljude koji sada od mene očekuju i trebaju potporu i podršku?

Molitva

Isuse, na Maslinskoj gori se na tebe sručio sav pritisak straha. Tvoje tijelo se odupire užasnome trpljenju, koje vidiš kako na tebe dolazi. Ti se boriš i hrveš za volju nebeskog Oca. U ovoj samoći moliš svoje najbliže prijatelje da te podupru. Ali oni spavaju i ostavljaju te sama. Ti se ne hrveš samo sa svojim strahom. Ti na sebe uzimaš sve naše strahove i podnosiš ih do te mjere da te obuzima znoj kao kaplje krvi. Zatim ustaješ okrijepljen anđelom i ideš odlučno prema mucu.

Hvala, dragi Isuse, za tvoje hrvanje. Hvala što si na sebe uzeo i moje strahove, što si ih izdržao i za mene se krvlju znojio. Svojim bolno propaćenim Da danas pomažeš meni da u bolnim situacijama punim straha mogu reći Da volji nebeskog Oca. Hvala, Isuse. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da se iskreno hrvemo za volju Božju i u bolnim situacijama bez nutarnje pobune prihvatimo.

Prošnje

Stani uza sve koji se danas hrvaju reći Da tvojoj volji.

Jačaj nas da unatoč strahu ne uzmičemo nego odlučno vršimo tvoju volju.

Pomozi nam biti budni i ustrajno moliti, gdje ljudi trebaju našu potporu i podršku i njihovu hrvanju oko Božjega puta.

Pomozi nam u bolnim i bezizlaznim situacijama vjerovati Tebi i svoj pogled upravljati na vječnu slavu u nebu.

Zaštiti sve progonjene kršćane i ojačaj ih u vjernosti prema tebi.

Za sve odgovorne u politici, da se hrabro zauzimaju za dostojanstvo ljudskog života od početka do prirodne smrti.

Daj svim ljudima koji su izdani, prevareni i potisnuti na rub, ljude koji će uz njih stati i priskočiti im u pomoć.

Pomozi svima koji su postali slabi, koji su te izdali ili ti se iznevjerili, da se vrate natrag na put k tebi.

Smiluj se svima koji trpe od depresija, šizofrenije ili duhovnih ugroženosti.

2.

Isus, koji je za nas bičevan bio

Tekst Pisma: Lk 23,13-25:

A Pilat dade sazvati glavare svećeničke, vijećnike i narod te im reče: „Doveli ste mi ovoga čovjeka kao da buni narod. Ja ga evo ispitah pred vama pa ne nađoh na njemu ni jedne krivice za koju ga

optužujete. A ni Herod jer ga posla natrag nama. Evo, on nije počinio ništa čime bi zaslužio smrt. Kaznit ću ga dakle i pustiti.“

I povikaše svi uglas: „Smakni ovoga, a pusti nam Barabu!“ A taj bijaše bačen u tamnicu zbog neke pobune u gradu i ubojstva.

Pilat im stoga ponovno progovori hoteći osloboditi Isusa. Ali oni vikahu: „Raspni, raspni ga!“ On im treći put reče: „Ta što je on zla učinio? Ne nađoh na njemu smrtne krivice. Kaznit ću ga dakle i pustiti.“

Ali oni navaljivahu iza glasa ištući da se razapne. I vika im bivala sve jača. Pilat presudi da im bude što ištu. Pusti onoga koji zbog pobune i ubojstva bijaše bačen u tamnicu, koga su iskali, a Isusa preda njima na volju.

Dopunski tekstovi: Mt 27,11-26; Mk 15,1-15; Iv 18,28-40.19,1.

Razmatranje

Izručenjem Sina čovječjega njegovim protivnicima u Getsemanskom vrtu započinje Isusova muka. Nutarnjom smirenošću i dostojanstveno ide Isus ususret onima koji će ga uhvatiti i odvesti. Najprije je doveden na saslušanje pred Veliko vijeće. Ova najviša institucija u Židova zaključuje da Isusa preda Pilatu. On predstavlja rimsku opsadnu vlast, koja je vladala brutalnošću i nemilosrdnim ugnjetavanjem.

Pilat propituje Isusa. Isus na pitanje je li on židovski kralj, odgovara: *Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moji bi se vojnici borili da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde. Na to mu reče Pilat: Ti si, dakle, kralj? Isus odgovori: Ti kažeš! Da, kralj sam! Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas. Reče mu Pilat: Što je Istina? (Iv 18,36-38).* na pitanje

Pilat ne nalazi nikakve krivice koja bi zasluživala smrtnu kaznu. Stoga Pilat hoće Isusa *kazniti (izbičevati) a zatim pustiti.* Pilat ponajprije vjeruje da će bičujući Isusa smiriti pobunjeni narod i tako neće donijeti smrtnu kaznu. Ali narod pred Pilatom sve glasnije traži

Isusovo razapinjanje i ono se konačno izvršava. *Pilat presudi da im bude što ištu. Pusti onoga koji zbog pobune i ubojstva bijaše bačen u tamnicu, koga su iskali, a Isusa pred prohtjevu njihovu (Lk 23, 24-25).* Narod i Isusovi protivnici su toliko srditi da se ne zadovoljavaju s bičevanjem. Tako Isusovo bičevanje postaje pratećom kaznom razapinjanja. Ono oslabljuje osuđenoga i pojačava muke razapinjanja.

Vojnici skidaju Isusu njegove haljine i najprije ga vezuju uz za to posebno postavljeni stup. Zatim bude bičevan s četiri ili pet kožnatih remena, na kojima su učvršćene oštri iveri kostiju i metala. Krv teče, koža puca. Bol je goruća. Tijelo je pokriveno ranama. Krvnici (mučitelji) udaraju Isusa tako dugo dok meso ne visi u krvavim komadima. Euzebije (265.-338. poslije Krista) opisao je rimsko bičevanje ovako: *Žile su bile otkrivene i moglo se vidjeti mišiće, tetive i crijeva žrtava.* Rimski su bičevanja bila toliko brutalna da ih neki nisu preživjeli. A i broj udaraca bio je prepušten samovolji mučitelja (krvnika).

Poticaji za razmišljanje

Isus je nevin osuđen. Što je učinio? Činio je samo dobro. Ali sada je sve to dobro zaboravljeno. On pred Pilatom svjedoči: *Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu (Iv 18,37).*

Isus je sišao s neba k nama da nam navijesti istinu: Istinu o Bogu da je on naš Stvoritelj i Otac, da nas ljubi, da je svet, da mu pripada klanjanje i čast ... Isus je došao da nam pokaže čemu trebamo živjeti, što je ispravno, što pak krivo, i što nas očekuje u smrti. On govori: *Ja sam put, istina i život. Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni (Iv 14,6).* Zato: Tko god traži istinu, mora poći k Isusu, tada će ju naći. Tko istinu traži negdje drugdje, možda će naći mnoge lijepe misli, teorije, predodžbe ..., ali ne i istinu.

Papa Ivan Pavao II. Piše: „Zablude se šire, jer se ne naučava istinu. Moramo poučavati istinu, ponavljati je, ne napadajući one koji poučavaju zablude, jer to nema kraja – toliko je zabluda. Mi moramo poučavati istinu! ... Svaki put kad govorimo istinu, mi se prilagođujemo onome što uči Krist i što uči Crkva. Svaki put kad se

zauzimamo za istinu, dobivamo nutarnju milost koja dolazi od Boga, koja prati istinu. Istina ne može odmah dodirnuti duh i srce onih kojima govorimo, ali tu je milost Božja, i Bog će u pravo vrijeme otvoriti njihova srca i oni će ju (istinu) prihvatiti ... Zabluda nema milosti, koja ju prati. Ona može imati sva izvanjska sredstva, ali ju ne pravi Božja milost.“

Božja istina je zahtjevima moći (egu) ljudi mrska. Pilat zna za Isusovu nedužnost i kukavički popušta. Njegova vlastita koža važnija mu je od pravorijeka.

Gdje sam u opasnosti da kukavički popustim pritisku većine i izdam istinu da bih spasio svoju kožu? Gdje na moje ponašanje utječe strah od ljudi?

Suprotno od istine je laž. Isus govori o đavlu da je otac laži: *jer je lažac i otac laži (Iv 8,44)*.

Stojim li na strani istine ili laži? Govorim li istinu ili lažem, barem malo da bih se pokazao boljim? Komu služim: Isusu Kristu a time kraljevstvu istine ili đavlu, kraljevstvu laži?

Isus stoji izručen uz stup bičevanja. Podnosi ogromno, brutalno nasilje. Ljude se danas na različite načine udara, muči i ponizuje. Nasilje poznaje puno oblika: Postoji tjelesno i duševno (psihičko) nasilje između osoba, silovanje, seksualna prinuda, seksualni prepadi. Uvijek se nasiljem osobi nanosi bol, ponizuje ju se, gazi njezino dostojanstvo. Kako se u takvim situacijama ponašati?

Isus brutalno trpljenje, koje mu nanose ljudi, prima iz ruke svoga Oca (*usp. Iv 18,11*). Prihvaća ga iz ljubavi prema Ocu, da bi se tako mogao ispuniti Očev plan, spasenje i otkupljenje čovječanstva. Isus suvereno ulazi u trpljenje (muku). Pritom ne guta tek tako sve. Iznutra povezan sa svojim nebeskim Ocem prepoznaje kako se u svakoj situaciji treba ponašati. Tako se Isus opirao kad ga je kod saslušanja pred velikim svećenikom jedan sluga udario po licu: *Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš? (Iv 18,23)*.

Ali Isus zatim uzima na sebe svu mržnju mnoštva: *Raspni, raspni ga!* Nije se suprotstavio. *Raspni, raspni ga!* Bez opiranja izložio se mučenju. Dopušta da ga pogode brutalni i bolni udarci bezdušnih krvnika. Ne zato jer nema nikakve moći, nego jer nas ljubi. On je time kao Sin Božji na sebe uzeo sve udarce čovječanstva. Njegova ljubav izdržava bolne udarce i tako postaje izvorom milosrđa.

Gdje podnosim nepravdu? Gdje sam morao izdržati tjelesne i psihičke udarce? Gdje je kod mene trebalo izdržati? Mogu li udarce nepravde podnijeti (progutati) ne buneći se i ne okrivljujući? Gdje sam u opasnosti da se slomim?

Molitva

Isuse, ti si se uvijek zalagao za istinu. I sada svezan pred Pilatom, pristaješ uz istinu. Tu doživljavaš mržnju naroda koji viče: *Raspni, raspni ga!* Pilat je kukavica i ne štiti te. Predaje te njihovoj samovolji. Ti iz ljubavi prema nama prihvaćaš nepravednu osudu. Dopuštaš da te brutalno bičuju, udarac za udarcem. Krv teče iz tvoje raskomadane kože.

Hvala, dragi Isuse, za sve nepravedne i bolne udarce bičem, za pogrde i viku, koje si bez opiranja, bez srdžbe podnio. Podnio iz ljubavi i prema meni. Tako mi pomažeš da svoju nepravdu i udarce koje podnosim povežem s tvojim udarcima bičevanja. Pomažeš mi u svakoj boli i svakom poniženju ne očajavati i sačuvati nutarnje dostojanstvo. Hvala, Isuse. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da se uvijek zalažemo za istinu i budemo spremni za to progutati (podnijeti) i udarce.

Prošnje

Daj nama i svim vjernicima odvažnost zauzimati se za istinu i pravednost, ali i za istinu vjere i Crkve.

Daj svim ljudima, koji trpe tjelesno ili psihičko nasilje, koji trpe od iznuđene ženidbe, koje se seksualno zlostavlja, koji su izloženi prisili prostitucije ... iskusiti pomoć ljudi kao i tvoju ljubav i tvoju utjehu.

Vodi sve koji se bave trgovinom ljudi, do spoznaje njihova odvratna čina i do obraćenja.

Ojačaj sve sudce svojim Duhom da bi izricali pravedne sudove i ne dopustili da ljudi njima manipuliraju.

Vodi i ravnaj svima koji stvaraju medije i novinarima, da služe istini, i ondje, gdje je to u suprotnosti s mišljenjem većine.

Jačaj sve koji su u opasnosti da se pod teškim udarcima života slome.

Daj progonjenim kršćanima snage i odvažnosti izdržati i daj im osjetiti tvoju prisutnost.

3.

Isus, koji za nas trnjem okrunjen bio

Tekst Pisma: Iv 19,1-5:

Tada Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili: „Zdravo kralju židovski!“ I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im: „Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice.“ Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže: „Evo čovjeka!“

Dopunski tekstovi: Mt 27,27-30; Mk 15,16-20.

Razmatranje

Nakon što je Isus osuđen na smrt, trebalo je pripremiti sve za pogubljenje. Ovo međuvrijeme koriste vojnici da se Isusu narugaju. Skupila se čitava kohorta vojnika da uživa u strašnu izrugivanju i pogrđivanju Isusa *Kralja židovskog*. I da ismiju njego mesijanski zahtjev. Isus izrugivanjem vojnika iskusi prije svog razapinjanja najdublje poniženje.

Zatim dovode Isus k Pilatu. Njegovo je tijelo bičevanjem iskomadano i puno krvi, njegovo lice iznakaženo. Vojnici su ga zaogrnuili crvenim krpama. Iz savitljivih grana spleli su neku vrstu krune i stavili mu na glavu. Time izražavaju svoj prezir. Sada ga tuku po glavi rugajući se: *Zdravo, kralju židovski!*

Pritom mu pljuju u lice. Sa Sinom Božjim postupa se kao s posljednjim smećem.

Pilat sada predstavlja užasno iznakažena Isusa mnoštvu. Lice nateklo, tijelo obliveno krvlju. I sada govori Pilat jednu riječ koja će odjeknuti poviješću: *Evo Čovjeka!* Latinski: *Ecce homo!* (*usp. Iv 19,5*). Da, to je poniženi i prezreni čovjek. To je izdani čovjek, čovjek patnik.

Ali Isus je uistinu kralj. On sve šutke podnosi i svoju vlast vrši služeći i ljubeći. Za mnoge koji su morali trpjeti, koji sada trpe i još će trpjeti, nosi on rane bičevanja, prezira, krunjenja trnovom krunom i muku izrugivanja.

Poticaji za razmišljanje

Svaki čovjek ima osjećaj časti. Djeca instinktivno plaču ako ih se uvrijedi ili im se naruga. U časti je dodirnuo nešto jako duboko u čovjeku. I danas, nažalost, ima situacija gdje se čast ubija u konzervativnim muslimanskim zajednicama, kad se muškarci ili obiteljski klanovi osjećaju povrijeđenima u njihovoj časti kao muslimana. Naša čežnja za čašću i priznanjem pokazuje se često u pitanju: Što o meni misle drugi? Kako oni o meni govore? Klevete i uvredljive riječi mogu nas duboko raniti. To vodi do pitanja: A zašto onda Isus dopušta da ga tako vrijeđamo? Zašto pripušta jedno takvo sramoćenje?

Dok svijet često ljude uzvisuje, stvara sebi idole a onda ih na brutalan način ruši, stoji Isus na jednom drugom podiju. Pilat ga pita je li on kralj. Isus to potvrđuje i dodaje: *Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta (usp. Iv 18,36)*. Isus sjedi na prijestolju koje nitko ne može srušiti, jer ne ovisi o ljudima i njihovu sudu. On nije samo židovski kralj. On je Kralj svih ljudi i svega stvorenja. Isus je Gospodin, vladar u kraljevstvu ljubavi. On je Kralj milosrđa.

Kako reagiram, kad mi nije dana pripadajuća čast i priznaje? Činim li sebe ovisnim o častima i krunama koje mi postavljaju ljudi? Isus govori: *Ako mi tko služi, počastit će ga moj Otac (Iv 12,26)*. Pouzdajem li se u to?

Ljudi su Isus tukli do krvi. Izrugali ga, ismijali i okrunili trnovom krunom. Ali on nije uzvraćao udarcima, nije druge pogrdivao ili proklinjao. Ostao je u svojoj patnji miran. Time pokazuje koliko ljubi i svoje mučitelje i ne osuđuje ih. Tako je pobijedio njihovu mržnju i njihovu zloću. Jer Isusova kruna je ljubav. Ova se kruna hoće i u našem životu tako očitovati da i mi trpljenje podnosimo s ljubavlju.

Petar o Isusovu trpljenju govori: *To je, uistinu, milost ako tko radi savjesti, radi Boga podnosi nevolje trpeći nepravedno. Kakve li slave, doista, ako za grijeha udarani strpljivo podnosite? No, ako dobro čineći trpите pa strpljivo podnosite, to je Bogu milo. Ta na to ste*

pozvani, jer i Krist je trpio za vas i ostavio vam primjer da idete stopama njegovim (1 Pt 2,19-21).

Kako postupam s klevetama, sa zlim, uvrjedljivim riječima o meni? Kako postupam s nepravdom? Mogu s time poći k Isusu i svoju bol podijeliti s njegovim poniženjem. Jer znam: Samo ono što Bog o meni misli jest odlučujuće. Isus je za mene okrunjen trnovom krunom i ondje već ponio sva moja poniženja i sramotu. On se i u ovoj situaciji odlučio za krunu ljubavi. Tako gledajući Isusa mogu pronaći nutarnji mir.

Molitva

Isuse, svega krvava i izranjena, puna boli od bičevanja, vojnici te izruguju. Tebi, Kralju svih ljudi, i svega stvorenja, stavljaju na glavu trnovu krunu, pljuju ti u lice i ismijavaju te. A ti sve ovo pripuštaš, šutiš i sve podnosiš. Tako si kao Sin Božji uzeo na sebe svo ruganje, sav prezir i sav stid koji mogu pogoditi i sve ljude. Tako možeš sve ponižene i prezrene podići i vratiti im njihovu čast i dostojanstvo.

Hvala, dragi Isuse, ti si i za mene bio okrunjen trnovom krunom. Suosjećaš sa mnom i nosiš zajedno sa mnom ruganja i poniženja. Hvala, Isuse, ti ćeš i meni vratiti moje dostojanstvo. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da gdje god nas zadesi odbijanje i prezir ne uzvraćamo, nego ruganje i ismijavanje nosimo s Isusom, i da se posvuda zalažemo za dostojanstvo čovjeka, nerođenih i starih također.

Prošnje

Stani uz ljude koji su u svojoj časti povrijeđeni. Pomozi im ne očajavati i ulij im povjerenje da ćeš ti ponovno zauvijek uspostaviti njihovu čast i dostojanstvo.

Oslobodi nas đavolske zloće drugih ljudi.

Daj da svi, koji su oklevetani, zlostavljani, mučeni i izrugivani osjete tvoju blizinu. Ozdravi njihova srca od srdžbe, želje za osvetom, gorčine i mržnje.

Pomozi nam da san zloća ljudi ne obeshrabri nego da se odvažno zauzimamo za sve koji su nepravedno osuđeni.

Svima, čiji ne ponos povrijeđen i koji su u opasnosti da otvrdnu podari milost da se otvore tvome Duhu.

Daj mladim ljudima u njihovoj potrazi za smislom njihova života iskusiti tvoju ljubav i tvoje smilovanje.

4.

Isus, koji za nas teški križ nosio

Tekst Pisma: Lk 23,26-31; Mt 27,33-34:

Kad ga odvedoše, uhvatiše nekog Šimuna Cirenca koji je dolazio s polja i stave na nj križ da ga nosi za Isusom. Za njim je išlo silno mnoštvo svijeta, napose žena, koje su plakale i naricale za njim. Isus se okrenu prema njima pa im reče: „Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego plačite nad sobom i nad djecom svojom. Jer evo idu dani kad će se govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje ne rodiše i sisama koje ne dojiše.' Tad će početi govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!' Jer ako se tako postupa sa zelenim stablom, što li će biti sa suhim?“ (Lk 23,26-31).

I dođoše na mjesto zvano Golgota, to jest Lubanjsko mjesto, dadoše mu piti vino sa žuči pomiješano. I kad okusi, ne htjede piti. (Mt 27,33-34).

Dopunski tekstovi: Mt 27,31-32; Mk 15,20-21; Iv 19,16-17).

Razmatranje

Kod normalnih razapinjanja osuđeni nisu nosili čitav križ, nego samo poprečnu gredu. Kao uzdužne grede križa služili su stupovi, učvršćeni na mjestu pogubljenja i ukopani u zemlju. Križni put vodi od Herodove palače do gradskih zidina i odatle do mjesta smaknuća. Put dug oko šest stotina metara. Mjesto smaknuća, brežuljak sa strmim usponom, koji ima oblik lubanje, naziva se Kalvarija ili Golgota – hrvatski Lubanjsko mjesto. Put onamo vodi namjerno prometnim ulicama, jer brutalno i mučno umiranje razapinjanja treba zastrašiti.

Nakon krunjenja trnovom krunom vojnici ponovno oblače Isusa u njegove haljine i na njegova krvava ramena stavljaju tešku gredu križa. Spremno i s ljubavlju uzima Isus na sebe križu. Zatim Isus, jedan na smrt osuđeni, praćen rujanjem i prezirom mnoštva ide ulicama. Mnoštvo iskaljuje na njemu svoje razočaranje, svoj bijes i svoju frustriranost. Okružen podrugljivim ljudima ide Isus korak po korak putem prema Kalvariji.

Isus je od bičevanja toliko oslabio i bio na kraju svojih snaga, da su vojnici primorali *Šimuna Cirenca*, koji se slučajno vraćao s polja, da Isusu ponese križnu gredu. U ovome moru patnje i boli donose dvoje daljnjih ljudi Isusu malo utjehe: Marija, njegova Majka i Veronika, koja mu pruža rubac da obriše svoje krvavo lice.

Pokraj puta plače nekoliko žena sa svojom djecom. Suosjećaju s Isusom. Tuže ne shvaćajući što se ovdje događa. Isus im se obraća govoreći: *Kćeri Jeruzalemske, ne plačite nada mnom, nego nad sobom plačite i nad djecom svojom!* Lk 23,28). Suze ovih žena i njihovo supatničko oplakivanje Isusu u ovome trenutku ne znače ništa. Što on trpi, u njegovim očima ima smisla samo zato što se to odnosi na zlo koje za nas ostaje neshvatljivo: na grijeh. Tko može izmjeriti što znači na sebi osjetiti neizmjerni grijeh svijeta? Što mu može značiti ako mu je tijelo shrvano pod teretom, koliko god on bio užasan. Isus daje ženama razumjeti da trebaju oplakivati svoje grijehe i njegove posljedice za njih i za njihovu djecu (njihove bližnje).

U Židova je običaj osuđenomu na pogubljenje dati opojni napitak, da bi lakše podnosio ove muke. Tako pružaju Isusu kad je došao do Golgote pružaju vino pomiješano sa žuč. Ali Isus odbija. On ne želi umjetno ublaženje boli, nego u punoj svijesti poći u smrt i kalež muke ispiti do kraja, i tako volju svoga nebeskog Oca potpuno ispuniti.

Poticaji za razmišljanje

Uz Isusov križni put postoji pobožnost križnoga puta, gdje je Isusov put muke podijeljen na pojedine postaje. Promotrimo neke od tih postaja:

Isus susreće svoju svetu Majku (4. postaja): Zadaća biti Otkupitelj svijeta stavlja Isusa u neizmjernu osamljenost. Osim Ivana za njim ne ide nitko od apostola. Ali njegova Majka ide ovim putem zajedno s njim. Najbliže mu je svom svojom majčinskom ljubavlju. Suosjeća s njim, trpi s njim i nosi s njim njegov teret. Njihovi se pogledi sada susreću. Duboka povezanost srca sa svojom Majkom, daje Isusu utjehu i krijepi ga (jača). Ali i Marija prima utjehu od Isusa. Osjeća

(Ćuti) kako ga može podržati. Ovdje je sva bolju natopljena, Marijina vjera na krajnjoj kušnji. Ona se pokazuje u vjernosti njezine ljubavi koja je jaka kao smrt.

Gdje ja osjećam nešto od Marijine boli? Gdje sam i kako pozvan supatiti?

Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ (5. postaja): Isus se slama pod teretom križa. Ne može više. Vojnici uz prijetnju smrti primoravaju Šimuna koji se sa svojom djecom upravo vraća s polja da Isusu ponese križ. Šimun se buni radi sramote i radi djece koja to gledaju. On ne želi Isusu pomoći nositi njegov križ. Ipak za Isusa je njegova pomoć velika utjeha. Kad ga Isus pun dobrote i zahvalnosti pogleda, nestaje svako protivljenje. On duboko u svojoj duši postaje svjestan Isusove posebne ljubavi i shvaća da je to čast ponijeti križ za Isusa.

Gdje je za mene čast za Isusa, s kojim se susrećem i u bližnjemu, trpjeti ili na sebe uzeti neugodnosti?

Veronika pruža Isusu rubac (6. postaja): Boli, udarci i krv učinili su od Isusa odbojan lik, pred kojim se osjeća gnušanje. Ali tu je neustrašiva ljubav jedne žene, koja nadvladava sve zapreke. Usred neprijateljski raspoređena mnoštva, unatoč pogledima koji preziru i rугanju ljudi, istupa Veronika pred Isusa da mu s ljubavlju pruži rubac da otare svoje krvavo lice. Isus joj naplaćuje njezinu nježnu ljubav utiskujući na čudesan način u njega svoje lice.

Prepoznajem li Isusovo lice gdje se ono skriva pod velom siromaštva, bolesti ili trpljenja? Gdje sam prošao mimo njega, odvratilo od njega pogled ne prepoznavajući ga?

Isus pada tri puta pod teretom križa (3., 7. i 9. postaja): Isus leži na zemlji. Ali ponovno ustaje i ide dalje, jer u njemu prebiva snaga neizmjerne ljubavi. Zatim ponovno pada. Koje li borbe koju mora izdržati do kraja svoga puta! Žrtva se ne može prinijeti odjednom. Isus pada i treći put. Do kraja, do krajnjih granica njegovih ljudskih

mogućnosti i njegovih psihičkih snaga, njegova ga ljubav tjera i potiče. On hoće do kraja izvršiti Očevu volju. Tako posljednjim snagama ponovno ustaje.

Pasti, biti slab na tijelu i duši – ja, mi, svi imamo takva iskustva. Hoću li nasljedovati Isusa, moram naučiti: Prihvatiti sebe kao slaba čovjeka koji svako malo pada, i nakon svakoga pada ponovno ustati. Neka svaki pad postane jedan stupanj veće ljubavi prema Isusu. Jer ništa, čak ni neprestano padanje, ne može me rastaviti od njegove otkupiteljske ljubavi.

Mogu moliti: Isuse, nikada ne dopusti da očaj dodirne moje srce. Učini me čvrstim u ustrajnu povjerenju. Pomozi mi, napor kojim se ponovno dižem, ljubiti kao dobro na svakom padu. Pomozi mi nasljedovati poziv tvoje ljubavi krajnje dosljedno, čak i kad mislim da više ne mogu. Hvala, ojačaj me za to. Amen.

Molitva

Isuse, sva krvav i teško izranjen ideš kroz mnoštvo koje se ruga putem do Kalvarijskog brežuljka. Uzimaš križ i s njime sve što smo na tebe natovarili. Doživljavaš ako Marija, tvoja Majka i samo nekoliko ljudi stoje uza te. Tri puta si pao pod teretom križa, i ponovno ustaješ posljednjom snagom, iz ljubavi prema nama ljudima i da potpuno ispuniš volju svoga Oca.

Isuse, ti si iz ljubavi prema meni nosio teški križ i sada nosiš sa mnom moj križ. Kad padam i mislim da je sve preteško i da ne mogu više, ti si tu uza me, na mojoj strani. Pomozi mi iz ljubavi prema tebi prihvatiti i nositi križ meni namijenjen. Tada će sve biti dobro! Hvala, Isuse! Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... za vjernost prema Isusu, da se nikada ne bunimo protiv patnji križa, nego ga nosimo zajedno s njim.

Prošnje

Jačaj sve koji moraju nositi teški križ.

Pomozi nama patnju naših bližnjih prepoznati, uz njih stati i razumjeti ih.

Sačuvaj nas, kako se nikada ne bismo distancirali od Isusove istine u odijelu Crkve i ljudi koji trpe, nego stali na njihovu stranu.

Ponovno nas podigni svojom ljubavlju i milosrđem kad smo slabi i padamo.

Ohrabri ljude, koji trpe od duge bolesti i uvijek iznova podnose nove udarce i razočaranja.

Oslobodi nas straha od ljudi i pomози nam u svim situacijama gledati tebe i vjerovati tvojim obećanjima i blizini.

Isus, koji za nas na križu raspet bio

Tekst Pisma: Lk 23,32-49:

A vodili su i drugu dvojicu, zločince, da ih s njime pogube.

I kada dođoše na mjesto zvano Lubanja, ondje razapeše njega i te zločince, jednoga zdesna, drugoga slijeva. A Isus je govorio: „Oče, oprosti im, ne znaju što čine!“ I razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocke. Stajao je ondje narod i promatrao. A podrugivali se i glavari govoreći: „Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Božji, Izabranik!“ Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom govoreći: „Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe!“ A bijaše i natpis ponad njega: „Ovo je kralj židovski.“

Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrđivao: „Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!“ A drugi ovoga prekoravaše: „Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on – on ništa opako ne učini.“ Onda reče: „Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje.“ A on će mu: „Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raj!“

Bijaše već oko šeste ure kad nastala tama po svojoj zemlji – sve do ure devete, jer sunce pomrča, a hramska se zavjesa razdrije po sredini. I povika Isus iza glasa: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“ To rekavši, izdahnu. Kad satnik vidje što se zbiva, stane slaviti Boga: „Zbilja, čovjek ovaj bijaše pravednik!“ I kad je sav svijet koji se zgrnuo na taj prizor vidio što se zbiva, vraćao se bijući se u prsa. Stajahu podalje i gledahu to svi znanci njegovi i žene koje su za njim išle iz Galileje.

Dopunski tekstovi: Mt 27,31b-56; Mk 15,29b-40; Iv 19,16b-42.

Umetak: Razapinjanje – najbrutalnije mučenje

Rimljani su pobijedili Kartažane u tri bitke i kao pobjednici preuzeli od pobijeđenih ono najokrutnije: Metodu čovjeka mučiti

tako polagano i tako brutalno koliko je god moguće do smrti. Razapinjanje je bilo najužasniji način pogubljenja koji je postojao u antikinome svijetu.

Nikada se ne bi razapelo jednog Rimljanina. Ova kasna koja oduzima svaku čast i dostojanstvo bila je određivana isključivo za robove i nerimljane a propisivana je za najteže delikte kao ubojstvo, pljačka Hrama, pobuna i veleizdaja. Enormnim gubljenjem krvi mnogi su umirali već kod bičevanja. Broj udaraca bio je neograničen. Neki su bičevani toliko da se vidjela otvorena utroba. Osuđeni su morali sami nositi poprečnu gredu križa. Ako bi se srušio, Rimljani su na temelju svog položaja opasne sile imali pravo primorati najbližeg prolaznika da nastavi nositi križ.

Jednom drvenom pločicom ispod nogu mučenoga namjerno se produljivalo smrtnu borbu. Razapeti je trebao trpjeti što je moguće dulje. Psihičko opterećenje postizalo je do ovoga trenutka svoju najvišu granicu: ekstremno teško disanje i užasna žeđ, čavli, kroz osjetljiva razvodna mjesta živčevlja, uzrokovali su neizdržive boli, isto kao i nakon bičevanja brzo nastupajuća groznica zbog rane. Udovi su bili napeti, glava je prijetila da se raspukne. Mnogi su na križu poludjeli. Onima koji su bili razapeti obično se davala mješavina i žuči da ih se ošamuti. Umirali su u sumaglici.

Cicero je opisao razapinjanje kao „najokrutnije i i najodvratnije mučenje.“ Car Teodozije Veliki (379.-395. poslije Krista) konačno je dokinuo razapinjanje. Rimljani su razapinjanje smatrali previše okrutnim čak i za najveće zločince. Križ je bio toliko brutalan da se kršćani prvih stoljeća nisu usuđivali prikazivati svoga Gospodina na križu. Umjesto toga bila je riba raspoznajni znak ili se Isusa prikazivalo kao Dobroga pastira. Prvi prikaz Isusa na križu potječe iz 5. stoljeća.

Razmatranje

Isus posljednjom snagom dolazi do Golgote. Vojnici svlače s njega njegove haljine. Polažu ga na križ, priključuju ležeći na tlu raširenih ruku na tešku križnu gredu. Zatim ju (gedu) zajedno s tijelom na uspravnu

u zemlju zabijeni stup smaknuća podiže i na gornji dio stupa učvrsti. Zatim se prikivaju Isusove noge na okomitoj gredi.

Isus sada visi na križu, visoko podignut na Golgotskoj stijeni ispred Jeruzalemskih zidina, krv teče iz rana, iz ruku i nogu preko drveta i kaplje na zemlju. Život uokolo ide dalje. Tisuće hodočasnika prolaze, ulazeći i Grad. Vojnici dijele plijen trojice smaknutih. Prolaznici ismijavaju Isusa. Vojnici mu se rugaju. Religiozni autoriteti ismijavaju njegov zahtjev da je Mesija. Ruga mu se i jedan od zajedno s njim raspetih: Ako si Sin Božji, Božji izabranik kakvim se iskazuješ, onda sada konačno pokaži svoju moć A što čini Isus, koji ima moć udariti tako da svi, slušatelji i gledatelji zanieme i svi padnu na zemlju mrtvi? On šuti! Šuti i danas. Šutjet će i sutra, jer udariti nije njegov način.

Isus nam svojom šutnjom pokazuje na križ: Njegova prikovanost na križ njegov je posljednji vidljivi znak, neka vrsta njegove oporuke. Iz ljubavi prema nama dao je prikovati svoju svemoć i ostaje prikovan kroz svu povijest svijeta, sve dok ne dođe ponovno u slavi i moći i sve učini novo. Kao prikovani na križ on ima mogućnost supatiti sa svima i sve osobno pratiti u umiranju.

Ruski pjesnik Fjodor Dostojevski obraća se ovomu potpuno drukčijem Kralju svojim Velikim Inkvizitorom: „Ti nisi sišao s križa kad su ti dovikivali porugom i prezirom: Siđi s križa, pa ćemo ti vjerovati da si Sin Božji. Nisi sišao jer nisi htio čudom ljude pretvoriti u robove, jer si žudio za slobodnom ljubavlju, a ne ljubavlju natjeranu čudom ...“

Ono najmučnije za Isusa nije traumatsko, tjelesno trpljenje, ni to da je i od svojih prijatelja napušten. Puno gore za njegovu bogočovječansku dušu bilo je odvajanje od njegova ljubljenog Oca. On na tajanstven način uzima na sebe grijeh čitavog čovječanstva i tako sam postaje *griehom* (*usp. 2 Kor 5,21*), ono najgore za njegovu čistu, svetu dušu. Ovo vodi Isusa na križu u ponorno duboku ostavljenost. Zastupnički za čitavo izgubljeno, od Boga otuđeno čovječanstvo iskusuje on potpunu ostavljenost od Boga: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?* (*Mt 27,46; Mk 15,34*).

Isus ipak ostaje u ljubavi prema svome Ocu. Ustrajava. *Oko šeste ure nastaje tama po svoj zemlji, sve do ure devete ... Zemlja se potrese,*

stijene se raspukoše (Mt 27,51). Kozmos uzima udio na Isusovoj mucii smrti.

*Zavjesa se hramska razdrije nadvoje. Gotovo 15 metara duga i 10 centimetara debela zavjesa u Hramu dijeli Svetinju nad svetinjama od svijeta. Sada se ona razdire odozgor do dolje. To pokazuje: Isusovom otkupiteljskom smrću postaje slobodan pristup k nebeskom Ocu. Mi smo s Bogom pomireni Isusovom krvlju. Sada je otkupljenje izvršeno jer je Isus na sebe uzeo svu krivnju i s njome umro. Zato više *jakim glasom: Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj (Lk 23,46).**

Potresen Isusovom smrću i kozmičkim potresima dolazi satnik do spoznaje: *Uistinu, ovaj bijaše Sin Božji! (Mt 27,54).* Ovaj satnik je često provodio razapinjanja. Često je bio proklinjan od na smrt osuđenih. Često ljudi moliti milosrđe. Ali Isus je tako posve drukčiji: On nosi križ. Trpi i nikoga ne okrivljuje. Šuti i ustrajava u praštanju i ljubavi do kraja. Satnik to osjeća: Ni jedan čovjek ne može ovo tek tako učiniti. Ovo može samo Sin Božji!

Poticaji za razmišljanje

Uz pomoć posljednjih Isusovih riječi smijemo se odvažiti ući u svetište Isusova Srca:

Oče, oprostii im, jer ne znaju što čine (Lk 23,34). Isus podnosi veliku nepravdu! Nepravedno je osuđen, nepravedno na križ razapet. On, koji je samo ljubio! Kako mi reagiramo na nepravdu, na nevino trpljenje? Gnjevom, srdžbom, željom za osvetom? Isus reagira posve drukčije: Čak i u najvećim tjelesnim i duševnim bolima Isus je molio za one koji su mu nanijeli muke. Već im je oprostio i moli nebeskog Oca da to isto učini *jer ne znaju što čine.*

U jednoj crkvi u Španjolskoj visi jedan posebni križ. Ono što je na njemu posebno uočljivo jest to da se desna ruka Raspetoga odvojila od čavla i prignula dolje. Uz to predaja: Pod ovim križem ispovijedao čovjek iskreno se kajući za svoje brojne teške grijehe. Svećenik mu je dao odrješenje, ali ga je zamolio da se to ubuduće više ne ponovi. Čovjek se oko toga trudio i neko vrijeme ostao vjeran svome obećanju. A zatim je opet postao slab. Svećenik ga je ponovno u Božje ime

odriješio od grijeha. Kad je ponovno sagriješio, svećenik je počeo sumnjati u ispravnost njegova kajanja i htio mu je uskratiti odrješenje. U tom trenutku Raspeti je odvojio svoju ruku od čavla i nad čovjekom načinio znak otkupljenja (znak križa). A zatim se okrenuo svećeniku i rekao mu: „Nisi ti za njega prolio svoju krv!“

I meni se može dogoditi kao ovome čovjeku: Ja znam da jedno ponašanje nije ispravno i premda mi je uvijek iznova žao, ne oslobađam se. Osjećam se zarobljenikom. To može dovesti dotle da izgubim vjeru, uvijek odem i rezigniram. Tu mi Isus govori: „Razumijem te i ako do kraja svoga života ne ostaviš grijeh, ali uvijek iznova dođeš k meni, pokaješ se i zamoliš oprostjenje, uvijek ću ti oprostiti.“

Mogu moliti: „Isuse, daj mi svoga Duha da bih mogao oprostiti onima koji mi nanose nepravdu. Pomozi mi ne sumnjati u tvoje neizmjerne milosrđe.“

Zaista, zaista kažem ti: Još danas ćeš biti sa mnom u raju (Lk 23,43). Dvojica zločinaca raspeta zajedno s Isusom. Dok jedan zločinac Isus grdi, drugi priznaje njegovu nedužnost. Vjeruje da je Isus Mesija koji će se sada vratiti natrag u svoje pravo kraljevstvo i govori: *Isuse, sjeti me se kad dođeš u kraljevstvo svoje! (Lk 23,42).* A Isus mu daje puno više od onoga za što ga moli i uzima ga već *danas* u rad. Čak viseći na križu u najvećim mukama iskazuje Isus kao Spasitelj grješnika koji hoće spasiti sve ljude.

Mogu moliti: „Isuse, svojim odgovorom na priznanje razbojnika pokazuješ da za obraćenje nikada nije prekasno. Ti hoćeš spasiti sve ljude. Zato te molim: Vрати nas i sve ljude koji su skrenuli na stranputice, ponovno natrag k sebi. Daj nam moliti za oprostjenje i iskusiti tvoje milosrđe.“

Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio (Mt 27,46; Mk 15,34). Najveća Isusova muka na križu nisu nepodnošljive tjelesne boli. Ona se sastoji u tome da na sebe zastupnički uzme naše grijeha a time našu rastavljenost od Boga. Tako je Isus postao *grijehom* (usp. 2 Kor

5,21). Ovo vodi Isusa na križ u ponorno duboku napuštenost i do krika za Bogom, u kojemu bol svijeta postiže zauvijek svoj vrhunac: *Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?*

Tako je Isusova ljubav prema njegovu Ocu neshvatljivo velika da je na križu na sebe uzeo svu krivnju i svu patnju čitavoga čovječanstva i s njome umro. Tako je Isus postao *pomirnica za grijehе naše, i ne samo naše nego i svega svijeta (1 Iv 2,2)*.

Bože moj, Bože moj, zašto ... Time je Isus na sebe uzeo i sve naše mučne Zašto, i nosi ih s nama! On nam daje snagu da s njim izdržimo sva neriješena pitanja.

Mogu moliti: „Hvala, hvala, hvala, Isuse! Ti si na križu na sebe uzeo i izdržao svu samoću, svu krivnju, svu bol, sve Zašto, sav stid, svu sve prostaštvo, svu nevolju, svu gorčinu ... čovječanstva. Tako si za nas postao put do Oca i tako po tebi ni jedna čovjek nije više sam u svojoj patnji, ni ja također. Isuse, zahvaljujem ti za to od sveg srca.“

Ženo, evo ti sin! – Evo ti majke! (Iv 19,26-27a). Isus trpi užasne tjelesne i duševne muke. Usred ovoga mora boli misli on na svoju Majku i na nas. Isus se brine za svoju Majku, kao što je prema židovskome pravu sinovljeva dužnost brinuti se za svoju majku koja stari. Budući da on sada umire, ne može sam ovo dalje činiti. A budući da Isus ljubi svoju Majku iznad svega, povjerava svoju Majku brizi svoga ljubljenog učenika i govori joj: *Ženo, evo ti sina!*

Isus ima najbolju moguću Majku. Ovu divnu Majku hoće on darovati svima koji ga nasljeđuju. Tako Ivan, *učenik kojega je Isus ljubio (usp. Iv 13,23; 19,26; 20,2; 21,7.20)* predstavlja svakoga od nas. Tako se Isusovo posljednje djelovanje na križu sastoji u tome da nam na duhovan način povjeri svoju Majku i govori Ivanu: *Evo ti majke!*

Mogu moliti: „Isuse, ti se čak i na križu brineš za tjelesno dobro svoje Majke. Isto se tako brineš za naše duhovno dobro. I daješ nam svoju Majku za duhovnu majku. Mi ti od srca za to zahvaljujemo.“

Žedan sam (Iv 19,28). Isusova žeđ je kao prvo izraz strašnih tjelesnih muka. Ali još više je to čežnja i žudnja njegova srca ispuniti Očevu volju do kraja i kalež muke ispiti do posljednje kapi.

Mogu moliti: „Isuse, žeđaš za ljudima koji traže volju tvoga nebeskog Oca, i prihvatiti ju i vršiti i u bolesti, patnji, nepravdi i boli. Probudi i povećaj i u meni ovu žeđ.“

Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj (Lk 23,46). Iz ljubavi prema svome Ocu i prema nama ljudima Isus je išao putem do kraja. Sada iskusi da njegov nebeski Otac stoji potpuno uza nj. Nosi ga kroz svu patnju, tako da Isus umirući pun povjerenja predaje svoj duh u ruke svoga nebeskog Oca.

Mogu moliti: „Isuse, ti si umirući na križu vratio svoj život s velikim povjerenjem u ruke svoga Oca. Vodi me da se u svemu na meni dogodi Očeva volja te i ja kroz smrt budem uzet u njegovu nebesku slavu.“

Dovršeno je (Iv 19,30). Djelo koje mu je Otac naredio izvršiti, dovršio, ispunio. On ljubi do kraja. Više od toga nije moguće. Sada je izbačeno čovječanstvo, otkupljenje dovršeno! Spasenje i milost primaju svi ljudi koji prihvaćaju njegovo izbačanje.

Mogu moliti: „Hvala, Isuse, Ti si dovršio djelo koje ti je Otac naredio izvršiti. Pomozi mi da se i ja odvažno latim svojih zadaća na ovome svijetu, dovršim naređeno mi služenje i ljubim do kraja.“

Molitva

Isuse, ti dopuštaš da s tebe svuku haljine, da te pribiju na križ i podignu iznad zemlje. Uzimaš na sebe svu bol, svu krivnju, svu ostavljenost i napuštenost ljudi. U najbrutalnijim bolima na križu moliš svoga Oca: *Oprosti im, jer ne znaju što čine* (Lk 23,34). Tvoja ljubav prema Očevu otkupiteljskom planu i prema nama daje ti ići putem ljubavi do posljednjeg daha.

Hvala, Isuse, ti si raspet za mene. Hvala, raširio si svoje ruke na križu da mene i sve zagriši i da nam kažeš: „Dođi k meni. Dođi, daj se

zagrliti. Dođi, prihvati to što sam za tebe učinio!“ Isuse, zahvaljujem ti za to od svega srca. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da Isusovu otkupiteljsku ljubav zahvalno prihvatimo i zajedno s Isusom svoj poziv do posljednjeg daha živimo.

Prošnje

Daruj nam dobar trenutak smrti, u kojemu ćemo dobro pripravljeni susreti se s tobom.

Daj nam pomireno s tobom i svojim bližnjima u smrti iskusiti tvoje milosrđe.

Pomozi nam u pogledu na tebe na križu u bolnim i gorkim trenutcima naći utjehu i mir.

Za umiruće, daruj im u pogledu na susret s tobom na sudu milost kajanja i obraćenja.

Za sve koji umiru nepripravni, nenadano i nepomireno. Daruj im milost u smrti se otvoriti tvome otkupljenju.

Za nezasluženo milosrđe za ljude koji tvoje otkupljenje na križu ne žele prepoznati i prihvatiti.

Budi blizu svim ljudima koji sada prate umiruće.

Ekskurs – Isusov ukop i njegov silazak u carstvo smrti

Smaknućem na križu gubi Isus pravo na častan ukop. U pravilu se smaknute odmah još istoga dana smaknuća spali ili pokopa u masovnu grobnicu. Josip iz Arimateje, član velikoga vijeća, koji je istodobno bio potajni Isusov pristaša, hoće mu ipak dati posljednju počast.

Zato dolazi k Pilatu i moli upravitelja za Isusovo mrtvo tijelo. Hoće ga ukopati u svoj novi grob u stijeni, koji je u blizini dao podići. Ovim činom će on sam postati nečist i tako isključen od najveće svečanosti, od svečanost Pashe koja započinje. Sada dolazi i farizej Nikodem, isto tako potajni Isusov učenik. On donosi puno miomirisnih pomasti koje

će Isusovo mrtvo tijelo sačuvati od mrtvačkog zadaha. Tako oni nose Isusa prije subote do groba i iskazuju mu posljednju počast.

Crkva u Apostolskom Vjerovanju moli: On je *sašao nad pakao*. Što ovo ima značiti? Ovo silaženje u *carstvo smrti* ima dva vidika:

Prvo: Isus, sam bez grijeha iskusuje smrt u svem užasu, poniženju i nemoći i bude pokopan. Tako je Isus u svojoj smrti ušao u najdublji ponor udaljenosti od Boga, u carstvo smrti da svim ljudima u njemu daruje zajedništvo. Tako nema trpljenja, udaljenosti od Boga ni tame koju Isus nije podnio, otrpio i izdržao. On je u patnju uronjen dublje, nego što to jedan čovjek može doživjeti, da bi svu patnju obuhvatio.

Drugo: Prvi vjernici pitaju: Što je s našom rodbinom i predcima, koji su se prerano rodili da bi mogli pristati uz poruku spasenja Isusa Krista? Jesu li oni zauvijek isključeni iz vječnog, blaženog zajedništva s Bogom? Naviještanjem Evanđelja o zastupničkoj smrti Isusa Krista za sve ljude, postalo je prvim kršćanima jasno da Božje milosrđe ne poznaje granica. Tako je raslo uvjerenje da je Isus ne samo svim ljudima u smrti blizu, nego da i svim ljudima nudi svoje spasenje, dakle i onima, koji su živjeli prije Isusa. Tako nema ni jednoga čovjeka, ni jedne epohe svjetske povijesti, dok kojega njegova ponuda spasenja ne bi doprla. Petar govori o tome da je Isus i mrtvima (duhovima u tamnici) navijestio Evanđelje: *Doista, i Krist jednom za grijeh umrije, pravedan za nepravedne, da vas privede k Bogu – ubijen doduše u tijelu, ali ožvjljen u duhu. U njemu otiđe propovijedati duhovima u tamnici (1 Pt 3,18-19). I – i mrtvima je naviješteno Evanđelje da, osuđeni doduše po ljudsku, u tijelu, žive po Božju, u duhu (1 Pt 4,6).*

Slavna otajstva

1.

Isus, koji od mrtvih uskrsnuo

Tekst Pisma: Lk 24,1-12

Prvoga dana u tjednu, veoma rano, dođoše one na grob s miomirisima što ih pripraviše. Kamen nađoše otkotrljan od groba. Uđoše, ali ne nađoše tijela Gospodina Isusa. I dok su stajale zbunjene nad tim, gle, dva čovjeka u blistavoj odjeći stadoše do njih. Zastrašene obore lica k zemlji, a oni će im: „Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu! Sjetite se kako vam je govorio dok je još bio u Galileji: 'Trebalo da Sin Čovječji bude predan u ruke grešnika, i raspet, i treći dan da ustane.'“

I sjetiš se one riječi njegovih, vratiš se s groba te javiš sve to jedanaestorici i svima drugima. A bile su to: Marija Magdalena, Ivana i Marija Jakovljeva. I ostale zajedno s njima govorahu to apostolima, ali njima se te riječi pričinise kao tlapnja, te im ne vjerovahu. A Petar usta i potrča na grob. Sagnuvši se, opazi samo poboje. I vrati se kući čudeći se tome što se zbilo.

Dopunski tekstovi: Mt 28,1-20; Mk 16,9-19; Lk 24,1-49; Iv 20,1-21.23

Razmatranje

Isusova smrt na križu bio je jedan brutalan šok za njegove pristaše. Jer u očima vjernih Židova Isus je potpuno neuspjao. Jer – tako stoji u Starom zavjetu: *Obješeni je prokletstvo Božje (Pnz 21,23)*. Na to se poziva i Pavao: *Proklet je tko god visi na stupu (Gal 3,13)*. To prema

Židovima vrijedi sada i za Isusa. Ali sada zahvaća Bog i sve okreće. On Isusovim uskrsnućem potpuno potvrđuje život, djelovanje i smrt Isusa Krista.

Isus Krist se uskrišenjem nije vratio natrag u svoj raniji zemaljski život, nego je uskrsnuo u potpuno novi, u konačni život koji više ne poznaje kemijske i biološke zakone. Ovaj novi život je nerazoriv i vječan. Isus je uskrsnućem od mrtvih kao Sin Božji postavljen u snazi (*usp. Rim 1,4*). Njegovom smrću pobijeđena je moć smrti.

U ovu novu realnost najprije su uvedene žene, među prvima Marija Magdalena. One u uskrsno jutro veoma rano odlaze na grob da miomirisima pomažu mrtvo tijelo i time mu iskažu posljednju službu ljubavi. Putem su zaokupljene pitanjem tko će im odvaliti teški kamen s groba (*usp. Mk 16,3*). Ali zatim vide da je kamen već odvaljen i one ulaze u grob. Tada im pristupe dva čovjeka u blistavoj odjeći i govore: *Što tražite Živoga među mrtvima? (Lk 24,5b)*: Vidjele ste kako Isus umire i kako je ovdje pokopan. Sada mislite da je mrtav i da leži ovdje u grobu. Ali, nema mrtvoga Isusa. Isus živi! Sada se morate podesiti na živoga Isusa! Žene slijedom toga pune radosti pripovijedaju ovo apostolima, prije svih njih Marija Magdalena, koja je tako postala apostolicom apostola. Ali apostoli ovo smatraju *tlapnjom i ne vjeruju im*.

Isusovo uskrsnuće nije moguće shvatiti povijesno. Ono je dostupno samo u vjeri. Najstarije svjedočanstvo o uskrsnuću Isusa Krista opisuje Pavao ovako: *Krist umrije za grijeha naše po Pismima; bi pokopan i uskrsnu treći dan po Pismima; ukaza se Kefi, zatim Dvanaestorici (1 Kor 15,3-5)*. Apostoli dolaze do vjere tek kad potpuno iznenada susreću Isusa na Uskrs navečer. Oni prepoznaju Isusa po njegovim ranama.

Ove su tane u sebe uzele i nosile sve boli čovječanstva. Sada iz ovih rana zrači Isusova otkupljujuća milost. Po ovim ranama može Isus svojom božanskom vlasti ozdraviti sve što je ranjeno, kao što piše Petar: *Njegovim smo modricama iscijeljeni (1 Pt 2,24)*.

Isusovo uskrsnuće znači još više. Tako on govori Marti koja tuguje za svojim bratom Lazarom: *Ja sam uskrsnuće i život. Tko u mene*

vjeruje, živjet će ako i umre (Iv 11,25). Tko vjeruje u Isusa, tko živi s njim, živim Gospodinom, ima već sada u sebi Isusov život a time nerazorivi, vječni život. To znači: Zemaljska smrt više ne razara sve. Umire doduše naše (tvarno) tijelo – i to može za pogođene i rodbinu biti vrlo teško – ali naša osoba, naš identitet, naša duša je po Isusu Kristu uzeta u vječni život. Tako je smrt za vjernike vrata u puninu života, radosti i sreće. U ovome smislu može Pavao reći: *Meni je živjeti Krist, a smrt dobitak (Fil 1,21)*. Umiranje se najčešće iskusi kao gubitak, ali vjernici stječu tako više života, više radosti, više sreće ... Smrt otvara vjernicima vrata u nove dimenzije života!

Vjera u uskrsnuće mijenja sve, jer u Isusu zauvijek pobjeđuju život, ljubav, radost! Tako za sve ljude koji se otvaraju uskrsnuću, sve zauvijek postaje dobro. Doduše ne onako kako je jednom bilo i ne na ovoj zemlji, nego nezamislivo ljepše, divnije, fascinantnije. Ovu vjeru ispovijedamo i opijevamo u uskrsnim pjesmama: *Gospodin slavno uskrsnu. Aleluja! Na ljudsku sreću beskrajnu. Aleluja! On slavno svrši ljuti boj. Aleluja! Od grijeha spasi narod svoj. Aleluja! Ko janje na križu pribit bi. Aleluja! Na križu đavla pobijedi. Aleluja! Ko cio raj mu srce sja. Aleluja! I sve nas milo ogrijeva. Aleluja! Sveđ hvala Kristu uskrsnom. Aleluja. Nek ječi zemljom spasenom. Aleluja! ... (vidi i: Uskrsnu Isus doista; Veliko je sad veselje; Pjevaj hvale, Magdaleno ...).*

Poticaji za razmišljanje

I gle, nastade žestok potres, jer anđeo Gospodnji siđe s neba, pristupi, otkotrlja kamen i sjede na nj. Lice mu bijaše kao munja, a odjeća bijela kao snijeg. Od straha pred njim zadrhtaše stražari i obamriješe (Mt 28,2-4). Prema evanđelistu Mateju Isusovo uskrsnuće prati žestok potres, silna potresenost.

I mi trebamo potresenost jer smo najčešće gotovo zarobljeni svojim zemaljskim načinima gledanja. Tako mnogi vide samo zemaljski život, priljubljuju se uz a nj, hoće po mogućnosti puno toga doživjeti i uživati dok zatim ne dođe kraj. Koje li tužne perspektive! Uskrs potresa ovu sumornu perspektivu i probija. Ja više ne živim, ako je sve

dobro 80 ili 90 godina. Ne, ja ću živjeti vječno u nezamislivoj, vječnoj sreći!

Nosi li me i ispunja ova vjera? Kako se ovo pokazuje u mojoj svakodnevici?

Što tražite Živoga među mrtvima? (Lk 24,5) govore dva čovjeka u blistavoj odjeći ženama. To znači: Morate se podesiti na Onoga koji sada djeluje. Jer Isus živi! On je sada tu i sada djeluje!

Radi se o promjeni svijesti. Nikada ne moram moliti: „Gdje li si samo. Konačno dođi!“, jer Isus se u krštenju sa mnom zauvijek povezao i zato je uvijek uza me. DO mene je da otvorim oči vjere i prihvatim njegovu prisutnost: „Hvala, Isuse, ti si sada tu. Hvala, ti znaš za sve. Hvala, ti poznaješ sve naše probleme, patnje i nevolje. Hvala, ti si za sve pripremio jedan dobar put. Hvala, ti mi hoćeš dati dostatno snage za sve. Hvala ...“

Kad Marija Magdalena u tobožnjem vrtlaru prepoznaje Isusa, hoće ga smjesta zagrliti. Ali Isus govori: *Ne zadržavaj se sa mnom, jer još nisam uzašao k Ocu. Nego idi i reci mojoj braći ... (Iv 20,17)*. Isusa Krista više nije moguće tjelesno dodirnuti, jer dogodila se novost. On živi onkraj granice smrti. Odande pun ljubavi doziva Mariju Magdalenu imenom. I nas susreće nanovo na duhovan način i zove svakoga od nas imenom.

Kad Isus susreće žene, govori: *Ne bojte se! Idite i javite mojoj braći da pođu u Galileju, ondje će me vidjeti (Mt 28,10)*. Galileja je mjesto gdje je Isus započeo svoje djelovanje, mjesto kretanja na put, proljeća, oduševljenja. Galileja je i mjesto gdje apostoli stanuju i žive. To znači: Vi ćete sa mnom doživjeti jedno novo kretanje na put (proboj), jedno novo oduševljenje i to usred vaše svakodnevice.

Ne bojte se! Idite i recite ... U govorenju o Isusu, u prenošenju njegove poruke iskusujemo njegovu poruku u nama, uvijek iznova. To na jača. Zato mogu pitati: Komu mogu prenijeti poruku? Isus govori i meni: „Ne boj se. Idi i reci ...!“

Isus nas uvodi u skroz naskroz pozitivnu, štoviše u pobjedu sigurnu perspektivu života. Uskrs zrači ne samo kroz Evanđelja. Uskrs hoće zračiti kroz čitav naš život. Uskrsna radost hoće obilježiti čitav naš život. Zato je Uskrs središnji blagdan Crkve, svetkovina nad svetkovinama.

Vjera u Uskrsnuloga, koja snagom Duha Svetoga djeluje u zajednici i uvijek na nov način iskusi u slavljenju Euharistije, određivala je od samoga početka život vjernika.

Od samoga početka slave kršćani tjedni dan Uskrsa, nedjelu, kao svoj glavni blagdan. Koliko se nedjelju kao tjedni dan uskrsnuća i pobjede shvaća, pokazuje se i po tome da korizmene nedjelje nisu dani posta. Crkvi je jasno: Na tjedni dan Uskrsa, i u onaj dan korizmenoga vremena, najavljena je radost i svečanost.

Što meni znači nedjelja, i kako ju oblikujem? Hranim li se nedjeljnim euharistijskim slavljem?

Molitva

Isuse, ti si pobijedio moć smrti i slavno od mrtvih uskrsnuo. Ti si u svojoj osobi pobijedio smrt i nama ljudima otvorio vrata neba. U tebi smo već sada uzeti u vječni život. Po tebi život, ljubav, radost zauvijek pobjeđuju! Po tebi će svima, koje ti se otvore, sve postati dobro! Aleluja!

Isuse, ti sada više nisi vezan uz svoje zemaljsko tijelo. Tako možeš istodobno biti posvuda i posvuda djelovati. Ti svakomu govoriš: „Uskrsnuh i sada sam s tobom!“ Hvala, što si sada uvijek sa mnom, uza me. Hvala što smijem živjeti iz ove sigurnosti. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da vjerujemo u njegovu uskrsnu pobjedu i njegovo djelovanje ovdje i sada. Da radosno živimo s Isusom i naviještamo vječni život u Kristu.

Prošnje

Učvrsti nas u vjeri u tvoju uskrsnu pobjedu da bismo radosno naviještali novi i vječni život u tebi.

Dodirni svojoj snagom uskrsnuća sve bolesne i patnjom iskušavane ljude, podigni ih i daruj im novu radost nad životom.

Daj nam radosno i s velikom zahvalnošću sudjelovati na nedjeljnom slavlju uskrsnuća i pobjede.

Ti si na Uskrs rekao apostolima: *Kojima su grijesi otpušeni, otpušteno im je (Iv 20,23)*. Daj da sakrament pokore, tvoj uskrsni dar za nas i za čitavu Crkvu postane izvorom novoga života i nove slobode.

Sačuvaj nas u uskrsnoj radosti, da bismo i u mračnim danima našega života iz toga crpili snagu, nadu, radost i ljubav.

Daj da svi koji vjeruju u reinkarnaciju, prepoznaju oslobađajuću istinu otkupljenja po tebi i otvore ti se s punim povjerenjem.

Molimo za sve koji su daleko od tebe i koji te odbacuju: Daruj im čežnju za tobom i daj im iskusiti tvoju božansku ljubav.

Za sve ljude, koji nemaju nade u život poslije smrti i ne mogu vjerovati u vječni život; daruj im tvoje božansko svjetlo.

2.

Isus, koji je na nebo uzašao

Tekst Pisma: Lk 24,46-52; Dj 1,4-12

Reče im: „Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' Vi ste tomu svjedoci. I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u gradu dok se ne obučete u Silu odozgor.“

Zatim ih izvede do Betanije, podiže ruke pa ih blagoslovi. I dok ih blagoslivljaše, rasta se od njih i uznesen bi na nebo. Oni mu se ničice poklone pa se s velikom radosti vrate u Jeruzalem (Lk 24,46-52).

I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju Obećanje Očevo „koje čujete od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim.“ Nato ga sabrani upitaše: „Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?“ On im odgovori: „Nije vaše znati vremena i zgone koje je Otac podredio svojoj vlasti. Nego primiti ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.“ Kada to reče, bi uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: „Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.““

Onda se vratiše u Jeruzalem s brda zvanoga Maslinsko, koje je blizu Jeruzalema, udaljeno jedan subotni hod. (Dj 1,4-12)

Razmatranje

Kristovo uzašašće razvilo se tijekom crkvene povijesti kao vlastiti blagdan. Zapravo Isusovo uskrsnuće i njegovo uzašašće nisu dva, nego *jedan jedini* događaj spasenja. Tri vidika spadaju u ovaj događaj spasenja.

1. *Uzašao na nebo* ne znači prostornu promjenu mjesta, nego znači biti potpuno kod Boga, definitivni Isusov ulazak u puninu zajedništva s Ocem. „Uzašašće Kristovo označuje konačan ulazak čovječstva Isusova u nebesko područje Božje odakle će on opet doći, ali koje ga u međuvremenu skriva očima ljudi (KKC 665). U Uskrsnulome je prvi djelić zemlje uzet savršeno u nebo.

To pokazuje formulacija *oblak ga ote njihovim očima*. Oblak kao simbol za Boga dolazi u Bibliji višestruko: Tako za vrijeme hoda pustinjom Bog u oblaku ide ispred naroda i vodi ga. Za vrijeme hoda pustinjom naznačuje oblak nad Kovčegom saveza Božju prisutnost. Na gori Taboru biva preobraženi Isus uzet u oblak. Kad je Isus uzet *u oblak* onda ovo znači da se vraća u nebo u zajedništvo s nebeskim Ocem. U svome uzašašću ulazi Isus potpuno u realnost Duha.

2. Kristovo uzašašće pokazuje položaj Isusa Krista. Riječju *uzdignut* u Starome se zavjetu označuje postavljanje u kraljevsko dostojanstvo. Tako je Kristovo uzašašće postavljanje raspetoga i uskrsnulog Isusa iz Nazareta u Božje kraljevstvo nad svijet. On je sada Kralj kraljeva, Gospodar gospodara, Vladar svijeta, Gospodar živima i mrtvima (*usp. Rim 14,9; Otk 19,16*). On je uzdignuti Gospodin.

Pavao piše: Bog Isusa *uskrisi od mrtvih i posjede sebi zdesna na nebesima iznad svakog Vrhovništva i vlasti i moći i Gospodstva i svakog imena imenovana ne samo na ovom svijetu nego i u budućemu (Ef 1,20-21)*.

3. Snagom ovoga svog položaja moći daje Isus nalog za poslanje (misiju): *Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Pođite dakle i učinite*

mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta (Mt 28,18-20). Kod Luke: Bit ćete mi svjedoci (Lk 24,48). Kod Marka: Pođite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju (Mk 16,15). Kod Ivana: Kao što mene posla Otac, i ja šaljem vas. To rekavši, dahne u njih i kaže im: Primate Duha Svetoga! (Iv 20,21-22).

Isus hoće četu učenika za ovo poslanje osposobiti Duhom Svetim. Stoga oni trebaju čekati na ovu snagu: *Zapovijedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju Obećanje Očevo 'koje čujete od mene' -- vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim (Dj 1,4-5). I: I evo, ja šaljem na vas Obećanje Oca svojega. Ostanite zato u Gradu, dok se ne obučete u Silu odozgor (Lk 24,49).*

Zatim raširi ruke nad apostole i blagoslovi ih. Oni se puni radosti vratiše natrag u Jeruzalem. Ondje se sabraše s Marijom i učenicima u Gornjoj sobi i mole za silazak Duha Svetoga.

Poticaji za razmišljanje

Kristovo uzašašće moguće je krivo shvatiti kao Isusov odlazak. Ali on u Duhu Svetom ostaje s nama, jer *evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta (Mt 28,20)*. A kako je on s nama?

U himnu Poslanice Filipljanima opisuje Pavao Isusov put od njegova utjelovljenja do uzdignuća. Kao odgovor na Isusovu poslušnost do smrti na križu Bog ga *preuzvisi i darova mu Ime, Ime nad svakim imenom, da se na Ime Isusovo prigne svako koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika. I svaki će jezik priznati: Isus Krist jest Gospodin! – na slavu Boga Oca (Fil 2,9-11)*. Pred Kristom će se prignuti svako koljeno i svi će ga priznati Gospodinom. Jer on stoluje, svejedno priznali ga ljudi kao svoga Gospodina ili ne. Krist je Gospodar svemira i povijesti. U njemu će se dovršiti čovjekova povijest, štoviše povijest svega stvorenja.

Što ovo obećanje njegova gospodstva čini (stvara) u meni?

Što čini Isus kao uzdignuti Gospodin u moći i slavi iz neba? To pokazuje njegova posljednja gesta: On širi svoje ruke i blagoslivljajući ulazi u nebo.

Blagosloviti je jedan oblik darivanja ljubavi. Raširiti ruke znači zaštititi. Mi smo na različite načine izloženi zemaljskim opasnostima, ali još više zavodjenju zla i Zloga. Isus hoće svojim blagoslovom od nas udaljiti sve razorne snage. U blagoslovu nam daje obećanje: „Idem s tobom. Štitim te. Jačam te. Nikada te neću ostaviti sama.“

Jednom prošnjom za Božji blagoslov možemo Božju ljubav prenijeti na druge ljude. Kao kod Isusa, i kod nas je izvor blagoslova ljubav u vlastitom srcu. Mi imamo posebnu ovlast blagoslivljanja za područja koja su nama povjerena: roditelji za svoju djecu; bračni drugovi, braća i sestre i prijatelji uzajamno; za određene grupe kojima pripadamo; za naše radno mjesto, za našu župnu zajednicu ...

Prihvaćam li svjesno Božju ljubav u njegovu blagoslovu?

Jedna legenda pripovijeda: Isus dolazi u nebo. Anđeli vide Isusa s biljezima rana njegove muke i smrti na križu. Anđeli se dive i ostaju bez riječi. Tada će anđeo Gabrijel: „Gospodine, kako si samo morao ondje dolje trpjeti za ljude!“ „Da“, reče Isus. „I svi ljudi znaju“, pita Gabrijel, „koliko si ih ljubio i što si sve za njih učinio?“ „O ne“, odvrati Isus, „još uvijek ne. O tome sada zna samo nekoliko ljudi u Palestini.“ „Što si učinio“, ponovno će Gabrijel, „da to svi iskuse?“ Isus će nato: „Zamolio sam Petra, Jakova i Ivana i još nekoliko muškaraca, da čitav svoj život namijene tomu da drugim ljudima pripovijedaju o meni, sve dok ljudi iz najudaljenije okoline ne iskuse što sam za njih učinio.“ Gabrijel pogleda pomalo očajno Krista, jer zna kako su ljudi bijedni. „Da“, kaže on, „ali što će se dogoditi kad u 21. stoljeću ljudi više ne budu o tebi ništa propovijedali? Hoćeš li promijeniti svoj plan?“ Nato Isus: „Plan neću promijeniti. Pouzdat ću se u njih i vjerovati im.“

Isus nema drugoga plana. On računa na mene, jer sam kršten i potvrđen (krizman) i tako uzet u njegovo poslanje. Biti potvrđen znači *širiti vjeru kao istinski Kristovi svjedoci riječju i djelom i istodobno braniti*“ (usp. KKC 1303.).

Kako želim Evanđelje širiti i braniti riječju i djelom?

Molitva

Isuse, ti si uzašao na nebo i sada sjediš zdesna Boga, tvog Oca. Time je tvoj Otac na tebe prenio Kraljevstvo nad svijetom i dao ti svu vlast na nebu i na zemlji. Ti si sada uzdignuti GOSPODIN, Gospodar i vladar svemira. U tebi će se dovršiti povijest čovječanstva.

Isuse, s neba nas blagoslivljaš i štitiš. Uzimaš nas u svoje poslanje i pozivaš u misije. Hvala što ovo poslanje povjeravaš i meni i računaš i sa mnom! Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da vjerujemo u moć i slavu Isusa kao uzdignutog GOSPODINA i zahvalno se i radosno založimo za nastavak njegova poslanja.

Prošnje

Primi naše klanjanje i naše slavljenje u kojemu svjedočimo da si Gospodin i Kralj vidljivog i nevidljivog svijeta i daj da naša molitva bude na spasenje i blagoslov u čitavome čovječanstvu.

Pomozi nama i svim vjernicima odlučno, radosno i ponizno posvuda svjedočiti tvoju istinu i zauzimati se ta ljubav, za mir i za pravednost.

Za sve koji kod kuće, u školi, u svakodnevicu i u Crkvi vjeru prenose: Daruj im pristup do srдца ljudi.

Pomozi nam radosno i zahvalno svojim životom naviještati tvoju moć i slavu.

Jačaj našu ljubav prema svim ljudima i pomoz nam blagosloviti sve, posebno one koji nas, Crkvu kritiziraju i tebe odbacuju.

Za sve ljude, koji ne vjeruju u nebo i vječnost. Prosvijetli ih svojim Svetim Duhom.

Daj svim ljudima koji te traže, ljude koji će uz njih stati i s ljubavlju dovoditi k tebi, u tvoju istinu.

Daruj jedinstvo i pomirenje između svih kršćanskih denominacija, da bi svijet uzvjerovao.

Za sve, koji trpe zbog bolesti i razočaranja; budi im blizu svojom snagom i daj im ljude koji će uz njih stati i uvijek iznova ohrabriti.

Tješi i jačaj ljudi, koji trpe zbog rata i terora; daj im osjetiti tvoju prisutnost i iskusiti djelatnu pomoć.

3.

Isus, koji nam je Duha Svetoga poslao

Tekst Pisma: Dj 2,1-14.36-38.41-42

Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti. A u Jeruzalemu su boravili Židovi, ljudi pobožni iz svakog naroda pod nebom. Pa kad nastu ona huka, strča se mnoštvo i smete jer ih je svatko čuo govoriti svojim jezikom. Svi su bili izvan sebe i divili se govoreći: „Gle! Nisu li svi ovi što govore Galilejci? Pa kako to da ih svatko od nas čuje na svojem materinskom jeziku? Parti, Međani, Elamljani, žitelji Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, pridošlice Rimljani, Židovi i sljedbenici, Krećani i Arapi – svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja.“ Svi su izvan sebe zbunjeno jedan drugog pitali: „Što bi to moglo biti?““ Drugi su pak, podrugujući se, govorili: „Slatkog su se vina ponapili!“

A Petar zajedno s jedanaestoricom ustade, podiže glas i prozbori: „Židovi i svi što boravite u Jeruzalemu, ovo znajte i riječi mi poslušajte ... Pouzdano dakle neka znade sav dom Izraelov da je toga Isusa kojega vi razapeste Bog učinio i Gospodinom i Kristom.“

Kad su to čuli, duboko potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: „Što nam je činiti, braćo?“ Petar će im: „Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi i primit ćete

dar, Duha Svetoga ...“ I oni prigrliše riječ njegovu i krstiše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša. Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.

Dopunski tekstovi: Iv 14,16-18.25-27; 15,26; 16,7-8.12-14;20,21-23.

Razmatranje

Poslije uzašašća učenici se vraćaju s Maslinske gore natrag u Jeruzalem. Ondje su sabrani u Gornjoj sobi gdje su zajedno s Isusom slavili Posljednju večeru. Ovdje je okupljena jedna molitvena zajednica *u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom (Dj 1,14)*. Marija, koja je kao prva primila Duha Svetoga (*usp. Lk 1,35*), prati zajednicu učenika do moćna izlivanja Duha Svetoga na Duhove.

Duhovi su dovršenje Uskrsa. Čitav život Isusa iz Nazareta, na poseban način njegova žrtva smrti na križu, pobjeda života u njegovu uskrsnuću, njegovo postavljanje Božje moći u uzašašću i slanje Duha imaju veliki cilj, ljude i sve stvorenje privesti kući i izdjelovati spasenje. Ovo hoće Trojedini Bog sada i s nama. Tako on Isusu stvara novo tijelo, Kristovo Tijelo. Duhovi su trenutak rađanja novoga Isusova Tijela, rođendan Crkve.

Kad je, napokon došao dan Pedesetnice ... pokazuje da blagdan Duhova već postoji kao židovski blagdan. Najprije su Duhovi blagdan sedam sedmica, blagdan žetve. Kasnije on dobiva jedno dodatno značenje: Postaje blagdanom saveza i davanja Zakona na gori Sinaju. Zakonom utemeljuje Gospodin savez sa svojim narodom. Ljudi su uvijek iznova ovaj savez kršili. Tada Bog obećava jedan novi Savez. Isus zaključuje ovaj novi savez u predanju svoga života na križu u svojoj Krvi. *Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva (Lk 22,20)*. Na Duhove ispunja Duh Sveti sve okupljene (sabrane) u Gornjoj sobi. Na njih silazi Božja ljubav. Ova Duhom Svetim posredovana ljubav taj je novi Savez, koji opečaćuje novi i vječni Savez.

Na Duhove stvara Duh Sveti jedan takav šum oko kuće u kojoj su sabrani apostoli i učenici, da se jedno silno mnoštvo ljudi radoznalo

onamo skuplja. Učenici su se od straha pred Židovima zatvorili unutra. Sada na sve u prostoriji silaze kao neki *ognjeni razdijeljeni jezici* – po jedan na svakoga od njih. Jezik znači govoriti, jer jezikom govorimo. Apostolima i učenicima dariva se jedan novi govor. Pokrenuti ognjem Duha, oni sada oduševljeni izlaze i pripovijedaju svima svježe i radosno o Isusu i o Božjoj ljubavi *drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti*. Ljudi osluškaju, jer ih čuju kako njihovim jezikom *razglašuju veličanstvena djela Božja*. Ovi ljudi su izvan sebe i govore jedan drugomu: Što bi to moglo biti (značiti)? (*usp. Dj 2,4-12*).

Na ovo pitanje ustaje Petar s Jedanaestoricom. Izlazi pred mnoštvo i tumači da se sada ovdje dogodilo ono što je nagovijestio prorok Joel: *U posljednje dane, govori Bog: Izlit ću Duha svoga na svako tijelo (Dj 2,17)*. Zatim odvažno naviješta Isusa, Raspetoga kao Mesiju: *Toga Isusa uskrisi Bog! Svi smo mi tomu svjedoci. Desnicom, dakle, Božjom uzvišen, primio je os Oca Obećanje, Duha Svetoga, i izlioga, kako i sami gledate i slušate (Dj 2,32-33)*.

U njegovim riječima djeluje Duh Sveti i *potresa* slušatelje, te se pitaju: *Što nam je činiti, braćo?* Petar odgovara: *Obratite se i svatko neka se krsti u Ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi, i primit ćete dar, Svetoga Duha (Dj 2,37-38)*. I Duh Sveti djeluje dalje u njihovim srcima. Tri tisuće ljudi se obraća i radosno započinju novi život. Dogodilo se rođenje Crkve!

Tog istog dana svoga utemeljenja učvršćuje se Crkva u 18 naroda, jer se obraćaju ljudi iz 18 okupljenih naroda. To pokazuje: Crkva je od samoga početka svjetska Crkva, premda je ovoga tek kasnije postala svjesna, i tek se godinama kasnije može odlučiti isploviti na otvoreno more svijeta. Ne samo dimenzija Crkve, nego joj je od samoga početka naznačena i metoda kako ima ispuniti svoju zadaću: Već na samome početku u fokusu nisu učinak i moć ljudi, nego djelotvorna snaga Duha Svetoga.

Duh Sveti je najveći dar koji nam Otac može dati po Isusu Kristu. Jer Duh Sveti, koji je Bog i koji nam se priopćuje, uvlači nas u život Presvetog Trojstva. On proširuje vez između Oca i Sina na sve, koji se

daju uključiti. Tako u Duhu mi (Crkva, sve stvorenje) bivamo uzeti u prisni zagrljaj između Isusa i Oca, u zagrljaj koji nikada neće prestati.

Poticaji za razmišljanje

Kao neki ognjeni jezici znači oduševljenje, goruća srca, oduševljen govor, velikodušno priznanje, strastvena ljubav. Ljubav koja se dokazuje i u trpljenju. Tko u sebi nosi oganj, može zapaliti druge, može ih oduševiti. Isus nas je zapalio, oduševio. On ljude prožima ognjem, oduševljenjem, toplinom.

Želim li u srcu nositi oganj Duha, biti Isusovo svjetlo i plamen? Tada mogu s Henryjem Newmanom moliti: „Gospodine, ti si oganj. Ti si svjetlo. Ti si plamen. Obasjan sjajem tvoga svjetla, ogrijan ognjem tvoga žara, nošen plamenom tvoje ljubavi, i ja ću biti oganj i svjetlo i plamen. Daj mi biti oganj. Daj mi naviještati ljubav.“

Bog ima za sve nas jedan čudesan plan, za mene također. Ako tomu kažem Da, smijem vjerovati da će me On svojim darovima osposobiti za sve što pripada njegovu planu. Jer Isus obećava: *Primit ćete snagu ... Bit ćete mi svjedoci ... (Dj 1)*. Duh Sveti me hoće osposobiti za sve na što me poziva. Na meni je da se Duhu Svetom otvorim i da ga za to molim.

To znači: Koje zadaće imam u partnerstvu, obitelji, u gospodarstvu, politici, odgoju ili u Crkvi, Bog mi hoće za to dati svoga Duha i svoje darove (misli, nadahnuća, prosvjetljenja, snagu, pomoć itd.). Najčešće ne unaprijed, ali uvijek u danome trenutku.

Pitanje je: Hoću li svime sam ovladati, ili vjerovati njegovu djelovanju? Hoću li to činiti sam ili ću moliti za pomoć Duha Svetoga? Što (koju pomoć) trebam sada u mojoj situaciji?

U oproštajnome govoru obećava Isus da će poslati zamjenika za njega, Duha Svetoga, on ga naziva *Branitelj* – (grčki Paraklet): *I ja ću moliti Oca, i on će vam dati drugoga Branitelja da bude s vama zauvijek (Iv 14,16)*. Božji Sveti Duh kao Paraklet (Branitelj) znači da će stajati uza me u svim pitanjima, problemima i poteškoćama. On mi

može i hoće pomoći. On će mi u svim situacijama dati odvažnost i nadu. On govori: „Nemoj ostati visjeti u prošlosti, uz nepravdu koja ti je nanesena. Znam za tvoju bol i osjećam s tobom. Ustani! Primi nanovo moju snagu i radost. Ispuni sada svoje poslanje. Pouzdano ide naprijed!“

Gdje sada trebam moliti ovoga Branitelja za pomoć? Mogu za to moliti i već zahvaljivati što će biti uza me!

Molitva

Isuse, ti si na Duhove poslao Duha Svetoga i svoje učenike uronio u oganj svoje ljubavi. Oduševljeni izlaze oni iz kuće da svima posvjedoče tvoju ljubav i snagu. Ti ovo hoćeš učiniti i danas. Nama daješ udio na tvome pomazanju Duhom i izlijevaš na nas svoga Duha, oganj svoje ljubavi. U svim situacijama hoćeš u Duhu Svetom biti uz nas i pomoći nam. Osposobljavaš nas da svoje poslanje živimo oduševljeno, radosno i sa snagom.

Isuse, pošalji sada nanovo Duha Svetoga u moje srce. Ispuni me i prožmi svojom snagom, svojom ljubavlju, svojom odvažnošću i svojim svjetlo. Hvala za ovu čudesnu utjehu! Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da se uvijek iznova otvorimo Duhu Svetom, njega molimo, njegovo vodstvo tražimo i dopustimo mu da u nama i preko nas djeluje.

Možemo s Marijom, Majkom Crkve, moliti kronicu Duhu Svetom:

1. Koji nam je Duha Svetoga kao Branitelja obećao
2. Koji nas nanovo ispunja snagom Duha Svetoga
3. Koji nas Duhom Svetim prosvjetljuje i vodi
4. Koji u nama budi Duha velikodušnosti i radosti
5. Koji nas oprema ljubavlju i karizmama za naše služenje

Prošnje

Dođi, Duše Sveti, daruj Crkvi nove Duhove, daruj joj duhom ispunjene i radosne navjestitelje tvoje ljubavi i sve potrebne karizme za njihovo služenje.

Dođi, Duše Sveti po moćnom zagovoru Bezgrješnog Srca Marijina, tvoje toliko drage Zaručnice i ispuni srca ognjem svoje božanske ljubavi.

Duše Sveti, ozdravi nas od svake rezignacije i daruj novu vjeru u budućnost Crkve. Daruj nam novo oduševljenje i radost da joj služimo.

Za papu, biskupe, svećenike i sve koji imaju vodeću zadaću u Crkvi: daj im u svemu tražiti vodstvo Duha Svetoga i njega odlučno slijediti.

Za mlade: da ih Duh Sveti vodi u njihovu traganju za smislom života i da velikim oduševljenjem slijede velike ideale života.

Za župne zajednice: da ih Duh Sveti ispuni novom radošću u vjeri i pokrene aktivno tražiti nove puteve prenošenja vjere.

Za ljude koji trpe i koji su razočarani: da im Duh Sveti pokaže kako i u njihovoj situaciji mogu služiti Evanđelju.

Dođi, Duše istine! Daruj nam veliku ljubav prema Crkvi i njezinu učiteljstvu. Pouči nas da bi tvoju istinu bolje razumjeli.

4.

Isus, koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo

Marija – „pralik i najizvrsniji uzor Crkve“

Crkva je u razmatranju Marijina života kao u ogledalu sve jasnije prepoznavala tko je ona i što je njezino poslanje. Drugi vatikanski koncil sažima ovo u dvije riječi: Marija je „*pralik* i najizvrsniji *uzor* Crkve“ (LG br. 53).

Pralik znači: Na njoj možemo vidjeti kako je Bog čovjeka izvorno zamislio. Marija nam pokazuje neiskrivljenu sliku Boga. Na njoj možemo vidjeti što je smisao i cilj Crkve i kako izgleda naša budućnost. Tako nam je Marija „preliminarni model“.

Marija kao najizvrsniji *uzor* Crkve pokazuje nam put. Marija je rekla potpunim Da Božjemu planu i kao prva Duhom Svetim (primila) začela Isusa i to čak tjelesno. Poziv Crkve sastoji se u tome da kao Marija kaže Da Božjemu planu, da začne Isusa po Duhu Svetom, dopusti da on u nama i preko nas djeluje i ljudima ga donese. Tako je Marija tip (model) Crkve, njezina idealna slika i uzor. Ovo pokazuju posebno dva blagdana kod kojih slavimo da je Bog milost otkupljenja, koje je Isus na križu stekao, Mariji unaprijed dao.

Marijino bezgrješno začće – definirano 1854.

Isus je od svoje Majke Marije primio nešto što ranije nije imao: Čovječstvo, ljudsku narav. Ova je začecem (rađanjem) prenesena dalje i prvim (istočnim) grijehom upropaštena. Pitanje je bilo: Kako može Isus održati čistu, neiskvarenu ljudsku narav? Tu je zahvatio sam Bog. On je Mariju kod začeca preko Joakima i Ane (Marijinih roditelja) milosno sačuvao od svake ljage istočnoga grijeha. Tako je ona mogla na Isusa prenijeti čistu ljudsku narav.

Bezgrješno začece znači: Budući da je Bog svet, on je za svoga Sina u Mariji pripremio čistu „posudu“. Time je Marija postala onakva, kakvim je Bog čovjeka izvorno zamislio i načinio. Ona je *nepokvareni koncept* čovjek. Bog je s Marijom (a time i s čovječanstvom) načinio jedan temeljno novi početak. Marija je tako *označuje Crkvu, zaručnicu Kristovu. Ljepotu bez ljage i bore ...* On ju je dao svome narodu (Crkvi) *za odvjeticu milosti i uzor svetosti*, kao što Crkva ispovijeda u Predslovlju ove svetkovine. Ona je postala nova Eva.

Po ovom milosnom očuvanju od istočnog grijeha, u Mariji nije bilo ni najmanjeg otpora protiv Boga i njegova plana. Marija je uvijek bila otvorena i potpuno raspoloživa za Duha Svetoga i ostala bez grijeha. „Milošću Božjom, Marija je cijelog svog života ostala čista od svakog osobnog grijeha“ (KKC 493).

Marijino Uznesenje na nebo – definirano 1950.

Marijino uznesenje u nebo logična je posljedica njezine bezgrješnosti. Budući da je smrt došla u svijet po grijehu a Marija milošću Isusa Krista sačuvana od svake ljage grijeha, ona nije morala iskusiti posljedice grijeha, smrt na način kako ju mi doživljavamo.

To se pokazuje i po tome, da ne postoji Marijin grob. Postoje grobovi apostola i svih važnih svetaca u prvom, drugom, trećem stoljeću, čak i grobovi patrijarha koji su živjeli stoljećima prije Krista, ali ne i Marijin grob. Prema jednoj legendi apostol Ivan zajedno sa svojim bratom Jakovom je kupio jednu kuću na gori Sionu kod Jeruzalema. Ondje je Marija nakon Isusove smrti i uskrsnuća uzeta (uznesena), i ondje je Bogorodica i usnula. Danas na ovome mjestu

stoji bazilika Dormitio i smatra se mjestom u Jeruzalemu gdje je Marija „usnula“, ali nije ostala u smrti.

Dogma i biblijski tekstovi

1. studenoga godine 1950. na blagdan Svih svetih, papa Pio XII, proglasio je najsvečanijim načinom dogmu Uznesenja riječima: „Vlašću Gospodina našega Isusa Krista te blaženih Apostola Petra i Pavla i svojom vlastitom: proglašavamo, objavljujemo i određujemo da je božanski objavljena dogma da je bezgrešna i uvijek Djevica Marija Bogorodica – nakon završena tijeka zemaljskoga života – dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu“ (usp. LG 59).

Kad je papa Pio XII. 1950. ovu dogmu proglasio, ova je vjera već stoljećima bila u Crkvi čvrsto ukorijenjena. Blagdan „Marijina uznesenja u nebo“ uveo je već u 5. stoljeću biskup Ćiril Aleksandrijski.

Dogma Marijina uznesenja dušom i tijelom u nebo nadovezuje se na biblijsku predaju o Kristovu uzašašću. U središtu blagdana stoji vjera da Marija, Isusova Majka, radi svoje jedinstvene povezanosti s Isusom kao „prvootkupljena“ ima u nebu dijela na Kristovu uskrsnuću. Budući da je Marija svojim Da i svojim majčinstvom ostala uvijek povezana sa svojim sinom, vjernici prvih stoljeća bili su uvjereni u to da je Isus svoju Majku kao prvu od otkupljenih uzeo u nebo.

Nekoliko biblijskih mjesta mogu na to ukazati: *Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih ... svatko u svom redu: prvina Krist, a zatim koji su Kristovi (1 Kor 15,20.23)*. Ispred svih „prvootkupljena“ Marija.

Daljnja biblijska mjesta: *Koje pak (Bog) predodredi, te i pozva; koje pozva, te i opravda, koje opravda, te i proslavi (Rim 8,30)*. Marija smije već tijelom i dušom biti u slavi Uskrsnuloga. A na drugom mjestu: *Bog nas zajedno s njim (Kristom) uskrisi i posadi na nebesima u Kristu Isusu (Ef 2,6)*. Ovo Marijino mjesto u nebu slavimo na ovaj blagdan.

Povijesni pregled

Svaka dogma ima jednu povijesnu pozadinu: Kad je dogma o Marijini uznesenju dušom i tijelom u nebo proglašena (1950.), svijet je još bio pod šokom Drugog svjetskog rata, koji je završio paljenjem

dviju atomskih bombi. Milijuni Židova postali su na okrutan način žrtve shoe. Daljnji milijuni pali su na obje strane i ratnim poprištima. Čovjekovo dostojanstvo višestruko je povrijeđeno i potpuno uništeno. Gotovo je svaka obitelj oplakivala pokoju ratnu žrtvu. Tjeskobna je bila i velika nesigurnost, je li vlastiti muž ili sin još živ ili mrtav.

Svečano proglašenje ove dogme jasno je pokazalo da je Bog Gospodar povijesti i da je čovjekovo dostojanstvo nerazorivo. Poznati švicarski psihijatar Carl Gustav Jung (1875.-1961.) nazvao je dogmu o Marijini uznesenju dušom i tijelom u nebo na jednom od seminara održanih u Zürichu „genijalnim odgovorom Crkve na doživljaj preziranja ljudi i prividne nevrijednosti ljudskog života tijekom Drugog svjetskog rata.“³

Tijelo je organ odnosa

U ispravno shvaćanje Marijina uznesenja dušom i tijelom treba razlikovati između (tvarnoga) tijela i tijela. Naše (tvarno) tijelo, koje se biološki cirka svakih sedam godina potpuno obnavlja, umire u smrti. Ali tijelo znači više od (tvarnoga) tijela. Tijelo je naš organ odnosa. Svi naši osjećaji izražavaju se u tijelu. Naša ljubav ide preko tijela. S drugim ljudima možemo samo preko tijela stupiti u odnos. Riječi o kojima razmišljamo, koje govorilo i slušamo, odzvanjaju samo preko tijela. Da bismo jednoga čovjeka prepoznali, gledamo ga u lice. Na njegovu licu možemo iščitati kako mu je, kako se osjeća. Tako tijelom izražavamo svoju najnutarniju nutrinu., našu bit.

Ova dogma naviješta da je Marija „tijelom i dušom uznesena u nebesku slavu“. To znači: Bog je Mariju s čitavom njezinom životnom povijesti uzeo k sebi u nebo. Sa svime onime što je za Mariju tipično, karakteristično, sa svim obilježjima njezine samostojne, nezamjenjive osobnosti. Ali i sa svime onime što je ona doživjela i pretrpjela, sa svim njezinim suzama i bolima. Čitav njezin život bio je preobražen i sjaji u nebu u čudesnoj ljepoti i slavi.

---

³ Citirano prema: Rosmarie Schärer, „Kao prva primila je od Krista slavu, članak od 14.8.2023.

To što o Mariji vjerujemo, nadamo se i za sve nas: Ni mi u smrti ne padamo u ništavilo. Nego puno više umiremo u majčinske i očinske Božje ruke. Naše krhko tijelo će se doduše raspasti. Ono je imalo zadaću za ovaj zemaljski svijet. Ali mi ćemo sa svom jedinstvenošću našega života biti od Boga uzeti. Naš život sa svim lomovima, patnjama, razočaranjima ... bit će preobražen, postat će lijep i sjajan. Za to ćemo primiti jedno novo tijelo, kao što piše Pavao: *Sije se tijelo naravno, uskršava tijelo duhovno (1 Kor 15,44).*

Tijelo uskrsnuća

U Vjerovanju ispovijedamo vjeru u *uskrsnuće tijela*. To znači spasenje jednoga, nepodijeljena čovjeka. Dok (tvarno) tijelo smrću propada i raspada se, duša odlazi k Bogu. U *uskrsnuću mrtvih* dobiva čovjek jedno novo duhovno tijelo. Tako će čovjek kao osoba u svojoj cjelovitosti i u svojim različitim odnosima živjeti vječno. U smrti se besmrtna čovjekova duša prolazno odvaja od zemaljskog (tvarnog) tijela, ali zatim s proslavljenim tijelom zauvijek povezana postaje jedno jedinstvo. (usp. KKC 997).

Jedna pogled na uskrsnuloga Isusa pokazuje kako si možemo tijelo uskrsnuća zamisliti. Isus je imao jedno zemaljsko tijelo, koje je poslije njegove smrti pokopano. Zatim je Isus kao čitav čovjek uskrsnuo, i sa svojim tijelom. S ovim tijelom može on ući kroz zatvorena vrata. Pri susretima s Uskrsnulim vide se njegove rane. Toma može svojim prstima dodirnuti Isusove rane i svoju ruku staviti u Isusov bok (usp. *Iv 20,27*). To pokazuje: Isus je sa svime što je svojim tijelom činio i na svome tijelu podnio ušao u novi i vječni život.

Što vrijedi za Isusovo tijelo uskrsnuća, vrijedi – našim sjedinjenjem s Isusom na krštenju – na odgovarajući način i za nas: *Jer koje (Bog) predvidje, te i predodredi da budu suobličeni slici Sina njegova (Rim 8,29)*. I: *Naša je pak domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: snagom kojom ima moć sebi sve podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svome slavnome (Fil 3,20-21).*

Mi imamo dijela *na biti i liku* Uskrsnuloga. Naše tijelo se preobražava u *lik njegova proslavljenog tijela*. To znači: Duh Sveti stvara novo, ne više materijalno tijelo, potpuno u skladu s osobnom biti čovjeka, njegovom dušom, njegovim bićem kao sliku Božju. Ovo tijelo uskrsnuća bit će ono najbolje. Više neće biti ničega što bi trebalo poboljšati i popraviti. Mi ćemo biti sto posto zadovoljni i presretni. Jer ono potpuno odgovara našoj biti. Mi ćemo imati sposobnost vidjeti i odražavati Božju ljepotu i slavu. Ono će biti savršeni izraz naše duše. Zauvijek ćemo sjati kao slika i prilika Božja.

Marija je najčišća i najljepša slika Božja. Zbog toga se radujemo u mnogim naslovima kojima Mariju častimo, kao primjerice: *Ti si ogledalo pravde (božanske svetosti), uzrok naše radosti, svetohranište vječne slave, ruža otajstvena, toranj bjelokosni, kuća zlatna, Zvijezda jutarnja* (uzeto iz Lauretanskih litanija).

Poticaji za razmišljanje

U Predslovlju blagdana Marijina uznesenja u nebo Crkva moli: *Danas si na nebo uznio Djevicu Bogorodicu, početak i sliku konačnog savršenstva tvoje Crkve i putokaz nade i utjehe tvome putničkom narodu...* Radi se o slavi, to znači o nečemu čudesno lijepo!

Za nas je važno biti lijep. Biti lijep znači biti takav da se drugi raduju pogledati me, da iz mene zrači nešto privlačno. Mi čeznemo za time da budemo lijepi. Dobro je njegovati tjelesnu ljepotu. Ali ako samo tražimo tjelesnu ljepotu, preopterećujemo se. Jer svi starimo, postajemo krhkiji, dobivamo bore i nabore, snalaze nas bolesti i mi gubimo sve više svoju tjelesnu ljepotu i vitalnost.

Ipak postoji i nešto više! Bog nam dariva nutarnju ljepotu! Na to upućuje svetačka aureola. Sveci su lijepi jer iz njihovih očiju, s njihova lica zrači Božja ljubav. Zrači nutarnja ljepota. U čežnju za trajnom ljepotom daje nam ova tajna čudesan izgled; Marija dušom i tijelom ulazi u slavu neba. I čitav naš život će se preobraziti. Naša razočaranja, naše rane, naše suze, naša trpljenja ... biti će načinjeni dobro. Na nama će se dovršiti otkupljenje i mi ćemo postati lijepi, prekrasni.

Koje misli i osjećaje budi ovo u meni?

U Evanđelju blagdana govori Elizabeta Mariji: *Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina (Lk 1,45)*. Marija nam je uzor u vjeri. Marija živi potpuno odlučno i predano. Kad joj anđeo Gabrijel najavljuje ono nezamislivo i prividno nemoguće, da će djelovanjem Duha Svetoga začeti i roditi Sina Svevišnjega, Marija govori otprilike ovako: „Ne znam kako će to biti. I ne znam hoću li u tome uspjeti. Ali ti potpuno vjerujem i u to se potpuno pouzdajem.“ Ovoga se povjerenja ona čvrsto drži u svim situacijama svoga života.

U vezi s time kratko nekoliko rečenica iz njezina života:

Rođenje njezina djeteta u jaslama jedne staje a ne u lijepoj kući s lijepim dječjim krevetićem.

Bijeg u Egipat, jer djetetu prijete opasnost smrti i s time povezana nesigurnost i strah.

Život u izbjeglištvu u stranoj zemlji.

Gotovo 30 godina ništa se ne vidi od tajne njezina djeteta koji je nagovješten kao *Sin Svevišnjega*, čijemu *kraljevstvu neće biti kraja*. Koja li se vjernička strpljivost ovdje traži.

Javno Isusovo djelovanje izaziva među rodbinom i u društvu velike napetosti i otpore.

Naposljedku njegova smrt na križu: Biti tu, gdje mnoštvo kojemu je Isus činio samo dobro, viče: „Raspni ga, raspni!“ Njegova nepravедna osuda, brutalno bičevanje i na kraju mučna, brutalna smrt na križu. Marija supati i sve ovo izdržava.

Marija usprkos smrti vjeruje da će Isus uskrsnuti i dovršiti svoje poslanje.

Gdje sam ja izazvan, pred pitanjima koja naviru i pred sumnjama u srcu, s Marijom i kao Marija reći: „Vjerujem ti i sada i potpuno se pouzdajem.“

U Predslovlju blagdana moli Crkva dalje: ... (Marija)*putokaz nade i utjehe tvome putničkom narodu. Ti nisi dao da trune u grobu ona*

koja je iz svoga krila rodila utjelovljenog Sina tvoga, začetnika svakog života. I stoga te s anđeoskim zborovima složno hvalimo i radosno ti slavu pjevamo... Pogled na Mariju daje *nadu*. Na njoj vidimo što Bog s nama namjerava i što nam hoće darovati. Marija je *izvor utjehe*. Jer kao Majka utjehe zna za nevolju i patnju ljudi. Svojom blizinom, svojim suosjećanjem daje utjehu i preko smrti i postaje Utjeha žalosnih.

Gdje čeznem za utjehom? Gdje i kako je Marija meni *pouzdan znak nade*?

I stoga te s anđeoskim zborovima složno hvalimo i radosno ti slavu pjevamo... Ja mogu svojim riječima veličati i slaviti Božje *milosrđe*.

Molitva

Isuse, ti si svoju Majku Mariju kod njezine smrti velikom ljubavlju uzeo u slavu neba. Učinio si ju jedinstveno lijepom i ozdravio sve njezine rane. Koje li radosti za tebe biti ponovno skupa (zajedno) svojom nada sve ljubljenom Majkom!

Nama, Crkvi, dao si svoju Majku Mariju kao duhovnu Majku. Unaprijed si ju otkupio i zato je ona sada „*pralik* i najizvrsniji *uzor* Crkve“. Ti si joj njezinim uznesenjem tijelom i dušom u nebo darovao slavu koju hoćeš dati i svima nama. Jednostavno čudesno! Tako si nju i za mene učinio znakom nade i izvorom utjehe. Hvala, Isuse, za ovaj čudesni dar. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da u svim teškim situacijama, patnjama i razočaranjima pogledamo na Mariju koja je *izvor utjehe* i čvrsto se držimo njezina uzora, da bismo svi postigli cilj našega života, *slavu* neba.

Prošnje

Ti si Djevicu Mariju tijelo i dušom uzdigao u nebesku slavu; ravnaj srcima ljudi da budu usidrena ondje gdje su prave radosti.

Daruj nam radost i zahvalnost, što si Mariju s njezinim čitavim životom, tijelom i dušom uznio u nebo.

Pomozi nam u svim teškim situacijama, patnjama i razočaranjima gledati na Mariju, tvoju Majku, kao izvor utjehe i tebi u svemu vjerovati.

Za sve čija (stvarna) tijela pokazuju pogrješke i mrlje: Utješi ih i svrati njihov pogled na čudesno tijelo uskrsnuća, koje ćeš im darovati.

Roditeljima koji su nekom nezgodom ili spontanom pobačajem izgubili dijete, daruj svoju utjehu i daj im gledati na slavu, koju njihovo dijete smije već sada kod tebe iskusiti.

Svim samohranim roditeljima postavi svoju Majku za tješiteljicu, pomoćnicu i zagovornicu.

Za sve roditelje, koji trpe zbog toga što su se njihova djeca udaljila od tebe i od Crkve. Daruj im nadu i povjerenje u tvoje dobre puteve kojima ćeš ih voditi.

Daj nam u pogledu na tvoje čudesno stvorenje slaviti tvoju veličinu, mudrost i slavu.

Daruj nam svoju ljubav prema stvorenju i pomozi nam čuvati ga i sačuvati. Daj nam da postanemo svjesni odgovornosti odgovornim postupanjem s resursima naše Zemlje i s našom klimom.

Molitva

Bože, Stvoritelju neba i zemlje. Kad si stvarao čovjeka, odredio si ga za vječno dovršenje kod tebe. Ali čovjek je svojim grijehom ovaj cilj zamračio. Ti si nam u utjelovljenju svoga Sina Isusa Krista otvorio oči i osjetila i pokazao na dovršenje biti-čovjek. Marija je postala tvojim boravištem na zemlji. Uznio si ju u nebo i darovao joj udio na proslavi tvoga Sina.

Molimo te: Poslušaj našu Zagovornicu i Majku i sačuvaj nas od propasti u ovome svijetu.

Daj nam prepoznati, da smo sa čitavim stvorenjem određeni za dovršenje i daruj nam nadu u vječno blaženstvo s Marijom i svim svetima, koji živiš i kraljuješ u jedinstvu sa Sinom i Duhom Svetim sada i u vjeka vjekova. Amen. (izvor: Steyler Misionari)

5.

Isus, koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio

Katekizam i tekst Pisma:

Katekizam citira tekst Drugog vatikanskog koncila o Marijinu uzdignuću za Kraljicu i dopunja ga: 966 „Napokon Bezgrješna Djevice, sačuvana čista od svake ljage istočnoga grijeha, ispunivši tijekom zemaljskog života, bila je s dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu, i od Gospodina uzvišena kao kraljica svemira, da bude što sličnija svojemu Sinu, gospodaru i pobjedniku nad grijehom i smrću“ (LG 59). Uznesenje Blažene Djevice posebno je sudioništvo u Uskrsnuću njezina Sina i anticipacija uskrsnuća drugih kršćana.“ (KKC 966)

Tekst Pisma. Otk 12,1-6.17

I znamenje veliko pokazalo se na nebu: Žena odjevena suncem, mjesec joj pod nogama, a na glavi vijenac od dvanaest zvijezda. Trudna viče u porođajnim bolima i mukama rađanja. I pokazalo se drugo znamenje na nebu: gle, Zmaj velik, ognjen, sa sedam glava i deset rogova; na glavama mu sedam kruna, a rep mu povlači trećinu zvijezda nebeskih – i obori ih na zemlju. Zmaj stade pred Ženu koja imaše roditi da joj, čim rodi, proždre Dijete. I ona porodi sina, muškića, koji će vladati svim narodima palicom gvozdenu. I Dijete njeno bi

uzeto k Bogu i prijestolju njegovu. A Žena pobježe u pustinju gdje joj Bog pripravi sklonište da se ondje hrani tisuću dvjesta i šezdeset dana ... I razgnjevi se Zmaj na Ženu pa ode i zarati se s ostatkom njezina potomstva, s onima što čuvaju Božje zapovijedi i drže svjedočanstvo Isusovo.

Zmaj (simbol za đavla, za sile tame) ima veliku moć i bori se protiv žene. Pod ovom Ženom ponajprije se misli na Božji narod, iz kojega je proizišao Otkupitelj. Zatim je Žena *odjevena suncem* i *s vijencem na glavi od dvanaest zvijezda* divna slika za Mariju, koja je svijetu rodila Otkupitelja.

Razmatranje

Isus je ultimativni vladar. Od svog nebeskog Oca primio je kraljevsko dostojanstvo. Sjedi njemu zdesna. On kraljuje u vječnosti. On je Glava svoga Tijela. On je Zaručnik koji nada sve ljubi svoju zaručnicu Crkvu i s njom hoće imati zajedništvo. Svojom smrću zadovoljštine na križu i svojim uskrsnućem otkupio nas je i darovao nam novo dostojanstvo. Mi nismo samo pasivni primatelji njegove milosti. Mi smo uzeti u njegovo milosno bogato djelovanje. Oplemenjeni smo da s njim kraljujemo, kao što pokazuju sljedeća biblijska mjesta: ***Ako s njime umriješmo, s njime ćemo i živjeti. Ako ustrajemo, s njime ćemo i kraljevati...*** (2 Tim 2,11-12).

Otkupljeni u nebu pjevaju puni radosti: *Dostojan si uzeti knjigu i otvoriti pečate njezine, jer si bio zaklan i otkupio, krvlju svojom, za Boga ljude iz svakoga plemena i jezika, puka i naroda; učinio ih je Bogu našem kraljevstvom i svećenicima, i kraljevat će na zemlji* (Otk 5,9-10).

U dovršenju iskusit će otkupljeni: *Obasjavat će ih Gospod Bog, i oni će kraljevati u vijekove vjekova* (Otk 22,5). Kraljevati u Isusovu duhu znači utjecati na događaje u svijetu i prenositi Božje milosne darove. Često je svetima u nebu povjerena jedna posebna ovlast blagoslivljanja i ozdravljanja na područjima u kojima je Bog preko njih djelovao na zemlji.

Dok Marijino uznesenje u nebo naglašava dovršenje njezina života u Bogu, „Marija Kraljica“ označava „krunski završetak (zaključak“ njezina života. Isus ju ostavlja u jednu novu službu koja neizmjerljivo proširuje njezinu dosadašnju kompetenciju nadležnost. On podiže Mariju za Kraljicu neba a time i za Kraljicu nad anđelima, svetima i zemljom. Time joj on daje univerzalni položaj. Time se kraljevstvu Isusa Krista ništa ne oduzima, jer sam Isus prenosi dostojanstvo i milost spasenja onako kako to on hoće. To pokazuje i motiv Marijina krunjenja prikazanu u zapadnoj kršćanskoj ikonografiji na mnogim oltarnim slikama: Uskrsnuli i uzdignuti Krist, sam prikazan s kraljevskom krunom, kruni svoju slavno u nebo uzetu Majku.

Moderna znanost je otkrila da majka s jedne strane svome djetetu daje hranu i sve u njezinu krilu, ali da s druge strane i dijete majci nešto uzvraća, što ostaje duboko u biti (biću). Majka prima od djeteta jedno obilježje za čitav život. Dariva sve svome djetetu, i dobiva nešto za uzdarje! Tako je i Bogorodica Marija od svoga djeteta nešto primila. Kao Otkupiteljova Majka ona ima dijela na njegovu djelu otkupljenja (spasenja), na njegovoj pobjedi nad grijehom i smrću, nad Protivnikom i na njegovu gospodstvu Kralja kraljevā.

Vladati (kraljevati) i time prenositi milosne Božje darove, sada se odnosi na jedinstven način na Mariju. Sam Isus prenio je na nju gospodstvo. U Marijino dostojanstvo kao Kraljice spada prije svega njezina moć pomoći i kod svoga sina za nas se zauzimati. Tako ona sada kao dobrotiva Majka gleda s neba na nas ljude. Donosi naše brige i nevolje svome sinu da bi on uslišao prošnje.

U Mariji kao Kraljici prosijava Božja svemoć, Božja slava i čast.

Ona je postavljena u ovaj položaj jer želi biti samo sluškinja i jer je na savršen način kao službenica: *Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi (Lk 1,38)*. Jer ne želi ništa drugo nego služiti, od Boga je uzdignuta za su-vladaricu sa svojim sinom Isusom. Najponiznijoj i najčišćoj od svih ljudi u nebu je dana prednost nad svim stvorenjima. Sam Bog time potvrđuje: Ono što je živjela Marija, od trajne je vrijednosti. To je normativ za sve ljude.

Poticaji za razmišljanje

Tekst iz Otkrivenja 12 pokazuje da smo postavljeni u borbu. Pridobiva nas Duh Sveti, ali i zao duh. Duh, koji inspirira za klanjanje Bogu, za istinoljubivost, za čistoću i za nesebičnu ljubav u borbi je s duhom oholosti, sebičnosti, laži ... Ovo se razračunavanje događa u čovjekovoj najnutarnijoj nutrini. Mi u svakoj situaciji odlučujemo koji glas ćemo slijediti! Možemo živjeti mlako, komotno i usmjereni na same sebe, tražiti uvijek vlastitu prednost ili odlučiti predano, s puno ljubavi i povjerenja biti tu za ljude i za Boga.

Marija nas u svim poteškoćama i napastima hrabri da se potpuno držimo Isusa i njemu ostanemo vjerni. Za to nas podupire s neba svojim zagovorom.

Gdje kod sebe (kod drugih) doživljam ovu borbu? Mogu zamoliti Kraljicu neba da u ovoj borbi stane uza me (uz nas).

Bog hoće za nas ljude slobodu, mir, radost i život u punini. On hoće da mi preuzmемо odgovornost za naš život, štoviše i za svijet. Jedna od natuknica za slobodu je „emancipacija“. Emancipaciju se često shvaća kao oslobađanje od skrbništva muškarca nad ženom. Ali najdublji okovi neslobode jednoga čovjeka (a time i jedne žene) ne sastoje se u izvanjskoj i svjetovnoj ovisnosti ili podvrgavanju, nego u nutarnjoj neslobodi, u vezivanju uz moć grijeha.

Marija je u ovome pogledu najemancipiranija žena. Jer grijeh nad njom nikada nije imao moć. Jer prava emancipacija ne znači osloboditi se Božjeg skrbništva, naprotiv! Čovjek postaje istinski slobodan, ako živi u skladu s Božjom voljom i tako u miru s Bogom. Radost s Bogom je temelj svakoga mira ljudi u vlastitome srcu i međusobno. Marija je ovo živjela savršeno. Njoj je Isus povjerio posebnu moć zagovora za mir. Zato ju častimo (štujemo) kao Kraljicu mira.

Kad su se 1917 na najnižoj točki Prvoga svjetskog rata narodi međusobno klali, papa Benedikt XV. Uveo je u Lauretanske litanije zaziv „(Marijo) Kraljice mira, moli za nas“. Ovaj naslov svjedoči i Marija koja se od 24. lipnja 1981. ukazuje u Međugorju. Već tri dana nakon prvog ukazanja naglasila je Marija da je mir njezina prva poruka: „Mir

mora vladati između Boga i ljudi i među ljudima.“ U poruci od 6. kolovoza 1981. Marija u Međugorju govori: „Ja sam Kraljica mira i pomirenja.“

Ali nije Marija izvor mira. Mir dolazi od Isusa Krista, koji je za nas na križu umro. *On je mir naš (Ef 2,14)*. Tako ona u svojim porukama poziva na obraćenje k Bogu da bi rastao mir u nama, među nama i na čitavome svijetu. U zbornoj molitvi spomendana „Marije Kraljice“ (22. kolovoza) Crkva moli: ... *Bože, ti si Mariju, Majku svoga Sina, nama dao za Majku i Kraljicu. Udijeli nam po njezinu zagovoru postići slavu tvoje djece u nebeskom kraljevstvu.*

Koju nakanu želim s punim povjerenjem povjeriti Mariji, Kraljici mira.

Molitva

Isuse, s velikom radošću i prisnom ljubavi okrunio si svoju Majku Mariju u nebu. Uzdigao si ju za Kraljicu zemlje i neba a time i za Kraljicu anđela i svetih. Tako si joj darovao ne samo posebno dostojanstvo, nego i posebno poslanje i milost za nas. Neizmjerno si proširio njezinu mjerodavnost, njezinu moć zagovora i zaštite koju u tvome duhu smije živjeti za naše spasenje.

Hvala, Isuse, za ovaj čudesan dar. Pokaži i meni gdje i kako mi preko nje želiš pomoći, za tvoju i njezinu čast i za moje i naše spasenje. Amen.

Možemo moliti za nas, za bližnje, za Crkvu ... da se našoj kraljici, njezinu položaju koje je Bog dao jednom čovjeku, radujemo i da zahvalno primimo sve milosti i pomoć koju Isus po njoj želi dati nama.

Prošnje

Isuse, daj nam radosno i s pouzdanje zazivati Mariju kraljicu neba i njezin zagovor u našim nakanama i potrebama.

Marijo, Kraljice anđela. Štiti nas od zlih anđela i drži nad nama svoju ljubeću i dobrotivu majčinsku ruku.

Marijo, Kraljice mira, moli za obraćenje ljudi tvome Sinu Isusu da bi se dogodio mir i pomirenje.

Marijo, Isusova Majko, molimo te za utjehu i smilovanje za svu djecu, koji ne poznaju svoju tjelesnu majku i odrastaju bez ljubavi i zaštićenosti.

Marijo, Majko beznadnih i bezdomnih, izmoli im zaštitu, utjehu i prihvaćanje.

Marijo, zaštititi svojom majčinskom ljubavlju sve koji su ugroženi opasnostima našega vremena i izloženi zlu.

Marijo, Majko milosrđa, moli za milosrđe umirućima koji više nemaju vremena pomiriti se i za pokojne na koje više nitko ne misli.

Isuse, ti si Mariju okrunio za Kraljicu neba. Daruj našoj braći i sestrama koji su otišli s ovoga svijeta vječnu radost u tvome kraljevstvu s Marijom i svetima.

Otajstva utjehe

1.

Isus koji vlada kao Kralj

Tekst Pisma: Iv 18,33-37; Otk 1,5-6

Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga: „Ti li si židovski kralj?“ Isus odgovori: „Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?“ Pilat odvrati: „Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?“ Odgovori Isus: „Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde.“ Nato mu reče Pilat: „Ti si dakle kralj?“ Isus odgovori: „Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas“ (Iv 18,33-37).

Isus Krista, Svjedok vjerni, Prvorođenac od mrtvih, Vladar nad kraljevima zemaljskim. Njemu koji nas ljubi, koji nas krvlju svojom otkupi od naših grijeha te nas učini kraljevstvom, svećenicima Bogu i Ocu svojemu: Njemu slava i vlast u vijeke vjekova! Amen! (Otk 1,5-6).

Dopunski tekstovi: Lk 23,35b-43; Mt 25,31-46; Kol 1,12-20; Otk 15,3-4.

Razmatranje

Kod riječi kralj mislimo na vlast (moć) i ugled, na ljepotu i raskoš, na bogatstvo i čast. Mislimo na autoritet i na snagu uspjeha. Ali u Evanđelju ne čitamo ništa od toga! Napetost da Isus svoju moć (izuzev nekoliko trenutaka) u ovome svijetu skriva, provlači se čitavim njegovim životom.

Kad ga ljudi nakon umnoženja kruha hoće zakraljiti, da sruši rimsku vlast i tako uspostavi jedno novo političko kraljevstvo, povlači se. Kad na Cvjetnicu svečano ulazi u Jeruzalem, ne jaše na ponosnu konju, nego na magarcu. Na Posljednjoj večeri obavlja najniži posao roba. Prigiba se i pere apostolima noge.

I sada stoji pred Pilatom, svezan, iznakažen, izrugani i ismijani kralj u crvenoj kabanici s trnovom krunom na glavi. Njegovi neprijatelji hoće postići njegovu osudu i smrt na križu. Stoga predstavljaju pred Pilatom Isusa kao navodnoga kralj Židovskog, koji teži za političkom vlasti i moći. Stoga ga Pilat i pita: *Ti li si židovski kralj?*

Isus u odgovoru jasno postavlja da nema nikakvih političkih ambicija i da se njegovo kraljevstvo ne sastoji u svjetovnoj vlasti i moći, nego je ono ljubav koja služi: *Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta ...* Pilat se čudi i pita: *Ti si dakle kralj?* Isus potvrđuje: *Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas (usp. Iv 18,36-37).*

Isus govori o jednom kraljevstvu koje se ne odnosi na zemaljsko vladanje, nego na istinu. On je došao da posvjedoči Božju istinu koja je ljubav (*usp. 1 Iv 4,8.16*). Pilat ne razumije: Može li postojati vlast koja se ne postiže ljudskim sredstvima moći? Ali tko je otvoren za ljubav i istinu, *sluša* Isusov *glas* i ulazi u kraljevstvo Božje.

Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta ... Pa ipak je ono univerzalno (sveopće). On je sada Kralj kraljevā i Gospodar gospodarā, Svevladar, Gospodar nad živima i mrtvima (*usp. Rim 14,9; Otk 19,16*). On je uzvišeni Gospodin. I vlasti tame (demoni) podložni su njegovu gospodstvu.

Autor Knjige Otkrivenja tumači da nas Isus Krist *učini kraljevstvom, svećenicima Bogu i Ocu svojemu*. Svojom žrtvom na križu Isus nam je otvorio put do novog odnosa s Bogom: U njemu smo postali pravi Božji sinovi i kćeri. Primili smo udio na njegovu kraljevstvu. Biti Isusov učenik ne znači dati se fascinirati svjetovnom moći, nego u svijet unositi svjetlo istine i ljubavi Božje.

Poticaji za razmišljanje

Isus je s neba sišao k nama da nam navijesti istinu: *Ja sam se zato rodio i došao na svijet da posvjedočim za istinu*. Istina da je Bog naš Stvoritelj i Otac, da nas ljubi, da je svet, da mu pripada svako klanjanje, da ga trebamo slušati ... Isus je došao da nam pokaže za što živimo, što je ispravno što krivo i što nas očekuje u smrti. On govori: *JA sam put, istina i život; nitko ne dolazi k Ocu osim po meni (Iv 1,6)*.

Daljnji vidici Isusova kraljevstva su:

1. Isus – Kralj ljubavi: Velikani povijesti daju da ljudi za njih umiru. Isus pak umire iz ljubavi za ljude. To je njegova veličina. Njegovo se kraljevstvo sastoji u moći ljubavi. Moć njegove ljubavi uzima na sebe nemoć i patnju na križu, jer samo ljubav može spasiti.

Na početku jednog tečaja o vjeri pripovijedala mi je jedna majka o svojoj obiteljskim i bračnim problemima, kako njezin muž, koji je bridast (ćoškast), svojeglav, agresivan i bezobziran tip, nju kao ženu uvijek iznova jako vrijeđa. U razgovoru nismo pronašli jedan dobar put do rješenja. Žena je nastavila seminar o vjeri, nakon tečaja došla k meni i kazala: „Sjećaš li se još našeg tadašnjeg razgovora? Nakon razgovora još jednom sam razmislila i shvatila: Ja moram početi od sebe. Zato sam odlučila napustiti pokušaj da promijenim svoga muža i započnem od sebe. Pokušala sam jednostavno s jednim novim ponašanjem u obitelji. Pokušala sam više ne kritizirati, nikoga ne htjeti mijenjati, nego sama posvuda unositi više ljubavi.

Prvi koji su na to reagirali, bila su djeca. Oni su na neki način to primijetili i bez da o tome razgovaraju, na to reagirali. I sami su preuzeli nešto od moga ponašanja. Tako je u našoj obitelji raslo jedno

drugo ozračje i sada to polagano osjeća i moj muž. Osjeća se nelagodno. Primjećuje da njegovo ponašanje u ovom novo ozračju više pravo ne pristaje. Zato se nadam da će se urazumiti i da će se stvari i kod njega promijeniti na bolje.

Gdje me hoće Isus, Kralj ljubavi ohrabriti da započnem od sebe?

2. Isus – Kralj koji izgrađuje: Isus je Kralj koji izgrađuje druge. To se pokazuje i u tome da nas ljude ne smatra malenima, nego nas u svome kraljevstvu čini kraljevima i svećenicima (*usp. Otk 1,6; 5,10*). Ovo vidi i Ivan koji smije baciti jedan pogled u nebo: *Uokolo prijestolja dvadeset i četiri prijestolja, a na prijestolja sjedoše dvadeset i četiri starješine, obučene u bijele haljine, sa zlatnim vijencima na glavi (Otk 4,4)*. Dvadeset i četiri starješine – to je čitav Božji narod: Dvanaest starješina za dvanaest izraelskih plemena Staroga zavjeta, dvanaest starješina za dvanaest apostola Novoga zavjeta. Čitav Božji narod sjedi na prijestoljima i nosi zlatne vijence (krune) na svojoj glavi. Dok u svijetu moćnici iz straha svoje protivnike ponižavaju i omalovažavaju i uklanjaju iz svijeta, imamo Boga koji toliko apsolutno siguran u svoju moć da i druge čini kraljevima. Isus se raduje kad druge časti i čini velikima. On nam dariva vrijednost, ugled i dostojanstvo. On nas je krštenjem učinio svećenicima za Boga da bismo Boga štovali i ljude k njemu dovodili. Isto tako smo postali kraljevi, da bismo druge poštovali i kraljevski bili tu za njih.

Prihvaćam li zahvalno ovu čast i dostojanstvo? Koga (danas) želim počastiti i staviti mu krunu na glavu?

3. Isus – pouzdati se u Kralja koji vlada: Isus je kao Kralj posljednji od svih odlučujućih autoriteta: „Krist Kralj vlada, Krist pobjeđuje, Krist Kralj vječno kraljuje.“ Njegova vlast vladanja našim je zemaljskim očima još skrivena. Ali je ipak očita u nevidljivome svijetu: Tu Isus kraljuje i vlada velikim autoritetom. Otuda hoće on djelovati u ovaj svijet i uspostaviti svoje kraljevstvo pravde, ljubavi i mira.

Bog hoće! Ali ljubav pretpostavlja slobodu. Ovu slobodu daje Bog čovjeku kao najdragocjenije dobro koje oj u svemu potpuno

respektira. U ovoj slobodi on sebe čini ovisnim o čovjeku i ograničuje samoga sebe u svojoj svemoći. Stoga nas Isus uči moliti: *Dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji (usp. Mt 6,10)*. Bog želi da stanja neba siđu na zemlju i da mi iskusimo njegovo spasonosno gospodovanje. Ovo se događa gdje mu vjerujemo, u njega se uzdamo i njegovoj se volji otvorimo.

Stoga pitanje: Vjerujem li njegovoj ljubavi i hoću li da on u mome životu vlada?

Moje odlučno Da dariva sigurnost: Neka se sa mnom i s nama postupa prljavo i podmuklo, neka i sami zatajimo i sagriješimo. Neka iskusimo i najgoru nepravdu. NA kraju će za sve koji se otvore Isusu Kristu biti dobro, jer Krist vlada kao Kralj u vjekove.

Vjerujem li ovo? Jesam li uvjeren u ovu sigurnost? Tada mogu ovu vjeru sada (glasno) izreći kao priznanje pobjede.

Molitva

Isuse, ti vladaš suvereno kao Kralj čitavoga svemira. Tvoja želja posvuda darovati blagoslov, mir i spasenje. Ali ti kao Kralj ljubavi ne dolaziš sa pritiskom, moći i prisilom. Ti ostavljaš nas ljude potpuno slobodnima i činiš svoje djelovanje ovisnim o našem pristanku. Samo s našim Da djeluješ svoje spasenje u nama i preko nas u svijetu.

Isuse, molim te: vladaj nad nama i nada mnom, vladaj u nama i u meni, vladaj preko nas i preko mene, proslavi se po nama i po meni, spasi sve ljude i blagoslovi sve. Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da se Isus kao Kralj proslavi, da u nama smije uspostaviti svoje prijestolje i tako može u nama i preko nas djelovati za naše spasenje, na blagoslov svima i na hvalu njegove slave.

Prošnje

Isuse, ti si Kralj i Gospodar svega stvorenja: Usmjeri naša srca na svoje gospodstvo i daj nam tako u svim olujama i patnjama, u tebi naći utjehu i nadu.

Ispuni nas Svetim Duhom, da bismo tvoju ljepotu i slavu prepoznali i tebi kao našem Kralju radosno služili.

Isuse, ti si Kralj istine: Pokaži nam gdje nam prijeti opasnost laži. Učvrsti nas u istini, i ondje gdje nam je ona neugodna.

Jačaj sve koji su u javnosti i na privatnome području osramoćeni i ismijavani, jer se zalažu za pravednost, za istinu i za dostojanstvo svakog čovjeka.

Utješi sve ranjene i dostojanstva lišene ljude i daj im iskusiti koliko su vrijedni i dragocjeni.

Isuse, ti si Kralj ljubavi: Pomozi nam u svim situacijama pouzdati se u snagu ljubavi i ljubiti.

Pomozi nam tvoju ljubav u našim srcima držati gorućom i tebi i ljudima služiti u poniznosti.

Isuse, ti si Kralj koji izgrađuje druge: Pomozi mi poštivati druge i darovati im priznanje i cijenjenje.

Osposobi sve kojima u njihovim ljudskim odnosima nedostaje toplina i sigurnost, da ljubav i srdačnost daju i primaju.

Pošalji svoga Svetoga Duha na našu Zemlju i Europu i na čitav svijet da bi društvo nanovo prepoznalo i živjelo kršćanske vrijednosti.

2.

Isus, koji živi i djeluje u svojoj Crkvi

Tekst Pisma: Ef 4,11-13.15-16; 1 Kor 12,12-27; 1 Kor 3,16-17

On i 'dade' jedne za apostole, druge za proroke, jedne opet za evanđeliste, a druge za pastire i učitelje da opremi svete za djelo služenja, za izgrađivanje Tijela Kristova dok svi ne prispijemo do jedinstva vjere i spoznaje Sina Božjega, do čovjeka savršena, do mjere uzrasta punine Kristove ... Nego, istinujući u ljubavi da poradimo te sve uzraste u Njega, koji je Glava, Krist, od kojega sve Tijelo, usklađeno i povezano svakovrsnim zglobom zbrinjavanja po djelotvornosti primjerenoj svakomu pojedinom dijelu, promiče svoj rast na saziđivanje u ljubavi (Ef 4,11-13.15-16).

Doista, kao što je tijelo jedno te ima mnogo udova, a svi udovi tijela iako mnogi, jedno su tijelo – tako i Krist. Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni. I svi smo jednim Duhom napojeni. Ta ni tijelo nije jedan ud, nego mnogi. Rekne li noga: 'Nisam ruka, nisam od tijela', zar zbog toga nije od tijela? I rekne li uho: 'Nisam oko, nisam od tijela', zar zbog toga nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje bi bio sluh? Kad bi sve bilo sluh, gdje bi bio njuh? A ovako, Bog je rasporedio udove, svaki od njih u tijelu, kako je htio. Kad bi svi bili jedan ud, gdje bio bilo tijelo? A ovako, mnogi udovi – jedno tijelo! Ne može oko reći ruci: 'Ne trebam

te', ili pak glava nogama: 'Ne trebam vas.' Naprotiv, mnogo su potrebniji udovi tijela koji izgledaju slabiji. A udove koje smatramo nečasnijima, okružujemo većom čašću. I s nepristojnima se pristojnije postupa, a pristojni toga ne trebaju. Nego, Bog je tako sastavio tijelo da je posljednjem udu dao izobilniju čast da ne bude razdora u tijelu, nego da se udovi jednako brinu jedni za druge. I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi. A vi ste tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi (1 Kor 12,12-27).

Ne znate li? Hram ste Božji i Duh Božji prebiva u vama. Ako tko upropašćuje hram Božji, upropastit će njega Bog. Jer hram je Božji svet, a to ste vi (1 Kor 3,16-17).

Dopunski tekstovi: Iv 15,1-8; Ef 2,19-22; Heb 13,8

Razmatranje

Kad jednoga čovjeka susretnemo, vidimo najprije njegovu vanjštinu. Tek malo-pomalo upoznajemo nutrinu. I kod Crkve vidimo najprije ono izvanjsko: zgradu crkve (Božju kuću), instituciju, organizaciju. Ovo se daje usporediti s ljudskim kosturom. On je nuždan i daje oslonac. Ali nitko se ne može zaljubiti u kostur i u jednom osobnom odnosu s njime živjeti.

Oko kostura se oblikuju mišići, žile, udovi i koža, vidljivo tijelo. To su kod Crkve vjernici. Oni sačinjavaju udove Isusova Tijela. Kod ovih udova postoje zdravi i bolesni, čisti i prljavi, simpatični i nesimpatični. Jedno lijepo tijelo je privlačno, ali odlučujuće za odnos jest osoba (u tijelu). Bit, osoba sačinjava ono odlučujuće jednoga čovjeka. Osoba koji u Crkvi živi i svojom ju prisutnošću ispunja jest Isus Krist, uzdignuti Gospodin u Duhu Svetom.

Crkva je Gospodin, Isus Krist koji u odijelu ljudi i institucije živi i djeluje dalje. To pokazuje i pjesma: *(Od sva se četiri vjetra Crkva sabire sveta. Krist joj je Glava, Duh Sveti snaga, Marija Mati a nebo dom) ...Duh Gospodnji ispunja svemir, moćno i neukrotivo; kamo god dođe njegov žar, tu oživi Božje kraljevstvo. Tu Krist korača kroz vrijeme u hodočasničkome ruhu svoje Crkve. U hodočasničkome ruhu Crkve*

korača Isus danas kroz vrijeme i djeluje u njoj i preko nje. U Novome zavjetu opisuju različite slike otajstvo Crkve:

Crkva kao Božji narod: Bog je između mnogih naroda izabrao jedan narod, koji ima posebnu zadaću za sve narode. U Starome zavjetu ovo je bio narod Izrael, u Novome zavjetu to je Crkva.

Crkva kao hram Duha Svetoga: Za Židove je Hram bio znak Božje prisutnosti. U Novome zavjetu hram Božji više nije u prvome radu zgrada, nego živa zajednica, u kojoj je prisutan (nazočan) Bog: *U njemu (Isusu Kristu) ste i vi ugrađeni u prebivalište Božje u Duhu (Ef 2,22).*

Crkva kao Tijelo Kristovo: Kristovo se Tijelo sastoji od ljudi, koji se predaju Isusu i svoj život otvaraju Duhu Svetom: *Vi ste Tijelo Kristovo i pojedinačno udovi (usp. 1 Kor 12,27).* U ovoj zajednici je Isus Krist Glava (*usp. Kol 1,18*), a svi mi udovi. Krštenjem smo integrirani u ovo Kristovo Tijelo: *Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni ... I svi smo jednim Duhom napojeni (1 Kor 12,13).* Napojeni njegovim Duhom u nama sada pulsira novi život. I kao što trs daje da u njegove loze teče sok, bez kojega bi se loze osušile i umrle, tako Isus Krist hrani svoje udove (*usp. Iv 15,5*). Kao udovi njegova Tijela mi živimo od Glave, od Isusa Krista.

Isus, Glava svoga Tijela poistovjećuje se s udovima svoga Tijela. Ovo je iskusio Savao (Pavao) kad je kršćansku Crkvu okrutnim sredstvima pokušao tlačiti. Na putu u Damask čuje on Isusov glas: *Savle, Savle, zašto me progoniš? (Dj 9,4b).* Mene – Savao pak nije progono Isusa, nego njegove pristaše. Mene – time daje Isus razumjeti da je on neodvojivo jedno s udovima svoga Tijela. Što njih pogađa, pogađa njega, Isusa osobno.

Crkva kao Božja obitelj: Božja obitelj upućuje na uzajamnu povezanost i ozračje u Crkvi. Ova obitelj je sveobuhvatna: Tradicionalna katolička teologija naziva vjernike, koji su još ovdje na zemlji, *putujuća Crkva*. To smo mi! Mi živimo usred razračunavanja, borbi i trpljenja ovoga svijeta. Jedni druge ohrabrujemo i podupiremo. *Vojujemo* jedni za druge.

Svi otkupljeni u nebu, takozvani sveti, nazivaju se *slavna (pobjednička) Crkva*. To je najveći dio Crkve. Kad častimo svete, mi se dičimo Božjom veličinom i njegovim djelovanjem u i po ovim svetima. Oni nam mogu pomoći svojim zagovorom. Sveti u stanju čišćenja (oni u čistilištu) nazivaju se *trpećom Crkvom*. Takozvane siromašne duše ne mogu same sebi pomoći. Ali budući da pripadaju Kristovu Tijelu i tako zajednici svetih, mi možemo njima pomoći svojom molitvom.

Kao Božja obitelj možemo kao braća i sestre jedni druge obdariti, jedni se za druge zauzeti i jedni od drugih primati. Zato vrijedi ono što piše Pavao: *I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi (1 Kor 12,26)*.

Crkva kao Kristova zaručnica: Biti zaručen upućuje na intimni odnos ljubavi između Isusa Krista i njegove zaručnice, Crkve: *[Kao što se mladić ženi djevicom, tvoj će se graditelj tobom oženiti], i kao što se ženik raduje nevjesti, tvoj će se Bog tebi radovati (Iz 62,5)*. Najnutarniji život Crkve jest uzajamna i poželjna ljubav koja će se ispuniti na svadbenoj gozbi Jaganjčevoj (*usp. Otk 19,7*).

Poticaji za razmišljanje

Možemo gledati na izvanjsku haljinu Crkve ili svoj pogled usmjeriti na osobu u haljini, na Isusa Krista. Tada ćemo otkriti da Isus u Crkvi živi i djeluje, jer *Isus Krist isti je jučer i danas i uvijek (Heb 13,8)*. Kao što je tada u Palestini djelovao u svome zemaljskom tijelu, tako danas djeluje u tijelu svoje Crkve. Isus Krist djeluje u sakramentima, u liturgiji, u svojoj riječi (Biblija), u zajednici vjernika, u svojim poslanicima (posvećenima, zaređenima), u karizmama i u svetima. Da bismo to prepoznali, potreban je jedan predujam vjere. Jer vjera otvara, nevjera zatvara.

Ako netko vjeruje da ga Bog ljubi, tada će vidjeti mnoge male znakove, koji potvrđuju ovu Božju ljubav. Ako netko vjeruje da Isus djeluje u svojoj riječi, u sakramentima, u njegovim poslanicima, u zajednici vjernika ... tada će u malim ili većim događajima primiti potvrdu za to. Ali vrijedi i obratno: ako netko ne vjeruje u Isusovu

prisutnost i djelovanje, neće primijetiti znakove njegove prisutnosti i njegova djelovanja ili će ih drukčije tumačiti.

Gledam li na izvanjsku haljinu Crkve ili na Krista u njoj?

Krist u sakramentima: Drugi vatikanski koncil govori: „Prisutan je u svojom snagom u sakramentima, tako da kad netko krsti, sam Krist krsti.“ (VD br. 7). U sakramentima djeluje Isus svojom vlašću, neovisno o dostojanstvu djelitelja. Ali ako nemam vjere u Isusa i njegovo djelovanje, sakramenti ne mogu donositi rod. Čak i najdragocjenije i najsavršenije sjeme zasijano na asfaltu, ne može rasti, razvijati se i donositi rod. Pritom nije krivo sjeme, nego tlo, na koje se sjeme sije.

Vjerujem li u sigurno Isusovo djelovanje u sakramentima? Po čemu se to pokazuje?

Krist u svojoj riječi (u Bibliji): Pavao zahvaljuje zajednici u Solunu, što je od njega primila riječ poruke Božje, ali ne kao riječ ljudsku, nego, kakva uistinu jest, riječ Božju koja djeluje u vama, vjernicima (usp. 1 Sol 2,13). To postaje moguće ako se preko svega ljudski naviještenoga usredotočim na ono što mi Isus u srcu svojim Duhom želi reći. S istim očekivanjem mogu čitati Bibliju: Što mi ti, Isuse, želiš reći? Pritom uvijek vrijedi usredotočiti se na ono što razumijem i to živim.

Tražim li susret s Kristom u njegovoj riječi?

Krist u liturgiji: U liturgiji se ne radi u prvome redu o lijepome bogoslužju, nego o susretu s Uskrsnulim. Oblikovati liturgiju znači pomagati da Isus Krist može u snazi činiti i djelovati! Tada propovijed, oblikovanje liturgije i pjesme neće biti ono najvažnije, jer u svakome, pa i najjednostavnijem euharistijskom slavlju prisutan je i djeluje Isus.

Usredotočujem li se u liturgiji na susret s Isusom?

Krist u Božjem narodu: Gdje su dvojica ili trojica okupljena u moje ime, tu sam ja među njima (Mt 18,20). Gdje se u jednoj maloj zajednici oko njega okupljamo, tu je prisutan On, Uskrsnuli. On se raduje ako ga i u svojim bližnjima pozdravljamo.

Krist u svojim poslanicima (posvećenima, zaređenima): Isus je na poseban način prisutan u osobama koje je on izabrao za jedno posebno služenje njegovu narodu i naredio: *Tko vas sluša, mene sluša, tko vas prezire, mene prezire. A tko prezire mene, prezire onoga koji je mene poslao (Lk 10,16)*. Često se u liturgiji ovaj nalog vidljivo izražava. Tako primjerice svećeničko odijelo kod svete mise ukazuje na to da svećenik djeluje *in persona Christi* (to znači: u Kristovoj osobi). Tako primjerice naklon pred papom ne ide čovjeku koji vrši ovu službu, nego Isusu Kristu u njemu. Isto tako kad se na svečanome bogoslužju okadi tamjanom Božja riječ, svećenik, narod ... Time se iskazuje čast u njima nazočnome Isusu Krist.

Krist u karizmama i svetima: U Crkvi nema superstara (zvijezda), nego samo Jedan: Isus Krist koji, u snazi sa svojim Duhom, djeluje danas u prepoznavanju, riječi, djelu koje pomaže i ozdravlja, u i preko ljudi. On je izabrao ove ljude i dao im odgovarajuće karizme. Sveti nisu nikakve izvanredne osobnosti, čijim se ljudskim sposobnostima treba diviti. I oni su slabi ljudi, koji su se potpuno otvorili Božjoj milosti i pokazuju što Isus Krist može u njima (i zajedno s njima) izdjelovati. Kroz njih zrači njegova radost i ljubav.

Krist u siromasima: U ljudima koji trpe, koji su u nevolji susrećemo i dodirujemo samoga Isusa (*usp, Mt 25,31-46*). Majka Terezija iz Kalkute formulirala je to ovako: „Krista gledamo u dvostrukome liku. Gledamo ga na oltaru kao hostiju i gledamo ga u četvrtima bijede u slomljenim tijelima odbačenih. Nalazim crvima izgriženo tijelo. I znam, dodirnem li ga, ja dodirujem Kristovo Tijelo.“

Kod Božjeg naroda, kod poslanika, kod karizmi, u svetima i siromasima smijem naučiti gledati i častiti Krista.

Molitva

Isuse, ti živiš i djeluješ u svojoj Crkvi. Prisutan si i djeluješ u sakramentima, u liturgiji, u Božjoj riječi (Bibliji), u zajednici vjernika, u

svojim poslanicima, u karizmama i u svetima. Uvijek si ti taj koji nam dariva spasenje i milost. Ti si taj, koji nas hrani, koji nam oprašta, koji nas ozdravlja i spasava, koji nas podiže i jača, koji nas nadahnjuje, koji nas napunja Duhom, koji preko nas djeluje ...

Isuse, daruj mi živu vjeru u tvoj toliko različit život i djelovanje u Crkvi. Daruj mi ljubav i strahopoštovanje prema tebi, čak i kad me susrećeš u „uprljanoj haljini“. Hvala za sve blagoslove koje si mi po Crkvi i njezinih članova darovao i još ćeš darovati. Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da gledamo u tebe u hodočasničkoj haljini Crkve, da ti vjerujemo i s tobom djelujemo na spasenje ljudi u svijetu.

Prošnje

Isuse, ti živiš i djeluješ u svojoj Crkvi: Daj nam tražiti susret s tobom i biti ispunjen tvojom ljubavlju.

Daruj nam radost i zahvalnost zbog tvoje prisutnosti i tvoga različitog djelovanja u Crkvi.

Otvori srca svih vjernika da bi prepoznali snagu, blagoslov i ljubav koju im darivaš u sakramentima, u svojoj riječi i u svim tvojim darovima.

Blagoslovi papu, biskupe, svećenike i sve u dušobrižništvu, da tvoju riječ radosno i s ljubavlju u svoj jasnoći i istini navješćuju i budu uz one koji trpe.

Daruj nam mudrost i ljubav u ophođenju s pogreškama i grijehom u Crkvi. Sačuvaj nas od neljubazne kritike i svake vrste mrmljanja.

Duše Sveti, pokreni i osposobi laike da svjetlo Evanđelja svjedoče na svim područjima društva, u odgoju, politici, medijima, gospodarstvu, istraživanju i kulturi.

Za obitelji: da ih Duh Sveti zaštiti i uvijek nanovo pošalje svoju ljubav, da bi u njihovoj sigurnosti (zaštićenosti) djeca odrastaju do uspravna i vesela kršćanina.

Daruj nam u svim situacijama pogled na tebe i daj nam tražiti vodstvo Duha Svetoga i vjerno ga slijediti.

3.

Isus, koji će ponovno doći u slavi

Tekst Pisma: Lk 21,25-28.34-36; Otk 1,7-8; Iv 14,1-3; Otk 22,20

I bit će znaci na suncu, mjesecu i zvijezdama, a na zemlji bezizlazna tjeskoba naroda zbog huke mora i valovlja. Izdisat će ljudi od straha i iščekivanja onoga što prijete svijetu. Doista, sile će se nebeske poljuljati. Tada će ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku s velikom moći i slavom. Kad se sve to stane zbivati, uspravite se i podignite glave jer se približuje vaše otkupljenje. ... Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan jer će kao zamka nadoći na sve žitelje po svoj zemlji. Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tomu što se ima zbiti i stati pred Sina Čovječjega (Lk 21,25-28.34-36).

Gle, dolazi s oblacima i gledat će ga svako oko, svi koji su ga proboli, i naricat će nad njim sva plemena zemaljska. Da! Amen. Ja sam Alfa i Omega, govori Gospodin Bog – Onaj koji jest i koji bijaše i koji dolazi, Svevladar (Otk 1,7-8).

Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U domu Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripremiti vam mjesto'? Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. (Iv 14,1-3).

Svjedok za sve ovo govori: 'Da, dolazim ubrzo!' Amen! Dođi, Gospodine Isuse! (Otk 22,20).

Dopunski tekstovi: Mk 13,24-37; Mt 24,3-42aljnji te

Razmatranje

Ponovni Kristov dolazak događaj je vjere, koji još predstoji. Ponovni Kristov dolazak. Zvani i Dan Gospodnji, Parusija ili drugi Kristov dolazak, opisuje Biblija u mnogim slikama koje su uzete iz tadašnjeg predodžbenog svijeta. One ukazuju na silnu izvanjsku i nutarnju potresenost: *I bit će znaci na suncu, mjesecu i zvijezdama, a na zemlji bezizlazna tjeskoba naroda zbog huke mora i valovlja. Izdisat će ljudi od straha i iščekivanja onoga što prijeti svijetu. Doista, sile će se nebeske poljuljati (Lk 21,25-26).*

Zatim će se dogoditi nešto posve posebno: Ljudi će *ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku s velikom moći i slavom (Lk 21,27)*. Isus dolazi *s velikom moći slavom* kao sjajan Kralj i Vladar i svima će objaviti svoju u svijetu dosad nadaleko skrivenu moć.

Kada će Isus Krist doći u slavi? Isus govori: *A o onom danu i uri nitko ne zna, pa ni anđeli na nebu, ni Sin, nego samo Otac (Mk 13,32)*. Ali ima nekoliko naznaka u vezi s ovim vremenom: Kao neposredni predznak za svršetak svijeta navodi On, da će se Evanđelje navijestiti svim narodima, da će kršćane zadesiti jako velike tjeskobe, da će mnogi otpasti od vjere i da će ljubav ljudi ohladnjeti (usp. Mt 24,10-12). Njegov ponovni dolazak dogodit će se potpuno neočekivano kao *munja (Lk 17,24)*, kao *kradljivac u noći (Mt 24,43-44; usp. i 2 Pt 3,10; Lk 21,35)*, kao *zamka* koja iznenada zaskoči.

Neki ljudi će ponovni dolazak Isusa Krista u slavi iskusiti za njihova života. Za sve druge ponovni dolazak Isusa Krista dogodit će se u smrti. Tada će *sunce pomrčati, i mjesec više neće svijetliti (Mt 24,29; Mak 13,34)*. Ovo ukazuje na to da će vrijeme naznačavano do sada *suncem* i *mjesecom* u mijeni dana i noći, za njege ići svome kraju. Čovjek prelazi u vječnost, u bezvremenski Sada, koji sebi ne možemo zamisliti. Isus Krist će neizbježno stajati pred njim u svojoj sjajnoj slavi.

Tada će čovjek prepoznati i morati priznati Njegovu jedinstvenu moć i dostojanstvo.

Reakcije na to bit će različite: *Evo, on dolazi na oblacima i svako oko će ga vidjeti*. Svi će vidjeti Isusa Kralja slave! ZA vjernike će to biti velika radost! Odahnut će jer on sve čini dobro. Uspostavlja pravednost za sve. Ali postoji i jedna druga reakcija: ... *svi koji su ga proboli, i naricat će nad njim sva plemena zemaljska (Otk 1,7)*. Svi koji su ga odbacili, stali postrani, prezreli njegove zapovijedi i tako *proboli, naricat će zbog užasa koji će sada iskusiti*.

To pokazuje: Unatoč svoj nadi za ovaj svijet, povijest ovdje na zemlji *neće* završiti kao povijest uspjeha. Biblija govori posve otvoreno: Mi, zemaljski gledano, srljamo u katastrofu. Ali Bog ima sve u svojim rukama! I stoga se ne trebamo dati zbuniti, nego se u Boga pouzdati: *Kad se sve to stane zbivati, uspravite se i podignite glave, jer se približuje vaše otkupljenje (Lk 21,28)*. Mi kršćani vjerujemo: Ono najbolje tek dolazi, za svakoga pojedinca i za čitavo čovječanstvo. Isus je ono najbolje što se nama ljudima može dogoditi, zato se njegovu dolasku možemo radovati kao što se zaručnica raduje dolasku svoga zaručnika. *Uspravite se!*, znači „ne bojte se!“ Naše konačno spasenje nije u ovome, nego u dolazećem svijetu.

Isus uvijek iznova poziva na budnost: *Pazite na se! ... Stoga, budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tome što se ima zbiti i stari pred Sina čovječjega! (Lk 21,34a.36)*. Biti budan znači živjeti zagledan u njegov dolazak i u svako vrijeme biti za njega pripravan.

Poticaji za razmišljanje

Vjernici Prve crkve doživjeli su puno patnje, progone i nevolje. Stoga su gorućim srcem čeznuli za ponovnim Kristovim dolaskom u slavi. Jer tek kad Isus dođe u slavi, trpljenje na zemlji zauvijek će nestati. Zato su zazivali: Maranatha – Dođi, Gospodine Isuse i okončaj patnju ovdje na zemlji. Dođi i uzmi nas k sebi u Božji Očev dom! – *Dođi, Gospodine Isuse! (usp. Otk 22,20)*.

Tri puta se u euharistijskome slavlju ukazuje na ponovni Kristov dolazak: U Apostolskom Vjeronanju molimo: I uzašao na nebo ... I opet će doći suditi žive i mrtve ... Neposredno poslije pretvorbe u sredini euharistijskog slavlja ispovijedamo veliku tajnu vjere: *Tvoj smrt, Gospodine, naviještamo. Tvoje uskrsnuće slavimo. Tvoj slavni dolazak iščekujemo.*

Nakon Očenaša moli svećenik embolizam: *Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, daj milostivo mir u naše dane, da s pomoću tvoga milosrđa budemo svagda i slobodni od grijeha i sigurni od svijui nereda: čekajući blaženu nadu i dolazak Spasitelja našega Isusa Krista. Iza toga slijedi zaključni usklik zajednice: *Jer tvoje je kraljevstvo i slava i moć u vjekove. Amen.**

Svi smo puni pouzdanja jer dolazi Isus da sve učini dobro, sve ozdravi i sve dovrši. On će ispuniti sve naše najdublje čežnje.

Vjerujem li to? Mogu li (ili želim li) se od srca (moći) tomu radovati?

U svome oproštajnom govoru govori Isus: *Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga, i u mene vjerujte! U kući Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripremiti vam mjesto?' Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi, da i vi budete gdje sam ja" (Iv 14,1-3). Uzet ću vas k sebi. Isus ne želi biti bez nas, svojih prijatelja, svoje braće i sestara. Kako je to lijepo i čudesno!*

Isus govori o dva stava koje ljudi na njegov dolazak u slavi mogu imati: *Izdisat će ljudi od straha i iščekivanja onoga što prijeti svijetu (Lk 21,26). Kad mnogi ljudi izdišu od straha, vjernici se trebaju uspraviti, ne prvenstveno gledati na prijetnje, nego na Onoga koji usred ugroza dolazi k njima da dovrši otkupljenje.*

Mi znamo da nas još mogu zadesiti teška vremena. Svatko od nas doživjet će vlastitu smrt i već to može zadavati strah. Ali također znamo da će nam Jedan neprestano davati potrebnu snagu. Tako u prvome redu ne gledamo na *ono* što bi još moglo doći, nego na *Onoga*, koji u svemu tome dolazi k nama, da konačno i zauvijek sve

učini dobro. Mi iščekujemo našega Otkupitelja, Spasitelja i Kralja i radujemo mu se. Terezija Avilska govori: „Sada je on konačno tu, često i željno iščekivani trenutak, u kojemu ćemo se vidjeti, moj dragi Zaručnik!“

Mogu gledati na strahove, ugroze ... ili na Isusa koji dolazi da me otkupi i koji mi hoće uvijek dati potrebnu snagu. Dva različita stava. Presudno pitanje je: Na što gledam? Komu vjerujem? Kojim mislima se bavim i dajem im prostora u sebi?

Kako idem prema svojoj smrti? Sa strahom, nesigurnošću ... ili radosno, radoznalo ...? Isus nam govori: *Pazite! Bdižite! ... Bdižite, dakle! (Mk 13,33.35)*. To znači: Možemo propustiti ono najvažnije. Možemo se previše smjestiti u zemaljskome. Zato nas Isus opominje: *Bdižite, dakle!*

U vezi s time jedna kratka pripovijest, koja nam pokazuje stav budnosti: Na Comerskome jezeru nalazila se jedna velika vila. Nitko u njoj nije stanovao. Samo je vrtlar živo pokraj nje. Povremeno bi došao pokoji posjetitelj kojemu je on pokazao vilu. Jednom ga jedan posjetitelj pita: „Koliko dugo ste već tu?“ – „24 godine.“ „I koliko često su u to vrijeme bila gospoda ovdje?“ – „Četiri puta.“ „Kada je to bilo posljednji put?“ – „Prije četiri godine“, kaže vrtlar. „Ja sam gotovo uvijek sam. Vrlo rijetko se dogodi da dođe posjeta.“ „Ali vi držite vrt tako dobro u redu, izvrsno ga uzgajate, da vaša gospoda mogu sutra doći.“ Vrtlar se nasmije: „Danas, moj gospodine, danas!“

Mogu li reći ovo: Danas, moj Gospodine, danas smiješ doći? Ili osjećam da prije toga moram još puno toga u svome životu dovesti u red?

Molitva

Isuse, ti ćeš ponovno doći kao sjajan Kralj i svim ljudima objaviti svoju moć i slavu. Zato ne želimo ostati stajati u zemaljskome, kod onoga što u svijetu od tjeskoba i nevolja vidimo. Hoćemo usmjeriti pogled prema tebi i tvome dolasku. Tvoj dolazak u slavi velika je utjeha za sve koji su ti vjerni i iz ljubavi prema tebi ovdje na zemlji podnose patnje i nevolje.

Isuse, daruj nama i meni budnost, budući da smo u opasnosti previše se smjestiti u zemaljskome. Daruj mi čežnju za tobom. Okončaj strašne patnje na zemlji. Čekam na tebe i dozivam sa svojom braćom i sestrama: Maranatha – Dođi, Gospodine Isuse! Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da zagledani u ponovni Kristov dolazak u svim tjeskobama dobijemo snagu, ostati vjerni Isusu i Evanđelju i da u nama raste čežnja za njim.

Prošnje

Isuse, ti ćeš kao sjajni Kralj ponovno doći u slavi i moći (snazi). Pomozi nam tako živjeti da smo uvijek spremni za tvoj konačni dolazak.

Daj nam radosno iščekivati tvoj dolazak u slavi.

Sve ljude koji su iskusili nepravdu i koji su mučeni ojačaj sigurnošću da ćeš ti jedini darovati pravednost zauvijek.

Daj nam biti budni i našoj osobnoj smrti gledamo u oči i pravodobno uredimo zemaljske stvari.

Da da sve što je još nepomireno, što me opterećuje i što je još neobavljeno što je moguće prije dovesti u red.

Pošalji svoga Duha svim ljudima da se obrate k tebi i tvoj ponovni dolazak iščekuju s pouzdanjem i radosno.

Jačaj nas da bismo, ispunjeni tvojim Duhom i tvojom snagom, mogli izdržati veliku tjeskobu posljednjih vremena.

Ispuni svojim milosrđem sve, koji se angažiraju za siromašne i isključene. Pomozi im odvažno se založiti protiv ugnjetavanja.

Imaj smilovanja s djecom i mladima, koji moraju odrastati zbunjeni neznanstveno gender-ideologijom.

Sve majke i očeve, čija djeca, sinovi i kćeri čame u zatvorima, ojačaj vjerom da ćeš njihove molitve za njih u svoje vrijeme uslišati.

Jačaj odgovorne u politici, znanosti i društvu svojim Svetim Duhom, daj im znanje, mudrost i odvažnost odlučiti se za dobro svih ljudi.

4.

Isus, koji će doći suditi žive i mrtve

Tekst Pisma: Dj 10,42; Mt 25,31-35.37.40-41.44-46

On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: Ovo je onaj kojega Bog postavi sućem živih i mrtvih! (Dj 10,42).

Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime, sjest će na prijestolje slave svoje. I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedne od drugih razlučiti kao što pastir razlučuje ovce od jaraca. Postavit će ovce sebi zdesna, a jarce slijeva. Tada će kralj reći onima sebi zdesna: 'Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste me ... Tada će mu pravednici odgovoriti: 'Gospodine, kada te to vidjesmo gladna i nahranismo te; ili žedna i napojismo te? ... A kralj će im odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite!' Zatim će reći i onima slijeva: 'Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni, pripravljen đavlu i anđelima njegovim! Jer ogladnjih i ne dadoste mi jesti; ožednjih i ne dadoste mi piti' ... Tada će mu i oni odgovoriti: 'Gospodine, a kada te to vidjesmo gladna, ili žedna, ili stranca, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici, i ne poslužismo te?' Tada će im on odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, što god ne učinite jednomu od ovih najmanjih, ni meni ne učinite.' I otići

će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni. (Mt 25,31-35.37.40-42.44-46).

Dopunski tekstovi: Iv 3,17-21; 5,27-30; 12,47-48; 1 Kor 11,32; 2 Kor 5,6-10; Jak 2,13

Razmatranje

Što nas očekuje na kraju, kad Krist dođe u slavi? Je li svejedno kako smo živjeli? Što je s onima koji su druge mučili, tjerali u škripac i šikanirali? Hoće li se s njima postupiti kako su oni postupali sa svojim žrtvama? U konačnici ne znamo kako pravedni Sudac sudi i gdje njegovo milosrđe započinje.

Ali počiniteljima je rečeno: Nije svejedno što činite. Bog zna sve. Žrtvama je zajamčeno: Bog poznaje vašu patnju i zbrojio je vaše suze. Svima nama je rečeno: Bit ćemo suđeni. Jer Isus Krist je od Oca dobio zadaću izvršiti sud za *one koji* (kod ponovnog Kristova dolaska) još *žive i za mrtve (usp. Dj 10,42)*.

Sve će se očitovati

Svaki je čovjek odgovoran pred sovom, pred bližnjima i pred Bogom za odluke koje je u svojoj slobodi donio. Savjest je posljednji stupanj odgovornosti koji svatko u sebi nosi i koji ne može delegirati: „U dubini savjesti čovjek otkriva zakon koji on sam sebi ne daje, ali kojemu se mora pokoravati i čiji glas – pozivajući ga da ljubi i čini dobro, a izbjegava zlo - kad zatreba, odzvanja u ušima srca: ovo čini, ono izbjegavaj. Čovjek, naime, ima u svome srcu od Boga upisani zakon: samo je njegovo dostojanstvo u pokoravanju tomu zakonu, i po njemu će on biti suđen. *Savjest je najskrovitija jezgra i svetište čovjeka, u kojem je on sâm s Bogom, čiji mu glas odjekuje u nutrini.* U savjesti se na divan način otkriva onaj zakon koji se ispunja u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. U vjernosti savjesti kršćani se povezuju s ostalim ljudima u traganju za istinom i u istinskom rješavanju tolikih čudorednih problema koji nastaju i u životu pojedinaca i u društvenom suživotu. Što više, dakle, prevladava ispravna savjest, to

više osobe i skupine odstupaju od slijepe samovolje te se trse suobličiti objektivnim normama ćudorednosti. Ipak, nerijetko se dogodi da je savjest zbog nesavladivog neznanja u zabludi, a da time ipak ne gubi svoje dostojanstvo. No to se ne može reći kada se ćovjek premalo trudi tragati za istinom i dobrom te kada savjest zbog grješne navike pomalo postaje gotovo slijepom“ (GS 16 – *Dostojanstvo moralne savjesti*).

Savjest ipak nije bez daljnjea jasna i ćista. Ona se formira i suoblikuje odgojem i okolinom. Ćesto je smućena lošim utjecajima. Stoga trebamo neprestano formiranje savjesti svjetlom Božje rijeći i naukom Crkve.

Kad Isus Krist dođe u svojoj sjajnoj slavi, mi ćemo u njegovu svjetlu vidjeti istinu ćitavoga našeg života a time neskriveno i sve naše odluke savjesti. Tada će Gospodin *iznijeti na vidjelo što je skriveno u tami i razotkriti nakane srdaca (1 Kor 4,5a)*. Dok za života možemo umaknuti kojećemu i mnogo toga odgurnuti, pokriti ili ne htjeti u nešto povjerovati, sada će se ćitava istina oćitovati. Tada ćemo vidjeti svu ljubav i milost koju nam je Bog darovao. Vidjet ćemo sve mogućnosti za spasenje koje nam je on ponudio i za kojima smo posegnuli.

Ali također ćemo vidjeti gdje smo Božju ljubav odbacili i rijećima i djelima surađivali sa zlom, s kukavićlukom i laži. Oćitovat će se naša prikriena sebićnost. Oćitovat će se i sve negativne posljedice, nastale našim ćvrstim pristajanjem na grijeh i naše uskraćivanje da potpuno i odlučno idemo Božjim putem spasenja za sebe i druge. Pored svih naših grijeha i slabosti vidjet ćemo i našu dobru volju koju će Bog pohvalno priznati: *I tada će svatko primiti pohvalu od Boga (1 Kor 4,5b)*.

Konaćno razdvajanje

U susretu s Isusom Kristom na sudu oćitovat će se našom odlukom izabrano spasenje ili nesreća. Bog hoće spasenje svih ljudi (*usp. 1 Tim 2,3-4*), ali radikalno ozbiljno uzima ćovjekovu ćivotnu odluku. Tako prema svjedoćanstvu Pisma postoje dvije potpuno razlićite posljedice suda: *Tada će kralj reći onima sebi zdesna: 'Dođite, blagoslovljeni Oca*

mojega! Primite u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! ... Zatim će reći i onima slijeva: 'Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni, pripremljen đavlu i anđelima njegovim! ... I otići će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni. (Mt 25,34.41.46).

Postoji neopozivo i konačno rastavljanje. Budući da Bog uvijek uvažava i poštuje našu slobodu, pripušta i najstrašniju i zastrašujuću mogućnost da mu kažemo potpuni Ne. Bog pritom ne prestaje čovjeka ljubiti. Čvrsto čovjekovo pristajanje uz grijeh i njegovo odbijanje Božje ljubavi, dovode do pakla a time i do konačnog isključivanja iz zajedništva s Bogom. Obratno, Da Božjoj ljubavi, Da Božjim uputama, dovodi do vječnoga blaženstva u nebu i eventualno prolazno do pročišćujuće ljubavi u takozvanom čistilištu. Katekizam Katoličke Crkve jasno govori: „Svaki čovjek već od časa smrti, u posebnom sudu koji mu život stavlja u odnos prema Kristu, prima u svojoj besmrtnoj duši vječnu nagradu ili kaznu: ili treba proći kroz čišćenje, ili će neposredno ući u nebesko blaženstvo, ili će se odmah zauvijek osuditi. Uvečer našega života, bit ćemo suđeni prema ljubavi“ (KKC 1022).

Poruka o ova dva potpuno suprotna oblika konačne sudbine, hoće nas sačuvati od samoobmane i pokazati nam ozbiljnost našega sadašnjeg života i djelovanja. U našem sadašnjem životu mi odlučujemo o svojem budućem, vječnom spasenju. Samo, ako sada tražimo zajedništvo s Bogom i vršimo volju Božju, dat će nam se dar blaženog dovršenja.

Poruka o dvostrukoj konačnoj sudbini ne želi utjerivati strah, nego omogućiti trijeznu i realnu orijentaciju. Pritom hoće Bog grješna čovjeka do posljednjeg trenutka njegova života spasiti, kao što pokazuje pripovijest o raskajanome razbojniku Isusu zdesna na križu (*usp. Lk 23,40-43*).

Čišćenje

Sud može za vjernike imati jedan bolan vidik. Ako na kraju našega života u svjetlu Božje ljubavi prepoznamo gdje smo odbacivali njegovu

ljubav i koje je negativne posljedice ovo za nas i za mnoge druge imalo, ovo će tada u nama izazvati neizrecivo duboku bol.

Tada će nam do u posljednje facete našega života postati potpuno jasno što u našem životu još potrebuje obraćenje, čišćenje, pročišćenje i popravak. Ovo se čišćenje događa u vatri Božje ljubavi. Na ovaj način dovršava otkupljenje Isus Krista svoje djelo u našem osobnom životu. Crkva ovo stanje naziva *purgatorium* – *čistilište*. Budući da Pavao u Poslanici Korinćanima (usp. 1 Kor 3,13-15) ovo čišćenje povezuje s vatrom i govori, da će se čovjek spasiti *kao kroz vatru*, iz toga proizlazi riječ *čistilište*.

Jedna slika može pojasniti smisao ovoga čišćenja: Sunce može svojim svjetlom sjati samo kroz čist prozor. Prljavština na prozoru uzrokuje da prljavština zarobi sunčevu svjetlost. Ondje postaje strašno vruće jer svjetlo ne može probiti.

Slično se događa i s nama: Najmanja nečistoća i neljubaznost, koju još želimo zadržati, daje nam da ne izdržimo sjaj i slavu Božju. To u nama izaziva duboku bol. To znači: Dokle god još u nama postoji zlo, podvojenost, prijetvornost, gorčina, sebičnost, mi ne možemo izdržati silnu Božju ljubav i slavu a još manje uživati. U Bogu, koji je skroz naskroz ljubav, ni kvintal sebičnosti ne može se osjećati ugodno. Tek, kada Božja ljubav mogne potpuno prosijavati i teći, Bog će u svojoj sveobuhvatnoj ljubavi vladati u čovjeku.

Poticaji za razmišljanje

Jednoga dana ću umrijeti i otići iz ovoga svijeta. Kako ću stati pred Isusa Krista u slavi: ogorčeno, samoopravdano, tvrdokorno, znajući bolje, oholo, bojažljivo, očajavajući ...? Ili ću pred njega stati s djetinjim povjerenjem, u stamenoj nadi, žarkoj ljubavi prema Bogu, svetoj ljubavi prema bližnjemu, zdravim sebeljubljem i milosrdnom ljubavlju prema neprijatelju? Kako želim preda nj stupiti?

Kako ću zatim preda nj stvarno stupiti, ovisi o mome sadašnjem životu. Život me svakodnevno dovodi u manje ili veće situacije odluke.

Kako sam se u njima ponašao? Jesam li se u odnosnoj situaciji odlučio za Boga i njegov put? Jesam li se pobunio protiv Boga ili sebe

postavio za sudca nad njim? Jesam li djelovao protiv bolje spoznaje? Jesam li zanemario poticaje? Jesam li njegovu riječ (Sveto pismo, učiteljstvo Crkve) studirao i ozbiljno uzimao?

Za ljude koji su svoj život usmjeravali prema Božjoj riječi i povjeravali se njegovu otkupljenju, nema više konačne osude. Isus govori: *Zaista, zaista, kažem vam: tko sluša moju riječ i vjeruje onome koji me posla, ima život vječni i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život (Iv 5,24)*. I: *Nikakve, dakle, sada osude onima koji su u Kristu Isusu (Rim 8,1)*. Gdje su ljudi u Isusu Kristu, gdje je kod ljudi prisutno obraćenje i priznanje grijeha, sud postaje uspravljanje.

Jedno posebno iskustvo ovoga oslobađajućeg suda događa se za vjernike u sakramentu pokore. Što se iskreno i s kajanjem, to znači s voljom za obraćenje ispovijedi, o tome nebo više ništa ne „zna“. To je zauvijek potonulo u moru Božjeg milosrđa. Koje li radosti smjeti ovaj sud nad grijehom, odnosno odrješenje ovdje i danas iskusiti!

„Poznajem li ovu radost koja je u vazmenoj noći opjevana sljedećim riječima: *O sretne li krivice koja je zavrijedila takvog i tolikog Otkupitelja!*“

Božja ljubav hoće nas u ovome zemaljskom vremenu života potpuno preobraziti i osvetiti. Jer, *ovo je volja Božja: vaše posvećenje (1 Sol 4,3a)*. Stoga je čistište, čišćenje i posvećenje našega srca ponajprije realnost ovoga zemaljskog života. Samo ondje, gdje je potrebno, čišćenje će se završiti tek poslije smrti.

Bog nas hoće u ovome životu potpuno posvetiti. S ovim znanjem možemo ono što nam se u životu dogodi, gledati u jednom drugom svjetlu: Bog pripušta patnju, srdžbu, nepravdu, boli, klevetu ... da nas tako očisti od sebičnosti i „drozge“ grijeha. Što odlučnije idemo putem Evanđelja, to više nas Božja ljubav već sada čisti od svake sebičnosti, zavisti ... Što se više ovo dogodi, to plodnijim postaje naš život i to više može Bog dopustiti da njegovo spasenje po nama u ovaj svijet poteče i postane blagoslov.

Tako nas upravo realnost čistilišta poziva da odlučno idemo putem istine, predanja, ljubavi i svetosti! To je najbolji način da izbjegnemo čistilište. K tomu moramo uvijek iznova nadvladavati napast tromosti, komotnosti, površnosti i mlakosti. Jer: „U večer moga života bit ćemo suđeni po ljubavi“ (Ivan od Križa).

Za što me ovo hrabri u mome konkretnom životu?.

Molitva

Isuse, dolaziš u slavi suditi sve ljude. U tvome svjetlu sve će se očitovati. Ništa se više ne može sakriti. Ti rastavljaš zlo od dobra. Ti nas hoćeš očistiti od svega zla i sve nutarnje prljavštine. Tako postajemo sposobni za nebo i možemo, očarani i zahvaćeni Božjom ljepotom, veličanstvo, moći ljubavi, njega uživati.

Isuse, ti vidiš gdje sam u opasnosti živjeti površno, podvojeno i mlako. Prodrmaj me, vodi me do uvijek dubljeg obraćenja. Zapali u meni oganj svoje ljubavi da bih odlučno išao putem posvećenja s tobom. Hvala što me čistiš i posvećuješ već u ovome životu. Amen.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da u pogledu na Božji sud odlučno živimo svoj poziv i posegnemo za svim milostima čišćenja i posvećenja.

Prošnje

Isuse, ti ćeš suditi ljude prema njihovoj savjesti. Pomozi svim ljudima slušati njihovu savjest.

Na sudu će se očitovati našim odlukama izabrano spasenje ili nesreća. Sačuvaj nas od samoobmane i od toga i da poigramo s grijehom i s vječnošću.

Ti, Isuse, govoriš o konačnome razdvajanju. Sačuvaj nas od krivog shvaćanja tvoga milosrđa. Zaštiti nas od laži Zloga da će svi doći u nebo.

Daj nam nanovo cijeniti dar sakrament pomirenja i iskoristiti ga. Učvrsti nas u odluci potpuno živjeti svoj poziv, postati sveti.

Imaj smilovanja s umirućima, koji te u posljednjem trenutku još zamole za oprostjenje.

5.

Isus, koji će sve dovršiti

Tekst Pisma: Otk 21,1-5; Otk, 21,9-11.18.22-23; Otk 22,1-5; Otk 19,7-8a

I vidjeh novo nebo i novu zemlju jer – prvo nebo i prva zemlja uminu; ni mora više nema. I Sveti grad, novi Jeruzalem, vidjeh: silazi s neba od Boga, opremljen kao zaručnica nakićena za svoga muža. I začujem jak glas s prijestolja: 'Evo Šatora Božjeg s ljudima! On će prebivati s njima: oni će biti narod njegov, a on će biti Bog s njima. I otrt će im svaku suzu s očiju te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti jer - prijašnje uminu.' Tada Onaj što sjedi na prijestolju reče: 'Evo, sve činim novo!' I doda: 'Napiši: Ove su riječi vjerne i istinite' (Otk 21,1-5).

I dođe jedan od sedam anđela što imaju sedam čaša punih zala konačnih te progovori sa mnom: 'Dođi, pokazat ću ti Zaručnicu, Ženu Jaganjčevu!' I prenese me u duhu na goru veliku, visoku i pokaza mi sveti grad Jeruzalem: silazi s neba od Boga, sav u slavi Božjoj ...

Zidine su gradske sagrađene od jaspisa, a sam grad od čistoga zlata, slična čistu staklu ...

Hrama u gradu ne vidjeh. Ta Gospod, Bog, Svevladar, hram je njegov – i Jaganjac! I gradu ne treba ni sunca ni mjeseca da mu svijetle. Ta Slava ga Božja obasjala i svjetiljka mu Jaganjac! (Otk 21,9-11a.18.22-23).

I pokaza mi rijeku vode života, bistru kao prozirac: izvire iz prijestolja Božjeg i Jaganjčeva. Posred gradskoga trga, s obje strane rijeke, stablo života što rodi dvanaest puta, svakog mjeseca svoj rod. A lišće stabla za zdravlje je narodima. I neće više biti nikakva prokletstva. I prijestolje će Božje i Jaganjčevo biti u gradu i sluge će mu se njegove klanjati i gledati lice njegovo, a ime će im njegovo biti na čelima. Noći više biti neće i neće trebati svjetla od svjetiljke ni svjetla sunčeva: obasjavat će ih Gospod Bog i oni će kraljevati u vijekove vjekova (Otk 22,1-5)...

Radujmo se i kličimo i slavu mu dajmo jer dođe svadba Jaganjčeva, opremila se Zaručnica njegova! Dano joj je odjenuti se u lan tanan, blistav i čist! (Otk 19,7-8a).

Razmatranje

Božji sud dovodi do dovršenja. Jer sud znači da je vrijeme đavla i silā tame konačno i zauvijek prošlo. Zatim se događa ono što je Isus nagovijestio: *Sada je sud ovome svijetu, sada će knez ovoga svijeta biti izbačen (Iv 12,31)*. Đavao i njegovi pristaše bit će, kao što govori Knjiga Otkrivenja, biti bačeni u ognjeno jezero (*usp. Otk 20,10*).

Isus govori dalje: *A ja, kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi (Iv 12,32)*. Sada otkupljujuća ljubav Križa započinje sve i svakoga obuhvaćati. Sve što je đavlom, grijehom i smrću bilo ranjeno, Isus će učiniti ispravnim i ponovno uspostaviti. On će za sve ljude uspostaviti sveobuhvatnu pravednost. Svi koji su u svijetu pretrpjeli nepravdu, dobit će svoje pravo i biti potpuno rehabilitirani. Ovo vrijedi i za pobačenu djecu. Svi će zauvijek primiti svoje pravo, svoju čast i dostojanstvo.

Sada nekoliko vidika dovršenja iz Ivanova Otkrivenja:

Sve postaje novo

Na kraju vremena, u Posljednji dan, dolazi sve stvorenje do svoga konačnog određenja. Tada će se ispuniti što piše Pavao: *Jer, i stvorenje će se osloboditi robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje. Jer, znamo: sve stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima sve do sada (Rim 8,21-22).* Ivan zatim vidi ovo rađanje, *ново nebo i novu zemlju jer – prvo nebo i prva zemlja uminu (Otk 21,1).* Bog stvara novo nebo i novu zemlju gdje više nema ni boli, ni jauka, ni suza. Sve će biti savršeno.

Potresa to što Bog sada čini: *I otrt će im svaku suzu s očiju te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti jer – prijašnje uminu.'* Tada Onaj što sjedi na prijestolju reče: *'Evo, sve činim novo!'* (Otk 21,4-5). Bog će nježno i s puno ljubavi *otrti svaku suzu s očiju.* Ozdravit će svaku bol i svaku patnju. *Smrti više neće biti.* Nitko više neće umrijeti. Više se neće dogoditi ništa što nas rastužuje. Ništa na što bismo se mogli potužiti. Ništa više neće biti mučno. *Evo, sve činim novo!*

Sve znači stvarno sve! Naše srce će biti novo, čisto, skroz naskroz dobro. Više neće biti zavisti i ljubomore. Svako ponižavanje i sramoćenje će nestati, svaka krivica uništena. Isus ozdravlja sve rane i opterećujuća sjećanja. Tako će svi odnosi ozdraviti.

Svi ljudi, koji su jedni druge vrijeđali i jedni drugima otežavali život, bit će međusobno povezani prisnom ljubavlju. Njihovi su odnosi prožeti Isusovom božanskom ljubavlju. Nikomu se više nećemo sklanjati s puta – naprotiv: Svi ćemo se jedni drugima za svu vječnost radovati. Puni zahvalnosti radovat ćemo se svemu što je svatko od nas posve osobno, i istodobno ćemo se iz svega srca radovati sjajnoj tajni svakoga pojedinca.

Božja slava sjaji

Ovo postajanje novim ima i jednu drugu dimenziju: Mi ćemo sa svim stvorenjima biti u Bogu jedna sretna, savršena zajednica, sveti Grad Jeruzalem, *nebeska Crkva.* Ona dolazi od *Boga, silazi s neba,* to znači iz Božjeg ozdravljujućega i otkupljujućeg djelovanja i *ispunjena Božjom slavom.* U prljavštinu uvučeni, progonjeni, poniženi,

osramoćeni i svojim grijehom uprljana Crkva bit će rehabilitirana, savršeno će ozdraviti. Još će jedino zračiti i sjati.

Otkupljeni će *gledati lice njegovo, a ime će im njegovo biti na čelima. Noći više biti neće i neće trebati svjetla od svjetiljke ni svjetla sunčeva: obasjavat će ih Gospod Bog i oni će kraljevati u vijeke vjekova (Otk 22,1-5)*. Sada će nad nama zasjati Božje lice. Mi više ne moramo u Boga vjerovati jer sada ćemo ga gledati licem u lice. Nosit ćemo Božje ime na svojim čelima, znak da smo preobraženi u Isusovu sliku i da je na našem životu sva Božja slava. Mi ćemo ovome Bogu služiti i *kraljevati u vijeke vjekova*. Koje li radosti!

Svadbena gozba Jaganjčeva

Bog je još prije stvaranja imao plan da se u svome Sinu sjedini s čovjekom jedne biti. Stoga je Isus od Marije primio ljudsku narav. Mi ljudi primamo u i p Isusu Kristu udio na njegovoj božanskoj naravi (*usp. 2 Pt 1,4*). U Božjem planu se radi o sjedinjenju u ljubavi, o zarukama, o svadbi.

Stoga je Bog stvorenje usmjerio na svog Sina Isusa Krista. On je apsolutna središnja točka. O njemu se radi. Oko njega se sve vrti. *Ta u njemu je sve stvoreno ... Sve je po njemu i za njega stvoreno (Kol 1,16)*. „Krist je središte svemira, radi Krista je postao čovjek, a za čovjeka je stvorena zemlja sa svim njezinim dobrima!“ (Franjo Saleški).

Cilj čitave povijesti spasenja jest udruživanje Zaručnice sa Zaručnikom. To će biti *Svadbena gozba Jaganjčeva*. Za svoju Zaručnicu Krist, Sin Božji, predao je sebe na Križu. Time je svojoj Zaručnici pokazao: „Ovo činim za tebe! Toliko te ljubim!“ On se predao za nju da ju učini lijepom, čistom i svetom (*usp. Ef 5,25-27*), da ju odjene u tanani lan, blistav i čist (Otk 19,8).

Zatim dolazi do svadbe: *Radujmo se i kličimo i slavu mu dajmo, jer dođe svadba Jaganjčeva, opremila se Zaručnica njegova (Otk 19,7)*. Kao njegova zaručnica i žena mi ćemo biti uzeti u vječno svadbenu slavlje, u jedno vječno usređujuće zajedništvo. Ovo vječno svadbenu

slavlje nikada neće biti dosadno. Prštat će od života i biti puno novih iznenađenja. U Isusu Kristu bit ćemo uzeti u vječnu ljubav Presvetoga Trojstva, slavlje sve veće i veće ljubavi bez kraja i konca.

Kad Isus suvereno u svojoj ljubavi bude nad svime i u svemu vladao, njegovo poslanje će biti ispunjeno. Božje kraljevstvo će se dovršiti. Tada će se Isus, *Sin, podložiti Onomu koji je njemu sve podložio, da Bog bude sve u svemu (1 Kor 15,28)*. Tada će za svu vječnost zavladatai radost, ljubav, mir, istina, klicanje, sreća ... Ovo je dovršenje: Stanje potpuna (dovršena) blaženstva, čudesne razmjene života i ljubavi s Trojedinim Bogom i zajednicom ljudi međusobno.

[Komentar uz sliku](#)

U sredini slike vidimo Isusa, koji s ljubavlju grli Crkvu, svoju zaručnicu. Ona nosi zaručničku haljinu kao znak čistoće i vjernosti. Ruže u njezinoj ruci pokazuju da sva njezina ljubav pripada njezinu Zaručniku Isusu. Zaručnik i Zaručnica su okruženi vratima i zidovima, koji upućuju na starozavjetni Božji narod „dvanaest plemena sinova Izraelovih“ kao na temelj Crkve, dvanaest apostola: „Zid grada ima dvanaest temeljnih (ugaonih) kamenova; na njima stoje dvanaest imena dvanaestorice apostola Jaganjčevih“: Čitav Grad je obasjan i rasvijetljen „Božjom slavom“. Zaručnica i Zaručnik su – kako pokazuje crvena boja – uzeti u vječnu ljubav trojedinoga Boga. Svečanost ljubavi, sreće, radosti bez kraja.

Poticaji za razmišljanje

Poslovice – „Nada umire posljednja“ – u skladu je s čežnjom za srećom, koju je Bog položio u srce svakoga čovjeka. Ali božanska krjepost nade, koja nam je darovana na krštenju, ne ostaje stajati u zemaljskome, ona je puno više usmjerena na božanski i vječni obzor. Čuva od klonulosti, obeshrabrenosti, daje oslonac u napuštenosti; čini srce širokim i prostranim u iščekivanju vječnoga blaženstva. Nada daje polet i pouzdanje. Što ej veća naša nada, to nam više snage može posredovati.

U ovome posljednjem otajstvu krunice utjehe radi se o nadi. Dozovimo si u sjećanje neke vidike nade: *On će otrti svaku suzu s naših očiju ... Evo, sve činim novo! ... Oni će gledati lice njegovo, a ime će im njegovo biti na čelima ... Obasjavat će ih Gospod Bog i oni će kraljevati u vijek vjekova ... Jer dođe svadba Jaganjčeva ...*

Koja me vizija nade dodiruje najsnažnije?

Vrijeme našega zemaljskog puta je različito dugo. Ali ne odlučuje to koliko dugo živimo, što smo sve lijepoga, uspješnoga ... doživjeli ili koliko smo od ovoga svijeta uživali. Odlučujuće je stanje naše duhovne ljepote. Pritom se radi o našem posvećenju.

Isus nas hoće preko svih puteva kojima nas vodi preobraziti, učiniti lijepima, svetima i dobrima (*usp. Ef 5,25-26*). Mi kao njegova Zaručnica zajedno s Crkvom rasti u čistoj i lijepoj ljubavi.

Najdublji smisao mojega života sastoji se u pripravi na vječno svadbenu gozbu, na njoj postati lijepa Zaručnica za Isusa, našega Zaručnika. Jer mi idemo prema svadbi Krista s njegovom Crkvom.

Mogu li svoj život gledati kao pripravu na svadbu s Isusom Kristom? Kako žive zaručnici koji se pripremaju na svadbu?

Uvjeren sam u ovo: Onaj koji otpoče u vama dobro djelo, dovršit će ga do Dana Krista Isusa (Fil 1,6). Isus je kod mene *započeo dobro djelo* i sada se smijem pouzdati da će ga On i *dovršiti*. Jednom sam načinio svjestan početak u vjeri. Zahvatio me oganj i ja sam se odlučio za Boga. Moglo je to biti prilično davno. U međuvremenu je opet nestalo žara.

Nema puta u vjeri bez razočaranjā, bez poteškoća, bez lomova i zatajenja. To me može uznemiriti i donijeti poteškoće. Mogu me izjedati dvojbe: Jesam li na ispravnu putu? Vidim tako malo otkupljenja i ozdravljenja? Osjećam tako malo Boga? Hoće li stvarno sve dobro završiti? Imam li dovoljno snage da sve to izdržim? Ima li to još uopće nekoga smisla?

K ovim dvojbama mogu još doći i problemi. Najradije bismo željeli da Bog riješi naše probleme. Ali Bog nije u prvome redu tu zato da rješava naše probleme. Naši su problemi više tu zato da nas više približe k Bogu. „U životu se ne radi toliko o tome što se događa s nama nego što se događa u nama“ (Rick Warren). Poteškoće pozivaju da pogled usmjerimo na Boga i u njega se pouzdamo, njemu vjerujemo.

Mogu li i hoću li sada vjerovati da će on sada i uvijek (preko ljudi također), stati uza me i sve privesti dobru završetku (kraju)? Ako je tako, dobro je to glasno izreći: *Isuse, vjerujem (uzdam se)* da ćeš ti sve dobro učiniti, u tvoje vrijeme i na tvojim putevima.

U ovome svijetu muče nas mnoga pitanja. Kako često vičemo *Zašto?* Kako često na svojim usnama i u svome srcu imam ovu riječ: *Zašto, Gospodine, zašto ovo pripuštaš?*

Kad u vječnosti budem stajao nasuprot Isusu, kad uđem u njegov obzor, kad budem vidio Božje puteve i njegovu slavu, tada će u moj *Zašto* doći božansko svjetlo. Ovo je iskusio i Pavao. On je doživio puno boli, patnje i nepravde. On zna kako krut, bolan, nepravedan i brutalan može život biti. Ali tada mu je Isus dao pogledati nebo. To mu je dalo jedno potpuno novo gledanje na brutalne i često čini se besmislene patnje u svijetu: *Smatram, uistinu: sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama ... Jer znamo: sve stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima sve do sada (Rim 8,18.22)*. To pokazuje mi idemo prema nečem nezamislivo krasnome, o čemu smo do sada jedva i slutili.

Isus također uspoređuje našu bol s porođajnim bolima: *Žena kad rađa, u žalosti je jer je došao njezin čas; ali kad rodi dijete, ne spominje se više muke od radosti što se čovjek rodio na svijet. Tako dakle, i vi: sad ste u žalosti, no ja ću vas opet vidjeti; i srce će vam se radovati, i radosti vaše nitko vam uzeti neće. U onaj me dan nećete ništa više pitati... (Iv 16,21-23)*. Tada ću sve razumjeti. Bit ću savršeno jedno s Bogom, s njegovim sudovima, odlukama i njegovom pravednošću. U ovome jedinstvu struji u moje srce njegov božanski mir i ja iskusujem: Tako je sve dobro!

Mogu li u to vjerovati? Mogu li u pogledu na ovo obećanje ostaviti svoja mučna (tjeskobna) pitanja i naći mir?

Jedan kratak pogled na druge religije pokazuje, da su predodžbe o dovršenju vrlo različite. U istočnim, azijskim religijama kao što su budizam i hinduizam radi se o nestajanju pojedinca u kozmički svebožansko, u nirvanu; usporedivo s kapi vode koja u moru nestane.

Za islam raj se sastoji u najvišim oblicima zemaljskog uživanja života. Muslimani vjeruju da neće biti prisutan u raju. Jedino kršćanska vjera očekuje osobno (personalno) vječno ispunjenje u zajedništvu ljubavi s Bogom.

Jesam li zahvalan za dar kršćanske vjere? Mogu sada ovo izraziti u jednoj molitvi ili pjesmi.

Molitva

Isuse, t si započeo otkupljenje i sve ćeš dovršiti, sve ćeš učiniti dobrim i lijepim. Po tebi će sve stvorenje postati novo i sjati u čudesnu sjaju. Ti ćeš zacijeliti sve rane. Preobražen svojim božanskim svjetlom zaručit ćeš se s nama, svojom Crkvom (i sa mnom osobno) kao svojom Zaručnicom. Po tebi ćemo biti uzeti u vječnu razmjenu ljubavi s Trojedinim Bogom. Koje li radosti, kojeg li blaženstva! Hvala, već sada!

Isuse, jačaj nas snagom ove nade. Ne daj mi nikada klonuti, rezignirati ili očajavati. Učvrsti me u pogledu na ovu čudesnu predodžbu, tako da zajedno sa svojom braćom i sestrama u vjeri živim već sada u velikoj radosti i pridružim se (složim u) klicanje neba. Amen. Aleluja.

Molimo za nas, za bližnje, za Crkvu ... da u pogledu na vječno dovršenje nikada ne izgubimo nadu za nas i za svijet, nego nesmetano tebi, Isuse Kriste i tvome djelovanju vjerujemo.

Prošnje

Daj nam neustrašiv pogled na nebo i vječno dovršenje i ispuni nas već sada velikom radošću!

Učvrsti nas u vjeri da ćeš otrti sve naše suze i sve zauvijek učiniti dobro.

U onaj dan me više ništa nećete pitati. Daj nam čvrsto povjerenje da ćeš na svaki naš mučni i tjeskobni Zašto dati odgovor, koji nas ispunja radošću i zahvalnošću.

Pomozi nam patnju, bolest i sve protivštine primiti iz tvoje dobrotive ruke kao priliku za rast u ljubavi i svetosti.

Jačaj snagom svoje nerazorive (stamene) nade sve ljude, koji su u opasnosti da očajavaju.

Zaključna riječ – S Marijom živjeti za Isusa

Po Mariji k Isusu ili po Isusu k Mariji? Koji put je ispravan? Ljudi mogu najprije otkriti Mariju i preko nje naći Isusa. Drugi pak nalaze najprije odnos s Isusom a zatim im Isus pokazuje svoju nadasve ljubljenu Majku. Pitanje je sada: Kako Duh Sveti može dati da naš odnos prema Mariji raste dalje?

1. Marija kao uzor

Mnogi žive s Marijom kao sa sestrom u vjeri. Od nje uče kako nasljedovanje Isusa konkretno izgleda. Marija ih hrabri da u razočaranjima idu dalje i u svemu smiono vjeruju Isusu. Oni ju cijene, ljube i časte, povjeravaju joj svoje molitvene nakane, možda uz to pred njezinim likom zapale i svijeću.

2. Marija kao duhovna Majka

Isus je na križu svoju Majku na duhovan način dao svim ljudima za Majku (usp. str. 124 i dalje). Sada mogu svi na duhovan način postati Marijine kćeri i sinovi i iz njezinih ruku primiti njoj za nas od Boga povjerene milosti.

Duhovno znači: Ono što je Marija za Isusa učinila tjelesno, čini sada na duhovan način svima koji joj se povjere. Marija je ljubila Isusa, s njim razgovarala, njemu poklanjala svoju blizinu i skrb. radovala mu se i služila mu. Zauzimala se za njega, vjerovala mu (povjeravala mu), pratila ga na križnome putu i trpjela s njim pod križem.

Tako nam Marija hoće s neba biti Majka. Kao Majka hoće nas uzeti za ruku, pokazati nam put, priteći nam u pomoć, utješiti nas, ojačati, ohrabriti ...

3. Posveta Bogu po Mariji

Crkva iz duhovnoga iskustva zna da su sveti, a posebno Marija, u slavi neba i dalje aktivni. Najviše mogu one darove, koje im je Bog za zemaljskog života povjerio, sada s neba na duhovan način prenositi. Kad primjerice Mariju kao *bezgrješno začeta* (ili Bezgrješno Srce Marijino) zazivamo, molimo: Daj nam dublje urastati u Marijinu čistoću, u njezinu potpunu raspoloživost za najtiše poticaje Duha Svetoga, u njezinu nenamjernost, u ljepotu njezine čiste ljubavi ...

Jedan od posebnih elemenata jest posveta. Marija se svojim Da potpuno otvorila Božjoj milosti- I mi se možemo otvoriti Božjemu planu. Ali mu se možemo i isprijeciti na put, pobuniti se protiv njega i tako postati krivci da ni drugi ne nađu spasenje koje im Bog preko nas želi dati. Stoga postoji stoljetna tradicija posvete Mariji. To znači, potpuno se povjeriti Mariji, da bi nam pomogla, takva kakva jest, potpuno se otvoriti Božjemu planu.

Posebno je poznata *Posveta Presvetom Trojstvu po Marijinim rukama* svetoga Ludwiga Marije Grigniona son Montfort (1673..1716.). On ju piše u takozvanoj *Zlatnoj knjizi*.⁴ Kod ove posvete hoćemo same sebe i sve što imamo darovati Isusu po Marijinim rukama. To znači u, sa i po Mariji htjeti živjeti za Presveto Trojstvo. Time prihvaćamo svaku pomoć za naše posvećenje koju nam Marija može darovati.

Jedna slika može ovo pojasniti: Jedan kipar može kip dvama metodama vjerno naravi izvesti: On se može koristiti svojom spretnošću, svojom snagom, svojim iskustvom i kvalitetom svojih alata te iz neoblikovana kamena isklesati ovaj kip. Za ovo treba puno vremena. Samo jedan nespretni udarac dljetom ili čekićem može čitavo djelo pokvariti.

D>ruga se metoda sastoji u tome da se kip izradi u lijevanome obliku. Ovo ide brzo i gotovo bez muke, uz pretpostavku da je lijevani oblik savršen i da se materijal, koji se pritom rabi, može dobro oblikovati te da njegovoj ruci ne daje nikakav otpor.

---

⁴ Ova posveta naravno pretpostavlja 33-dnevno vrijeme pripreve ... Vidi Herbert Madinger, *MARIJINA TAJNA II*

Sveti Augustin naziva Mariju *forma Dei*, živi Božji kalup. Jer kad se Duh Sveti s Marijom zaručio, u njoj je i po njoj oblikovao Isusa Krista. Ovo djelo nutarnjega preoblikovanja u Krista čini Marija u onima koji joj se potpuno povjere.

Opće poznati oblik posvetne molitve glasi:

U nazočnosti čitava Nebeskog dvora izabirem danas tebe, Marijo za svoju Majku i Gospodaricu. Posvećujem se i dajem ti vlast da raspolažeš čitavim mojim životom, svime što jesam i što imam, mojim zdravljem i mojim planovima, mojim tijelom i mojom dušom, mojom budućnošću i mojom vječnošću. Želim činiti što Bog hoće.